

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MATEO

¹ Jesucristuqui Davidž majchmajtquiztan, nižaza Abrahamž majchmajtquiztan tjoñitača. Jesucristuž tuquita atchi ejpnacača tinacaqui.

² Abrahamqui Isaacž ejptača. Isaacqui Jacobž ejptača. Jacobqui Judaž ejptača, niž jilanacžtanpacha. ³ Judaqui Fares ejptača, Zaratanpacha. Tamarqui Fares Zara maatača. Faresqui Esromž ejptača. Esromqui Aramž ejptača. ⁴ Aramqui Aminadabž ejptača. Aminadabqui Naasonž ejptača. Naasonqui Salmonž ejptača. ⁵ Salmonqui Booz ejptača. Rahabqui Booz maatača. Boozqui Obedž ejptača. Rutqui Obedž maatača. Obedqui Isaíž ejptača. ⁶ Isaíqui David cjita chawc jilirž ejptača. Davidqui Urías tjunatan zalžcu Salomonž ejptača.

⁷ Salomonqui Roboamž ejptača. Roboamqui Abías ejptača. Abiasqui Asaž ejptača. ⁸ Asaqui Josafatž ejptača. Josafatqui Joramž ejptača. Joramqui Uzías ejptača. ⁹ Uziasqui Jotamž ejptača. Jotamqui Acaž ejptača. Acazqui Ezequías ejptača. ¹⁰ Ezequiasqui Manasés ejptača. Manasesqui Amonž ejptača. Amonqui Josías ejptača. ¹¹ Josiasqui Jeconías ejptača, niž jilanacžtanpacha. Nii timpuqui Israelit žoñinacaqui preso chjitztatača Babilonia cjita yokquin.

¹² Jalla nekztanaqui Jeconiasqui Salatielž ejptača. Salatielqui Zorobabelž ejptača.

¹³ Zorobabelqui Abiudž ejptača. Abiudqui Eliaquimž ejptača. Eliaquimqui Azorž ejptača.

¹⁴ Azorqui Sadocz ejptača. Sadocqui Aquimž ejptača. Aquimqui Eliudž ejptača. ¹⁵ Eliudqui Eleazarž ejptača. Eleazarqui Matanž ejptača. Matanqui Jacobž ejptača. ¹⁶ Jacobqui Josež ejptača. Josequi María lucutača. Mariiqui Jesús majtchinča. Nižaza Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristo cjitazakazza.

¹⁷ Tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Abrahamž timpuquiztan Davidž timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Davidž timpuquiztan Israel žoñinacaž Babilonia cjita yokquin preso chjichta timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Babilonia yokquin chjichta timpuquiztan Cristuž nasta tjuñicama.

JESUCRISTUZ NASTA

¹⁸ Jalla tužuča Jesucristuž nastau. Niiž maa María cjitiqui Josižtan zalzjapa kazzintača. Ima lucžtan kamcan ica cjissinča Yooz Espíritu Santuž cjen. ¹⁹ Naaža lucu José cjitaqui Yooz kuzcama kamñitača. Niiž tjun María icaž cjen Josequi kuz turwaysi cjissiča. Nekztan jamazit jaljtis pecatča. Kjanacama ultimu jaljtisasaž niiqui, Mariiqui žoñiž chjaawjkatta cjitasača, ana hon-orchiz. ²⁰ Jalla nuž jaljtis pinsan, Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin niizquiz tjonziča, tuž cjican:

—José, Davidž majchmaati, Yooz Espíritu Santuqui am maataka t'icziča. Jalla nižtiquiztan ana jiwjata naatan zalzqui. ²¹ Nižaza majttanaqui,

wawż tjuuqui Jesús cjitaż cjequiča. Jalla niiqui niiz wajtchiz žoñinaca ujnacquiztan liwriyaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui.

²²⁻²³ Tuqui timpuquiztanpacha Yooz Jiliriqui profetżquiz chiikatchiča, tuž cjican:

“Tsjaa tunsill turqui icaquiča. Nekztan lucmajch wawa mataquiča. Nii wawaqui Emanuel cjitaż cjequiča”.

Emanuelqui tuž cjiča: učumnacatanča Yoozqui. Nii profetż takucama cumplissiča Jesucristuž nastanaqui.

²⁴ Jalla nekztan Josequi tjaji wajtżcu, Yooz anjilaž mantitacama ojkchiča. Mariatan zalziča. Nižaza persun tjunjapa ricujchiča. ²⁵ Naaža majtz tjuñicama Josequi Maríatan anapan ultimu lucutiñi paasiča. Jalla nižtiquiztan ana zalzi cjichucatača, pero chicapan kamñitača. Wawa majttan, Jesús cjita tjuužtan tjuuzkatchiča.

2

MAGONACA RISPITI TJONCHICHA

¹ Belén cjita wajtquiz nižaza Judea cjita yokquin Jesusaqui majttatača. Nii nacionž chawjc jiliritača Herodes cjitaqui. Jalla nii tuquita timpuquiz jalla tužu watchitakalča. Nii nacionquin Jerusalén cjita wajtquin tuwanchuctan tsjii kjaž žoñinacaqui irantižquichiča. Mago cjita žoñinacatača ninacaqui, warawar puntu istutiñi. ² Jerusalén wajtquiz irantižcu pewcpewcziča tuž cjican:

—Uzca nassiča judío žoñinacz chawjc jiliriqui. ¿Jakziquintaya? —jalla nuž cjican pecunchiča.

Nižaza cjichiča, —Wejrnacqui tuuna žejlcan niiž nastiquiztan warawara cherchinča. Jalla nižtiquiztan nii rispiti tjonchinča, —jalla nuž cjican mazziča.

³ Herodes cjita jiliriqui magonacaž quint'ita nonžcu, ancha pinsamintu apazziča persun kuzquiz. Nižaza Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami ancha kuzquiz pinsatča. ⁴ Jalla nekztanaqui nii rey jiliriqui timplu chawjc jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca kjawziča. Ninacžquiz pewcziča:

—¿Jakziquint Cristuqui majtta cjesaya? —jalla nuž cjican pewcziča.

⁵ Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Belén wajtquinča, Judea yokquin. Tsjii profetaqui cjiyrchiča, tuž cjican:

⁶ “Judá yokquinča Belén watjaqui. Jalla nii watjapanča chekanaqui, parti watjanacquiztan Judá yokquin. Jalla nekztan tsjii chawc jiliriqui ulnaquiča. Jalla niiqui wejt Israel žoñinacaž mantaquiča; nižaza cwitaquiča”.

⁷ Jalla nekztanaqui Herodes jiliriqui magonaca jamazit kjawziča. Nekztanaqui zumpacha pewcziča, čjul timpuquiztan nii warawaraqui paristčhaja, jalla nii. ⁸ Jalla nekztanaqui Herodesqui magonaca cuchanchiča Belén watja, jalla tuž cjican:

—Nii Belén watja oka, nižaza nii wawž puntu zumpacha pjurwiit'aquiča. Wawa watžcuqui, wejtquiz mazcaquiča. Wejrmi zakal ojkz pecuča, wawa rispiti.

⁹ Jalla nekztan Herodes jiliriž chiižinta taku nonžcu, magonacaqui ojkchiča. Jerusalén watja ulantan, nii tuuna cherta warawaraqui ninacž tucquin wilta okatča. Jakziquin nii wawa želatčhaja, jalla niiuntuñ tsijsiča warawaraqui. ¹⁰ Nii warawara tsijsi cheržcu, magonacaqui ancha wali cuntintutača. ¹¹ Nekztanaqui kjuya luzcu, wawa cherchiča Marii maatanpacha. Jalla nekztanaqui ninacaqui quillziča wawa rispitsjapa. Paaz caja cjetžcu, wawžquiz zuma cusasanaca onanchiča, kori, insinzu, mirra. Jalla nuž nii wawžquiz rispit'ichiča. ¹² Jalla nekztanaqui wiiquin Yoozqui magonacžquiz chiižinchiča, ana Herodes kjutñi quepajo. Jalla nižtiquiztan persun watja quejpcchiča yekja jicz kjutñi.

EGIPTO YOKQUIN ATIPASSICHA

¹³ Jalla nekztanaqui nii magonacaž ojktan tsjii Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin Josežquiz parisisquichiča. Nekztan tuž cjichiča:

—Zaazna, tii wawa chjicha maatanpacha. Egipto yokquin oka, atipasjapa. Herodes jiliriqui tii wawaž kjuraquiča conzjapa. Jalla nii Egipto yokquin am želaquiča, čhjulatorat wejrqui amquiz wilta chiyačhaja, jalla niicama. —Jalla nuž wiiquin chiichiča anjilaqui.

¹⁴ Jalla nuž anjilaž čhiitiquiztan Josequi nii orapacha žaaziča. Nekztan wawžtan maatan chjitchiča. Nii weenpacha ulanchiča Egipto yok kjutñi. ¹⁵ Jalla nicju kamchiča Herodes ticzama. Niiž tuquitanpacha Yooz Jiliriqui profetžquiz čhi-katchiča, tuž cjican: “Egipto yokquiztan wejt

persun Maati kjawznacha". Jalla nii profetž chiita takuqui cumplissiċha.

HERODESQUI JESUSA CONKATZ PECATCHA

¹⁶ Herodesqui kuzquiz tantiyassiċha, "Mag-onacaqui wejttanž burlaskalak" cjican. Jalla nižtiquiztan walja žawjziċha. Jesucristo majtta timpu tantiichiċha magonacaž maztiquiztan. Jalla nuž tantižcu mantichiċha Belén wajtquin nižaza nii wajtž tjiyaran tjapa lucmajċh wawanaca pizc watquiztan kozzuc conajo.

¹⁷ Jalla nuž cumplissiċha Jeremías cjita profetž cijjrta takuqui. ¹⁸ Tuqui timpuqui Jeremiasqui cijjrchiċha, tuž cjican:

"Ramá cjita wajtquin wali chawc llaqui želaquiċha nižaza alto joržtan kaaquiċha. Raquel cjitiqui ancha kaaquiċha naaža maatinacžquiztan. Ana wira kuztami ch'uj cjequiċha. Nižaza naaža maatinacaqui ticziž cjequiċha".

Jalla nuž cijjrchiċha Jeremías cjita Yooz taku paljayñi profetaqui.

¹⁹ Wiruñauqui Herodes cjita jiliriqui ticziċha. Jalla nekztanaqui tsjii Yooz Jiliriž anjilaqui Josežquin wilta parisiquichiċha wiiquin. Nii oraqui Josequi Egiptuquin tira želatċha. Anjilaqui cjichiċha:

²⁰ —Zaazna, tii am uza chjicha maatanpacha. Israel yoka quepa. Am wawa conz pecñi Herodes jazic ticziċha.

²¹ Jalla nuž cjen Josequi žaažcu Israel yokquin nii uztan maatan chjitchiċha.

²² Israel yokquin Judea provinci quin Arquelao cjita jiliritach'a mantiñiqui. Jalla niičha Herodes majchqui. Niiž ejpž puestuquizpacha luzzitach'a. Josequi nii quintu zizcu, Judea yokquin kamz jiwjatchičha. Nekztan tsjii anjilaqui wiiquin Josežquiz paljaychičha, Judea yokquiz ana kamajo, antiz Galilea yokquin okajo. Jalla nekztan Galilea yok kjutñi ojkchičha. ²³ Jalla nii yoka irantižcu, Nazaret cjita wajtquiz kamchičha. Tuqui timpuqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacacqui mazinchičha, Jesusacqui “nazareno” cjitazakaz cjequičha, jalla nuž cjican mazinchičha. Nazaret wajtquiz kamcan profetanacaž chiita taku cumplissičha.

3

JUAN BAUTISTA YOOZ TAKU PALJAYÑI

¹ Niiž wiruñacqui Juan Bautistacqui Judea provinci quin želatčha, ch'ekti yokquin. Yooz taku paljayatčha, ² tuž cjican:

—Kuznacaž campiya. Arajpach Yoozqui waj mantaquičha. Nii timpuqui žcatžinžquičha.

³ Tuqui timpuqui Isaías cjita profetacqui Juanž puntuquiztan cjiirchičha, tuž cjican:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñž joraž nonžta cjequičha. Alto jorquiztan tuž cjican chiyacquičha: ‘Tsji chawjc Jiliriž tjonaquičha. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsji jicztakaz ančhuca kuznaca zumpacha azquicha, nižaza zuma lijitumapanž cjee’ ”.

Jalla nuž cjiirtatačha Juanž puntuquiztan.

⁴ Juanž zquitiqui camello cjita animalž chomquiztan watstatača. Niiž cinturonaqui zkizitača. Nižaza langosta cjita kolta animalanaca lujlñitača. Munti misq'uinaca lujlñizakaztača. ⁵ Walja žoñinacaqui Juanž taku nonžñi tjonñitača, Jerusalén chawc wajtquiztan, nižaza Judea yokquiztan, nižaza Jordán cjita puj žcatirantan. Walja žoñinaca tjonñitača. ⁶ Jakziltat niiž persun ujnaca mazzaja jalla ninacžquiz Juanqui bautissiča Jordán cjita pujquiz. ⁷ Nii tama žoñinacžtanpacha walja fariseonacami, nižaza saduceonacami jalla nii jilirinacami Juanžquin tjonchizakazza baptista cjisjapa. Jalla ninaca cheržcu, Juanqui tuž chiizinchiča:

—Zkoražtakaz incallñi žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonkaya? ⁸ Kuz campiichinčuczłaj niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančuca campiita kuz kjanapacha tjeezjapa. ⁹ Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoniñča, Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča. Yoozqui tii maznacquiztan žoñiž cjiskatasacha, Abrahamž majchmaatinaca cjisjapa. ¹⁰ Ančhucqui tsjii frut muntiztakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aatztaž cjequiča jir achžtan. Jalla nuž k'aatztiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca casticta cjequiča. ¹¹ Wejrqui weraral chiyuča. Kjaztankal

bautisuča, ančuca kuznaca campiitiquiztan. Tsjiiquei wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espíritu Santužtanami nižaza arajpach ujžtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Niižquiz atintisjapa anal waquisuča, niiž čhjata jeržcu chjojkzinimi. Inakaztča wejrqui.¹² Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliriquei trigonaca kjojaquiča. Nekztan itzanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun kjuyquin majctaž cjequiča. Nii itzanacazti liwj ujtaž cjequiča, ana wira tjesni ujquiz. Jalla nižta irataž ančucaquiz wataquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATACHA

¹³ Niiž wiruñaquei Jesusaquei Galilea yokquiztan Jordán cjita pujquin ojkchiča, jakziquint Juan želatčaja, jalla nicju. Bautiskatzjapa Juanžquin ojkchiča. ¹⁴ Jesusiž irantitan, Juanqui ana nii bautis pecatča. Jalla tuž cjichiča:

—Amž wejr bautis waquiziča. ¿Am wejtquiz tjonkaya? ¿Weriž bautista cjisjapaya? —Jalla nuž cjichiča Juanqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaquei kjaaziča, tuž cjican:

—Anzikam wejr bautisaquiča. Yooz mantitacama liwj cumplis waquiziča učhumqui. —Jalla nuž kjaaztiquiztan Juanqui “iyaw” cjichiča.

¹⁶ Nekztanaqui Juanqui Jesusa bautissiča. Kjazquiztan ulnan, nii orapacha arajpacha cjetziča. Nekztan Jesusaquei cherziča Yooz Espíritu Santo palomažtakaz chjiwžquiñi.

Jalla niiž juntučpacha Espíritu Santuqui iran-tižquichiča. ¹⁷ Nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora paljayžquiñi nonziča, jalla tuž cjiñi:

—Tiiča wejt ultim k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintutča wejrqui. —Jalla nuž cjichiča nii tsewctan chiižquiñi joraqui.

4

JESUSAQUI DIABLUZ YANZTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jordán cjita pu-jquiztan ojkchiča. Nuž okan, Espíritu Santuqui Jesusa chjitchiča ch'ekti yokquin, Satanás diabluž yanzta cjisjapa. Satanasqui Jesusa ujquiz tjojtskatz pecatča.

² Jalla nijwc žejlcan, Jesusaqui pusi tunc tjuñi pusi tunc arama ana čheri lujlchiča. Jalla nii pusi tunc tjuñi wattiquiztan ancha čheri eec-skatchiča. ³ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesu-sižquiz macjatchiča ujquiz tjojtskatz yanzjapa. Jalla tuž cjichiča:

—Amqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tii maz-nacquiztan t'anta tuckatalla.

⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Zoñinacaqui anaž čheržtan alaja žetasacha. Yooz takuča chekanaqui, jalla niiča ultim čherižtakazqui”. Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

⁵ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusa chjitchiča Jerusalén, Yooz illzta chawjc watja. Jalla nicju tim-plu tsewcta pjurniguin yawkatchiča. ⁶ Nekztan diabluqui cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Ejpqui niiž anjilanaca mantaquiča am cwitajo. Ninacž persun kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha chjojričta cjeyajo mazquizimi”.

Jazic, ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan koz-zuc tii yokquiz layzca. —Jalla nuž cjichiča nii diabluqui.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui zakaz cjiča: “Zoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”. Jalla nuž cjijrtača.

⁸ Jalla nekztanaqui wilta ujquiz tjojtskatz yanz-japa, diabluqui Jesusa chjitchiča pajk cur puntiquin. Jalla niwjc chjitžcu, diabluqui tjapa tii muntuquiz žejlñi nacionanaca nižaza tjapa ninacž cusasanacžtanpacha, nižaza tjapa ninacž honoranacžtanpacha jalla ninaca diabluqui Jesusižquiz tjeeziča. ⁹ Nekztan nii diabluqui cjichiča:

—Tjapa tinaca amquiz tjaasača, wejtquizim quillzaja, nižaza wejr rispitchaja, niiqui.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka amqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Yooz Jiliržquinkaz rispita, nižaza nii alaja sirwa. Niikazza am Yooz Jiliriqi.

¹¹ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan diabluqui Jesusižquiztan zarakchiča. Nekztan tsjii kjaž anjilanacaqui Jesusižquin atinti tjonchiča.

JESUSAQUI GALILEA YOKQUIN OJKCHICHA

¹² Niiž wiruñaquí Jesusaqui quintu nonchiča, Juan carsilquiztača, jalla nii. Jalla nii quintu

nonžcu, Galilea yokquin ojkchiča. ¹³ Pero Nazaret wajtquin ana kamchiča; antis Capernaum wajtquin kami ojkchiča. Capernaum watjaqui kot atquiztača, Zabulón yokquin nižaza Neftalí yokquintača. ¹⁴ Jalla nuž ojktiquiztan Isaías profetaž cijjrta taku cumplissiča.

¹⁵ Jalla tuž cijjrchiča Isaías profetaqui:
“Zabulón, nižaza Neftalí, am yokaqui kot atquizza, nižaza jiczquizza Jordanquiztan tuwanchuc. Nižaza Galilea yokquinča. Jalla nii Galiliiquinaqui yekja wajtchiz zoñinacaž kamča. ¹⁶ Am yokquin žejlñi zoñinacaqui zumchiquiz kamča, ana zuma kamañquiz. Ninacaqui tsjii zoñi cheraquiča. Nii zoñiqui zuma kamaña tjeeznaquiča, zuma kjanažtakaz. Ticzi zoñinacažtakaz kamča; anaž Yooz kamaña zizza. Pero kjanapachaž Yooz zuma kamaña tjeezta cjequiča.”

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Yooz puntu kjanzt'i kallantichiča, tuž cjican:

—Kuznaca campiya. Arajpach Yooz waj man-taquiča. Jalla nii timpuqui žcatžinžquiča. — Jalla nuž paljaychiča.

PAJKPIC CH'IZ TANÑI ZOÑINACA JESUSIZ KJAWZTA

¹⁸ Jesusaqui Galilea cjita kot at tjiyaranž okatča. Jalla nuž ojkan pucultan jilazullca zoñinaca cherchiča. Tsjiiqui Simón cjitatača, nižaza Pedro cjitazakaztača. Tsjiiqui Andrés cjitatača. Jalla ninacaqui ch'iz tanñinacatača. Nii oraqui ninacaqui ch'iz tanz kjazquiz tjojtsi

želatčha. ¹⁹ Jalla ninaczquiz Jesusaqui tuž cjican paljaychičha:

—Wejttan chica ojklayñi cjee. Jaknuž ch'iz jun-tichamžlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yoozta-japa žoñinaca juntaquičha.

²⁰ Jalla nuž chiitiquiztan nii pucultan žoñinacaqui nii orapacha ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklaychičha.

²¹ Jalla nekztanaqui tsjii koloculla najwcjapa ojkcucu Jesusaqui tsjii pucultan jilazullca žoñinaca cherchizakazza. Tsjiiqui Jacobo cjitatačha. Tsjiiqui Juan cjitatačha. Zebedeož majhtačha. Niiž ejpžtanpacha warcuquiz želatčha, ch'iz tanz azquichcan. Jalla nii cheržcu, Jesusaqui ninaca kjawzičha. ²² Nekztan nii orapacha warcumi niiž ejpmi eccu, Jesusižtan chica ojklaychičha.

ZOÑINACA JESUSA APZA

²³ Tjapa nii Galilea cjita yokaran ojklaychičha, zapa ajcz kjuyquiz Yooz puntu tjaaajincan. Nižaza paljaychičha, Yooziž mantita žoñinacaž cjee, cjican. Nižaza tjapaman laanaca čhjetinchičha.

²⁴ Jesusiž ojklayta, jalla nii quintuqui tjapa Siria yokquin ojkičha. Jalla nižtiquiztan, tjapaman conchiz žoñinacami, nižaza tjapaman laa ayiñi žoñinacami, nižaza zajraž tanta žoñinacami, nižaza t'ucur žoñinacami, nižaza ana ojklayi atñi zuch žoñinacami, tjapaman laanaca Jesusižquin chjitztatačha. Nekztanaqui Jesusaqui nii laanaca čhjetinchičha. ²⁵ Galilea žoñinacaqui niižquin walja apžquichičha, nižaza Decápolis watjanacquiztan žoñinacami, nižaza Jerusalén wajtquiztan žoñinacami, nižaza Judea

yokanacquiztan žoñinacami, nižaza Jordán pužž tuwanchuctan žoñinacami. Tjapa nii žoñinacami jalla nuž Jesusa apziča.

5

JECTNACAT CUNTINTU ZOÑINACA

¹ Walja tama žoñinaca cheržcu, Jesusaqui tsjii kolta curulla yawchiča. Jalla nekztan nii curulquin julziča. Nižaza niž kjawžta žoñinacaqui niž muytata ajcziča. ² Jalla nekztan Jesusaqui ninacžquiz tjaañi kallantichiča, tuž cjican:

³ —Jecnacat “wejrqui ujchizpanča” cjican persun kuzquiz sint'ichaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztanqui cuntintuž cjequiča.

⁴ Jecnacat persun ujquiztan llaquita žejlčhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui kuznaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča ninacaqui.

⁵ Jecnacat humilde kuzziz cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui irinsaž tjaaquiča, ew yoka. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁶ Jecnacat Yooz kuzcamakaz kamz ancha pecčhaja, jalla ninacžquiz Yoozpanž zuma kamzjapa yanapaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁷ Jecnacat parti žoñinacžtajapa oksñi kuzziz cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui zakaz oksnaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁸ Jecnacat ancha zuma kuzziz cječhaja, jalla ninacaqui Yooz cheraquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁹ Jecnacat pasinsis kuzziz kamñi cječhaja, jalla ninacahui Yooz maati cjitaž cjequičha. Nekztan cuntintuž cjequičha.

¹⁰ Jecnacat Yooz kuzcama kamtiquiztan chjaawjta sufračhaja, jalla ninacaj Yooz wajtchiz žoñinaca cjequičha. Nekztan cuntintuž cjequičha.

¹¹ Jecnacat weriž cjen žoñinacaj chjaawjta cječhaja, nižaza kijčta cječhaja, nižaza tjpaman toscar tawkžtan quintrā ch'aanita cječhaja, jalla ninacami cuntintuž cjequičha. ¹² Jecnacat weriž cjen jalla nižtanaca sufrichi cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui arajpachquin wali pajk honora tjaaquičha. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan, cuntintukaž cjee. Ančhucqui cjuñzna. Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacahui nižta zakaz sufrichiča tuqui timpuquiztanpacha.

CRIICHINACZ PUNTU

¹³ Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Ančhucqui tii muntuquiz kamcan yacu cuntažtakazza, parti žoñinacžtajapa. Pero yacuqui lak'až cjesaž niiqui, ¿kjažpant wilita walipan cjisnasajo? Anapanž cjesača. Nekztan anaž čhjulapami sirwasača; tjojtapanž cjesača; nekztan žoñinacaj tječžtaž cjequičha.

¹⁴ 'Ančhucqui tii muntuquiz kamcan, parti žoñinacžtajapa kjana cuntažtakaz cjesača, zuma kamaña zizajo. Tsji curquiz kjuyta watjaqui, ana chjojžta cjesača. ¹⁵ Tsjii lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, anapanž cajón koztan nonžta cjesača. Lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, tsewc tsijiptapanž cjesača, tjapa nii kjuyquiz žejlñi

žoñinacžtajapa kjanajo. ¹⁶ Jalla nuž ančhucqui lamparažtakaz cjee, žoñinacžtajapaqui. Kjanapacha zuma kamañchiz cjee. Nekztan žoñinacaqui ančhuca zuma kamaña cheržcu, ančhuca arajpach Yooz Ejpžquin honora tjaaquiča.

LII PUNTU

¹⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Wejrqui ana tjonchinča Moisés lii tjtanskatzjapa, nižaza profetanacaž tjaajintanaca tjtanskatzjapami. Jalla nižta anaž pinsa ančhucqui. Wejrqui ana tjonchinča nii tuquita Yooz tjaajintanaca tjatñiqui; antis tjonchinča cumpliskatzjapa. ¹⁸ Weraral chiižinuča. Tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tjapa puntumi tjapa letrami anaž tjtanta cjequiča, tjappacha cumpliscama. Ima tii muntumi arajpachami tucužinžnan, nii liiqui anapanž tjtantaž cjequiča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan jequit tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tsjii mantita, kolta lii cjenami, ana pajz pecčhaj niiqui, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin anaž čjul honorchiz cjequiča. Pero jequit nii tuquita lii mantita cazačhaja, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin chekan honorchiz žoñiž cjequiča. ²⁰ Ančhucaquiz wejr chiižinuča. Lii tjaajiñi maestrunacami, nižaza fariseo žoñinacami žejlča. Pero ančhucqui ninacžquiztan anaž juc'anti Yooz mantitacama kamačhaj niiqui, anapanž arajpach Yooz wajtquin luzasača. Yooz mantitacama kamstanča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa.

ZAWJZ PUNTU

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča. Ninacaqui cjiñitača, tuž cjican: “Anača žoñi conzqui. Jequit žoñi conačhaja, ni-iqui juzjitaž cjequiča”. ²² Pero wejr chiižinuča, jequit tsjii jilžjapa žawjwačhaj niiqui, jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžtan ch'aachaj ni-iqui, Junta Suprema cjita chawjc jilirinacaž jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžquiz “ana zumamča” cjican ch'aančhaj niiqui, infiernuquin chjatkattaž cjequiča.

²³ Nižaza tii puntu zakal cjeeča. Jequit niiz ofrenda Yooz yujcquin chjichačhaj niiqui, nižaza chjichcu niiz jilžtan quintrā tanasta cjuñsnačhaj niiqui, ²⁴ jalla nekztan ima ofrenda tjaacan, nii timpluquizpacha ecla. Nekztanaqui niiz jilžquin pertuna mayiza ojkla. Niižtan jilžtan walikaz cjila. Jalla nekztanaqui timpluquin quejpžcu, ofrenda Yoozquin tjaasača.

²⁵ Jequit am quintrā quijchi cječhaj niiqui, nižaza jilirž kjuya chjichačhaj niiqui, jalla nii quijchi žoñžquiz pertunam mayizaquiča ana enenzcu, ima jilirž kjuya irantican. Pertunazta cjequiž niiqui, anam juez jiliržquin intirjita cjequiča jusjita cjisjapa. Amqui ultimpacha juez jiliržquin intirjita cjesaž niiqui, nii juez jiliri-iqui am tsjii policiiquin zakaz intirjasača; carsilquiz chawjcta cjesača. ²⁶ Weraral chiižinuča. Carsilquiz chawjctam cjesaž niiqui, anam ulanasača, liwj pacañcama.

ADULTERIO PUNTU

²⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčucča: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui”. ²⁸ Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakzilta luctakat yekja maataka “wejt maatakaj cjejaa” cjican pinsiçhaja, jalla niiqui persun kuzquiz niwjctanaqui adulterio paachizakazza Yooz yujcquiziqui.

²⁹ Am žew latu čhujquiqui ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii čhujqui leczna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii čhujquiqui pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača. ³⁰ Nižaza am žew kjarauki ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii kjara pootzna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii kjarauki pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača.

TJUNATAN JALJTIS PUNTU

³¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui tuž cjiñitača: “Jecmiž niiž persun tjunatan jaljtasaž niiqui, primiruqui tsjii ultim jaljtita cijjrta papel certificado tjaasa”. ³² Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakziltamiž persun tjunatan jaljtasaž niiqui, nižaza ana čhjul adulterio motivo želan, jalla niwjctanaqui naa ultimu jaljtita tjunqui adulterio cjiskatasacha. Nižaza jakziltami naa ultimu jaljtita tjunatan zalznačhaj niiqui, adulterio uppanž paača.

JURAMENTO PUNTU

³³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača toscar tawkžtan juramento paazqui. Juramento paaquiz niiqui, tjapa nii juramentužtan compromitta takupanž cumplisnaquičha Yooz yujcquiziqui”. ³⁴ Pero wejrqui tuž chiižinuča, anaž čhjulquiztanami juramento paasača, werara chiižpanča. Nižaza anača “arajpacha zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača arajpachaqui. ³⁵ Nižaza anača “tii yoka zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača tii yokaqui. Nižaza Jerusalén wajtž tjuu aynakcan anača juramento paazqui. Chawjc Yooz Jiliržtajapača nii watjaqui. ³⁶ Nižaza anača “wejt persun acha zizza” cjican juramento paazqui. Amqui anam zinta tsok charquiztan chiw charquin tuckatasacha. Nižaza anam zinta chiw charquiztan tsok charquin tuckatasacha. ³⁷ Jalla nižtiquiztan, “Jesalla” cjicanaqui, “Jesalla” cjispanča; nižaza “Anaž” cjicanaqui, “Anaž” cjispanča. Zajra diabluz cjen juramento paazqui žejlča.

ANA WALI TJEPUNTA PUNTU

³⁸ Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Tsjii žoñiqui yekja žoñž čhujqui pjatžinasacha, nekztan nii pjatni žoñž čhujqui pjatžintazakaz cjesacha. Nižaza tsjii izke chjatkatžinasaz niiqui, nii chjatkatni žoñž izke chjatkatžintazakaz cjesacha”. ³⁹ Pero wejr chiižinuča, anača kijtzni žoñiqui nižtapacha kijtzqui. Nižaza am quintra tsjii yujc latu

kijchasaž niiqui, kijchta cjiskazza, tsjii yujc latužtanpachami. ⁴⁰ Nižaza jakziltamiž am tanžcu am almilla kjanž pecčhaj niiqui, kjañaj cjiskazza, irztanpachami. ⁴¹ Jakziltamiž niiž kuzi tsjii tupucama, amquiz chjitskatasaz niiqui, juc'anti tupucama chjichna. ⁴² Jakziltamiž amquiztan mayasaž niiqui, tjaa amqui. Nižaza jakziltamiž amquiztan tomzñi tjonasaž niiqui, onzna amqui.

QUINTRA ZOÑINACŽTANAMI ZUMA MUNAZ- IZA

⁴³ Jesusaqui tjaaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Mazinacžtan zuma munaziza. Nižaza am quintra žoñinacžtan chjaawjkata”. ⁴⁴ Pero wejr chiižinuča, am quintra žoñinacžtanami zuma munaziza. Nižaza am quintra laykiñi žoñinacžtajapa zuma kuztan Yoozquiztan maynaquiča. Nižaza am quintra chjaawjkatñi žoñinacžquin zumapan paa. Nižaza am quintra ch'aañinacžquinami kichñinacžquinami zumapan Yoozquiztan mayt'izina. ⁴⁵ Jalla nuž zuma kamcan ančhucqui tjeeža, arajpach Yooz Ejpž maatičhucča, nii. Yoozqui zuma žoñinacžquizimi ana zuma žoñinacžquizimi liwj tsjiikaz niiž paata tjuñi tewkkatča. Nižaza niiž kuzcama kamñinacžquizimi nižaza ana niiž kuzcama kamñinacžquizimi tjapa ninacžquiz chijñi apayžquiča. ⁴⁶ Ančhucqui persun okzñi žoñinacžquizkaz okznaquiž niiqui, jalla nuž paatiquiztan ¿chjul premio Yoozquiztan tanznaquejo? Jalla nižtazakaz kamča ana wali

impuesto cobriñinacami. ⁴⁷ Nižaza ančhucqui persun jilanacžquizkaz tsaanaquiž niiqui, jalla nijwctan ħĥjul zumaž ančhuc paajo? Jalla nižtazakaz paača ana Yooz pajñinacami. ⁴⁸ Ančhucqui walja zuma kuzziz kama, jaknužt ančhuc arajpach Yooz Ejp walja zuma kuzzizpančhalaja, jalla nuž.

6

ZUMA KAMZ PUNTU

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui anača persunpacha honorchizkaz cjis peczqui. Anača žoñinacž yujcquiz ančuca Yooz custurumpinaca paazqui, žoñinacžquiztan honorchiz cjisjapa. Ančhucž jalla nuž persun honorchizkaz cjis pecaquiž niiqui, nii honorchiz kaz cjequiča. Ančuca arajpach Yooz Ejpqui ana iya honora tjaaquiča. ² Ana zum kuzziz žoñinacaqui t'akjir žoñinacžquiz onanžcu žoñi žoñinacžquin mazmazñiča, “onanchinča” nuž cjicanaqui. Ajcz kjuyaranami calliranami jalla nižta paañiča, žoñinacaž ninacžjapa zuma chiyajo. Pero wejrqui weraral chiižinuča. Jalla nižta paañi žoñinacaqui nii honorchizkaz cjequiča. Ančhucqui anača nižta iratapacha kama. ³ Ančhuczti t'akjir žoñinacžquiz onanžcu, jalla nii ančuca onantaqui anaž jecžquizimi mazmaznaquiča, “onanchinča”, cjicanaqui. ⁴ Nižaza t'akjir žoñinacžquiz jamazit onaquiča. Aunquimi ančucaž jamazit paachiž cjenami, ančuca Yooz Ejpqui cherča. Jalla nuž cheržcu ančucaquiz kjanacama honora tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

MAYIZIZ PUNTU

⁵ Nižaza nii ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozquin mayizican jalla tuž juztazñiċha. Ajcz kjuyquizimi call isquiquizimi tsijtchi Yoozquin mayiziñiċha, tjapa žoñinaca cherajo. Wejrqui weraral chiizinuċha, jalla nuž paažcu ninacaqui nii honorchizkaz cjequiċha. Anċhucqui anaċha nižta irata mayizizqui. ⁶ Anċhuczi Yooz Ejpžquin mayizizjapaqui, kjuyquiz luz waquiziċha, nižaza kjuy chawjcz waquiziċha. Jalla nekztan anċhuca Yooz Ejpžquin mayizasaċha. Jalla nuž zinalla mayizan anċhucatan chicaž cjequiċha Yooz Ejpqui. Jalla nuž jamazit mayiztiquiztan Yooz Ejpqui anċhucaquiz honora tjaaquiċha, tsjii premiužtakaz.

⁷ Yoozquin mayizcan, anaċha wiltan wiltan takunaca quejpžcu quejpžcu mayizizaqui. Jalla nuž mayizaquiž niiqui, inapanikazza. Jalla nižtaž mayizza ana Yooz pajñi žoñinacaqui. Jalla nuž wacchi chiican mayizitiquiztan “nonznaqueeka Yoozqui” cjican. ⁸ Jalla nižta anaž anċhuc cjeella. Anċhuca Yooz Ejpqui zizza, ċhjulut anċhuc pecċhaja, jalla nii. Ima anċhucaž mayizan, panž zizza Yooz Ejpqui. ⁹ Jaziqui anċhucqui jalla tuž mayizaquiċha:

“Yooz Tata, amqui arajpachquin žejlċha. Am tjuu honorchiz aptitaj cjilalla. ¹⁰ Nižaza am mantiz timpu tjonchej cjilalla. Nižaza tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui am kuzcamaj kamlalla. Jaknužt am kuzcama kamċhaja arajpachquin žejlñinaca, jalla nižta. ¹¹ Nižaza tonjiqui ċhjeri tjaažcalla ċhjeržtan kamzjapa. ¹² Nižaza

wejtnacaž paata ujnaca pertunalla, jaknužt wejrnacqui wejtnaca quintra paañi pertunučhaja, jalla nižaza. ¹³ Nižaza anaž anawalinacžquiz tjojtskatalla, antis anawalinacquiztanž liwriyalla. Amčha wiñaya juc'ant mantiñamqui, nižaza amčha wiñaya juc'ant azzizqui, nižaza amčha wiñaya juc'ant honorchizqui. Jalla nužoj cjila. Amén.”

¹⁴ ‘Ančhuca quintra paañinacžquiz pertunaquičha. Nekztan Yooz Ejp zakaz ančhuca ujnaca pertunaquičha. ¹⁵ Ančhuca quintra paañinacžquiz ana pertunaquiž niiqui, nekztan ana zakaz Yooz Ejpqui ančhuca ujnaca pertunaquičha.

AYUNAS PUNTU

¹⁶ —Ančhucqui ayunascan anaž llaquit chercherchiz cjee. Ana zum kuzziz zoñinacqui llaquit chercherchiz ayunasñičha, zoñinaca ninaca ayunasñi cherajo. Wejrqui weraral chiižinučha, jalla nuž paatiquiztan ninacqui inapanikaz cjequičha. ¹⁷ Ančhuczi ayunascanaqui zumpacha yujcmiž awjzna, nižaza zumpacha achami čhjiczna, ¹⁸ zoñinaca ančhuc ayunasñi ana nayajo. Yooz Ejpqui ana cherta cjenacqui tjappacha cherčha, jamazit paatami. Yooz Ejpqui ančhucaquiz zuma honoraž tjaaquičha, tsjii premiužtakaz.

CUSASANAC PUNTU

¹⁹ Jesusaqui tjaainchizakazza:
—Tii muntuquiz kamcanaqui anačha muzpa cusasanaca juntizqui. Kjurinacakaz

ančuca juntita cusasanaca lulaquiča. Nižaza parti ančuca juntita cusasanaca inapankaz chijitaquiča. Nižaza tjañiqui kjuyaž luzasača, ančuca cusasanaca tjangzjapa. ²⁰ Nonžna, arajpachquin muzpa cusasanaca juntaquiča. Arajpachquin cusasanaca lujlñimi, nižaza cusasanaca akziñimi, nižaza cusasanaca tjangziñimi ana žejlča. ²¹ Jakziquizt ančuca cusasanaca juntita žejlčaja, jalla nicjukaž ančhuc kuz tjaača.

*ZUMA KAMAÑCHIZ, ANA ZUMA KAMAÑCHIZ
PUNTU*

²² Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Zoñž čhujquiqui persun curpuž lamparažtakazza. Jaziqui zoñž čhujqui zuma cjequiž niiqui, zuma cheraquiča. Jalla nižtakaz zoñž kuzqui zuma cjequiž niiqui, zuma kamaquiča. ²³ Zoñž čhujquizti ana zuma cjequiž niiqui, zumchiquiztakaz ojklayaquiča. Ančuca kamaña zumchiquiz panž cjequiž niiqui, juc'anti juc'anti zumchiquiz cjisnaquiča. Nekztan žjaknužt zuma kamasajo?

PAAZ PUNTU

²⁴ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Anaž jakziltami pizc patruna sirwasača. Pizc patrunchiz cjesaž niiqui, tsjii patrunchiz ana pectaž cjesača. Tsjii patrunchiz pectaž cjesača. Tsjii patrunchizkaz zuma sirwasača. Jalla nižtiquiztan Yoozquiz sirwican anaž ancha paazquiz kuz tjaasača. Nižaza paazquiz kuz tjaaquiz niiqui, anaž Yoozquin ancha kuzziz cjesača.

YOOZ EJPQUI NIIZ MAATINACA CWITICHA

²⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucacqui tuž chiižinuča, žejtzjapaqui kjaz liczmi lujlz čherimi pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača kuzquizic čherquiztan llaquita cjisqui. Nižaza curpu wali cjisjapa zquiti pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zquitquiztan llaquita cjisqui. Čjul čherquiztanami žoňž žetiž juc'anti importiča. Nižaza čjul zquitquiztanami persun curpuž juc'anti importiča. ²⁶ Laylayñi wežlanacaž cherna. Jalla nii wežlanacaqui ana zkalami čhjaca, nižaza ana zkalquiztanami ricujča, nižaza ana čheri yaaz zquitchizza. Jalla nuž cjenami ančuca arajpach Yooz Ejpqui wežlanaczquiz čheri tjaača. Yooz yujcquiziqui ančhucqui čjul wežlanacquiztanami juc'antiž importiča. ²⁷ Anaž jec kolta žoňimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacna, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecñi kuzziz cjenami.

²⁸ ¿Kjažtiquiztan ančhucqui zquitquiztankaz llaquit kuzziz cjesajo? Plantanacz pjajkjallaž cherna, jaknužt pajkčhaja, jalla nii. Ninacaqui anaž langza, nižaza anaž kawanča. ²⁹ Jalla nuž cjenami nii pjajkjallanacaqui ancha c'achjallača. Finu zquiti cujtžcumi ricachu Salomón cjita jiliriqui anaž juc'ant c'achja nii pjajkjallanaczquiztanami. ³⁰ Plantanacaqui tsjii upacamakaz žejlča. Nekztanaqui jakatažu kattažu jurnuquiz tjutjunzjapa ujžtača. Jalla nižta cjenami Yooz Ejppacha nii plantanaca cwitiča. Ančhucqui čjul plantaquiztanami juc'antipanž importiča. Jalla nižtiquiztan

Yoozqui ančhuc juc'ant cwitičha, Yoozquin ana tjapa kuzziz cjenami. ³¹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui anačha llaquita kuzziz cjisqui, čjul čhjerquiztanami, nižaza kjaz liczquiztanami, nižaza čjul zquitquiztanami. ³² Ana criichi žoñinacaqui tii muntu cucasanacžquin kuzziz ojklajčha. Ančhuczi ana nižta kuzziz cjeella. Ančhucachha arajpach Yooz Ejpchizqui. Čjultakičha ančhucqui pecčhaj niiqui, liwj zizza Yooz Ejpqui. ³³ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Jalla nekztanaqui ančhucaltaqui cawalikaz cjequičha čjulumi. ³⁴ Jakatan čjulut anawalinaca watačhaj niiqui, jalla nii ana juyzu paa tonjiqui. Jakaqui čjulut watačhaj niiqui, jakapachaž jaknužquinami wataquičha. Zapuru čjul anawalinacaqui žejlñipančha.

7

ZOÑINACŽTAN ZUMA KAMA

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucalaqui anačha žoñinacž uj chii chizqui. Jalla nuž žoñinacž uj chii chiyaquiž niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequičha Yooz yujcquizi. ² Nižaza žoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquiž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequičha. Žoñinacžtan zuma kama. Nekztan Yooz Ejpqui ančhucatan zumaž cjequičha. ³ Nižaza amqui am jilž čhujcquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, žkjažtiquiztan am persun čhujcquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴ Am persun čhujcquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž

niiqui, ħkjažtiquiztan am jilžquiz chiiġo, “Jila, am ħhujcquiztan cjujchilla apakžinaċha”, cġicanajo?
⁵ Ana zum kuzziz žoñimċha amqui. Am persun ħhujcquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasaċha, y nižaza am jilž ħhujcquiztan cjujchilla apakasaċha.

⁶ ‘Yoozquin criichi žoñinaca, anċhucqui Yooz taku anapan nonz pecñi žoñinacžtan Yooz puntu ana paljayaquiċha. Ninacaqui pacunacažtakazza. Nižta žoñinacaqui anċhucaltan ch'atñi pacužtakaz cjesaċha. Nižaza nii Yooz taku anapan nonz pecñi žoñinacaqui cuchinacažtakazza. Yooz puntu nonžcu, kuzquizkaz žawjċha.

YOOZQUIN MAYIZIZQUI

⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yooz Ejpžquiztan mayaquiž niiqui, Yooz Ejpqui tjaaquiċha. Nižaza Yoozquin kjuraquiž niiqui, Yooz wachaquiċha. Nižaza kjuy zanquiztan t'oc t'ocaquiž niiqui, cjetžintaž cjequiċha. ⁸ Jequit mayaċhaja, risiwaquiċha. Nižaza jequit Yoozquin kjuraċhaja, wachaquiċha. Nižaza jequit kjuy zanquiztan t'oc t'ocaċhaja, cjetžintaž cjequiċha. Jalla nužuċha Yoozquiz mayizizqui.

⁹ Anaž jakziltami anċhuca majch t'anta mayanaqui maz ħjalznasaċha. ¹⁰ Nižaza anaž jakziltami anċhuca majch ch'iz mayanaqui zkora ħjalznasaċha. ¹¹ Anċhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasanaca tġayinċhucċha persun maatinacžquiz. Jaziqui anċhuca arajpach Yooz Ejpqui mayñi maatinacžquiz juc'ant zumaž tjaasaċha.

¹² ‘Jaknužt ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma munaziz pecčhaj niiqui, jalla nižtapacha parti žoñinacžtan zuma munaziz waquizičha ančhucqui. Jalla niipan Moisés liiquiz chiichičha, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaž cijrtanacami.

ZKOZ JICZ, PAL JICZ

¹³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yoozquin ojkz pecčhaj niiqui, zkoz zanzuiztan luzza. Infiernuquin ojkñi jicz palačha, nižaza pal zanchizza. Jalla nijwcchuc ojkñi žoñinacaqui muzpačha. ¹⁴ Tsjiic zakaz žejlčha. Arajpachquin ojkñi jicz zkozačha, nižaza zkoz zanallchizza. Nižaza c'ujlcullačha arajpachquin ojkñi jiczqui. Jalla nii jiczquinaqui koluckaz žoñi ojkčha.

KAMAÑQUIZTAN PAJTA CJESACHA ŽOÑINACAQUI

¹⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui zumpacha cwitasaquičha toscar taku chiichiiñi žoñinacžquiztanami. Jalla ninacaqui “Yooziž tjaata taku chiyučha” cjiñizakazza. Ninacaqui ančhucaquiz tjonža, tsjii uuzi zkizi tjutžta kitižtakaz. Ninacž kuzqui anawira zumačha. ¹⁶ Ninacž ana zuma kamañquiztan pajtaž cjequičha, ultimu ana zum žoñinacaqui. Tsjii ch'ap muntiqui uwas frutchiz anaž cjesačha. Nižaza tsjii ch'ap plantaqui higo frutchiz anaž cjesačha. Jalla nižtapančha ana zum kuzziz žoñinaca. Zuma kamañchizqui anapanž cjesačha. ¹⁷ Tjapa zuma muntinacaqui zuma fruta pookñičha. Nižaza tjapa ana zuma muntinacaqui ana zuma fruta pookñičha. ¹⁸ Zuma muntiqui anapanž ana zuma frutchiz cjesačha. Nižaza ana

zuma muntiqui anapanž zuma frutchiz cjesača.

¹⁹ Jakzilta muntit zuma fruta ana pookzaja, k'atžtaž cjequiča nižaza ujtaž cjequiča.

²⁰ Jalla nižtanacquiztan ančhucqui ana zum kuzziz žoñinaca pajaquiča, ninacaž ana zuma kamañquiztan.

ANA YOOZ WAJTQUIN OJKÑI ZOÑI

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yekjap žoñinacaqui wejtquiz “wejt Jiliri, wejt Jiliri” paljayča. Pero nuž chiicanami, anaž wejt arajpach Ejpž mantuquiz kamaquiž niiqui, anapanž arajpach wajtquin okasača, nižaza anapanž arajpach Yooz Ejpž mantuquiz želasača.

²² Ultim žoñi pjalz tjuñquiziqui wacchi žoñinacaqui wejtquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, wejt Jiliri, am tjuu aynakcan Yooz taku paljaychinča, nižaza am tjuu chiican zajranaca chjatkatchinča, nižaza am tjuu aynakcan wacchi milajrunaca paachinča”. Jalla nuž cjican wejtquiz paljayaquiča. ²³ Jalla nuž paljaytiquiztanami wejrqui cjeeča, “Ančhuc anawira pajchinla pero. Wejtquiztan zaraka. Ančhucča ana zuma paañinacaqui”.

PIZC PUNTA ZOÑINACAQUI

²⁴ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Jakziltami weriž chiita taku nonžaja, nižaza weriž chiita tawkjaru kamčhaja, jalla niiqui zuma intintazñi žoñinacača. Intintazñi žoñiqui jalla tužuča. Tsjii maz lum juntun kjuya kjuyča.

²⁵ Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza tjamiqui walja tjamchiča nii kjuya quintr. Pero

nii chijñimi, tjamimi, kjazmi ana nii maz juntun̄ kjuyta kjuyaqui pali atchiča. ²⁶ Jaziqui jakziltami weriž chiita taku nonzcanpacha ana wejt tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zumzu žoñičha. Zumzu žoñiqui jalla tužuča. Ana zuma yokallquiz pjil yok juntun̄ kjuya kjuychiča. ²⁷ Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Jalla nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza walja tjamchiča nii kjuya quintrā. Jalla nekztanaqui nii pjil yok juntun̄ kjuyta kjuyaqui muzpa tsuchuca pajlziča.

²⁸ Jesusaž jalla nuž tjaajñi žeržtan, nonžñi žoñinacaqui walja ispantichiča niž tjaajintiquiztan. ²⁹ Jesusaqui walja zizñi zizñi tjaajinchiča. Lii tjaajiñi maestrunacaqui ana nižta tjaajiñitača.

8

MOJKCHI JANCHICHIZ LAZ ŽOÑI CHJETINTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui curquiztan chijiwžquichiča. Nižaza muzpa žoñinaca apziča.

² Tsjii mojkchi janchichiz laa žoñiqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Jesusiž yujcquiz quillžcu, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii laaquiztanž čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča.

³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanžcan, tuž cjichiča:

—Wejr am čhjetnasachiya. Chjetintam cjissa.

Jesusaž jalla nuž chiitiquiztan, nii mojkchi janchichiz žoñiqui laaquiztan žejtchi quirchiča.

⁴ Nekztanaqui Jesusaqui niižquin chiižinchiča, tuž cjican:

—Wejr am tsjii cjesača. Jalla tii čhjetintiquiztanaqui anam jeczquizimi maznaquiča. Timpluquin oka. Jalla nicju timplu jiliržquin persunpacha tjeežca, žejtchi, jalla nii. Nižaza Moisés mantita ofrenda tjaaquiča, tjapa zoñinaca zizajo, laaquiztan čhjetinta, jalla nii.

TSJII CHJETINTAQUI

⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Capernaum cjita watja luzziča. Jalla nuž luzan tsjii roman sultat capitán jiliriqui niižquin macjatžquichiča. Nekztanaqui roct'ichiča, ⁶ tuž cjican:

—Wejt Jiliri, kjuyquiz wejt piyuna ajpzquiz žejlča, ana tsijtñi. Nižaza walja ana wali ayiñča.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nii čhjetñi okasača.

⁸ Nii sultat capitán jiliriqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, anal wejt kjuyquiz am tjonžca cjiyi atasacha. Wejrqui amquiztan inakaztča. Jaziqui takukaz chiya čhjetinzjapa. Nekztan wejt piyunaqui čhjetinta cjequiča. ⁹ Wejrpacha wejt pajk jilirž mantuquiz želuča. Niiž mantitacama ojklayiñča. Nižaza wejt mantuquiz sultatunaca žejlča, čhjulut wejr mantučhaja, jalla nuž cjen zultatunaca ojčkha. Nižaza zultatu kjawznučhaja, zakaz tjonča. Nižaza wejt piyuna čhjulu paajumi mantučhaja, zakaz paača.

¹⁰ Jalla nuž nonžcu, Jesusaqui nii jiliri ancha zuma kuzziz naychiča. Nekztanaqui nuž nayžcu Jesusaqui niiž apžñinaczquiz cjichiča:

—Wejrqui weraral cjiwčha. Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza, tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami. ¹¹ Nižaza wejrqui cjiwčha, tuwantan tajatan muzpa žoñinacaqui tjonaquičha, arajpach Yooz wajtquin luzjapa. Jalla nii Yooz wajtchiz žoñinacaqui Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, jalla ninacžtan juntupacha cuntintuž cjequičha. ¹² Israel žoñinacazti arajpach Yooz wajtquin žejlchucatačha. Pero Yooz wajt zawntan zumchiquiz chjatkattaž cjequičha. Jalla nicjuž kaaquičha, nižaza iżke jojcan želaquičha.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui capitán jiliržquiz tuž cjichičha:

—Am kjuya oka. Jaknužt am tjapa kuztan criičhaja, jalla nižtapachaž cjequičha.

Jalla nii orapacha niiž piyunaqui žejtchi quirchičha.

ZOÑINACA CHJETINTA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui Pedruž kjuya ojkchičha. Jalla nicju ajpzquiz Pedruž ajmuž maa cherchičha ch'ujlñi conžtan laa cjichi. ¹⁵ Naaža kjara lanžinchičha. Nuž lanztiquiztan nii ch'ujlñi conquiztan žejtchinčha. Nii orapacha žaažcu, ninaca atinti kallantichinčha.

¹⁶ Nii čhjetinta quintu nonžcu tjuñiž kattan muzpa zajraž tanta žoñinaca Jesusižquiz zijjtatačha. Jesusaqui tsjii taku čhižcu zajranaca chjatkatchičha. Nižaza tjapa laanaca čhjetinchičha. ¹⁷ Nii čhjetintanacaqui Isaías profetaž čhiita taku cumplissičha. Isaíasqui cijrchičha tuž cjican: “Tsji žoñiqui učhum

laa curpunaca tjupi cjiskataquiča, nižaza conanacquiztan učhum čhjetnaquiča”.

JESUCRISTUZZAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

¹⁸ Wiruñacui tsjii noojiqui muzpa žoñinacacui walja muytata Jesusižquiz ajcziča. Jalla nižta cheržcu, Jesusacui mantichiča, kotž tsjii latuquiztan okajo. ¹⁹ Jalla nekztanacui tsjii lii tjaajiñi maestruqui Jesusižquiz macjatžquichiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, jakzitchum okačhaja, amtan chicapachal ojklayasača.

²⁰ Jesusacui niižquin kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzti anal kjuychizza, tjajzjapami.

²¹ Tsjiiqui niižquiz apzñi žoñinacžquiztan zakaz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayasača. Pero wejt ejpča ticziui. Nekztan iyal wejt ejp tjatsñi okaž cjeella.

²² Jesusacui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejttañ chicao am ojklaya. Ticzižtakaz žoñinacacui, jalla ninacaj ticzinaca tjatžlani.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTICHA

²³ Jalla nuž chiyžcu Jesusacui warcuquiz luzziča. Niiž tjaajinta žoñinacacui luzizakazza.

²⁴ Ninacaž kotquiz okan, tjamiqui walja tjamchiča. Jalla nuž tjaman kjaz ljojkiqui warcu tjabatanz pecatča. Jesusazti tjatčča. ²⁵ Nii kjaz ljojkiž cjen tjaajinta žoñinacacui Jesusa žinchiča, tuž cjican:

—¡Wejt Jiliri! ¡Liwriyalla! Tii warcu kjazquiz julzmayača. Ticznačhani učhumqui.

²⁶ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui ancha tsuctsucjo? Ančhucqui anača wejtquin tjapa kuzziz.

Jalla nekztan Jesusaqui žaažcu, tjamimi kjaz ljojkimi ujziča. Jalla nuž chiitiquiztan tjamimi kjaz ljojkimi apaltichiča. ²⁷ Nii apaltiñi cheržcu nižtan ojklayñi žoñinacaqui ispantichiča, nižaza tuž cjichiča:

—¿Čhjul žoñit teejo? Tjamimi tii kot kjaz ljojkimiž tiž chiita takukaz cazla.

ZAJRAZ TANTA ŽOÑINACA

²⁸ Nii kotž nawjctuñtan irantižcu, Jesusaqui Gadara cjita yokquin ulanchiča. Ulanan pucultan žoñinacaqui campu santuquiztan tjonchiča. Nii pucultan žoñinacaqui zajraž tantatača walja ana walinacatača, žoñinacžtan kichasñipanikaztača. Jalla nižtiquiztan nii jiczquiz ana jecmi ojklayñitača.

²⁹ Jesusižquiz macjatžcu nii zajranacaž tanta žoñinacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejtnacaquiz mitisejo? Ima casticz timpu irantižcan amqui tekz tjonchamča, wejrnaca sufriskatzjapa. ¿Kjažtatajo? —Nuž cjican kjawchiča.

³⁰ Nižaza nii nawjkchuc cuchinacaqui ojklayča lujlcan. ³¹ Zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča tuž cjican:

—Amqui wejrnaca chjatkataquiž niiqui, nii cuchinacžquin wejrnaca luzkatalla.

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nižtaqui, oka. Cuchinacžquin luzca.

Jalla nuž chiitiquiztan zajranacaqui zoñinacžquiztan ulanchiča; cuchinacžquin luzziča. Zajranacaž luztiquiztan cuchinacaqui tsjii barranc k'awquin tjojtsiča, kotquiz-pachatača. Jalla nužquiz kjaztan tsamžcu, ticziča nii cuchinacaqui.

³³ Jalla nii cuchi itzñinacaqui ancha tsucchi zajtchiča. Watja irantižcu, nii pucultan zajaž tanta zoñinacž puntuquiztan quint'ichiča, nižaza tjapa nižta watchinacami. ³⁴ Jalla nii quintu nonžcu tjapa nii wajtquiz žejlñi zoñinacaqui ulanchiča, jakziquin Jesusa želatčaja, nicju. Jesusižtan zalžcu, ninacaqui rocchiča, ninacž yokquiztan okajo.

9

ZUCH ZOÑI CHJETINTA

¹ Jalla niiž wiruñpachaqui Jesusaqui wilta warcuquiz luzziča. Nekztan kotž tsjii latuquiztan kajkiča. Nižaza niiž persun watja irantichiča.

² Jalla nijwc zoñinacaqui Jesusižquin tsjii zuch zoñi chjitchiča. Tjajz zquitinacžtanpacha ajpchi chjitchiča. Ninacž tjapa kuz cjicjiñi cheržcu, Jesusaqui laa zoñžquiz paljaychiča, tuž cijan:

—Jila, ana llaquis; tjup kuzziz cjee. Am ujnacac pertuntača.

³ Jalla nižta chiiñi nonžcu yekjap lii tjaajiñi maestrunacaqui kuzquiz tuž pinsichiča: “Yooz quintrala; tii zoñž takuqui anawalipanla”. ⁴ Pero Jesusaqui ninacž kuzquiz pinsita zizatča. Jalla nekztan ninacžquiz cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta ana zuma pin-samintuchiztajo? ⁵ ¿Jakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? ¿“Am ujnaca pertuntača” chiiz pjasila cjesaya? Už ¿“Tsijsna, oka”, jalla nuž chiiz pjasila cjesaj? ⁶ Tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca per-tunzjapami. Razunal chiyučha. Nuž zizjapa, ančhucqui tiiž chera.

Jalla nekztanaqui nii zuch žoñžquiz cjichiča:

—Tsijsna, am tjajz zquiti apta; nižaza am kjuya oka.

⁷ Jalla nii orapacha tsijsiča, nižaza niiž kjuya ojkchiča. ⁸ Zoñinaca nii cheržcu, tsucchi quirchiča, nižaza “Yoozqui honorchiz cjilalla” cjican chiichiča. Yoozqui žoñinacžquiz nižta čjetinñi azi tjaachiž cjen, nuž chiichiča.

MATEO KJAWZTA

⁹ Nii kjuyquiztan ulanžcu Jesusaqui Mateo cjita žoñi cherchiča. Mateoqui impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatča. Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Wejttan chica ojklaya.

Jalla nekztan Mateoqui tsijtscu, Jesusižtan ojkchiča. ¹⁰ Niiž wiruñ Jesusaž Mateož kjuyquin lulan, muzpa impuesto cobriñinacami nižaza ujchiz žoñinacami irantichiča. Nižaza ninacaqui Jesusižtan niiž tjaaajinta žoñinacžtan chica julziča tsjii mizquiz. ¹¹ Fariseo žoñinacazti jalla nii cheržcu, Jesusiž tjaaajinta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhuca tjaajiñi maestruqui impuesto cobriñinacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan čhjeri lujljo?

¹² Jesusaqui jalla nižta pewczñi nonžcu n-nacžquiz cjichiča:

—Zuma wiw žoñinacaqui anaž medicu kullñimi pecča. Antiz laa žoñinacž medicu kullñimi pecča. ¹³ Yooz takuqui tuž cjiča: “Oksñi kuzziz žoñinaca juc'antil pecučha wilana jawkñi žoñinacžquiztan”. Tantiya čjul puntut tii Yooz taku čiičhaja, nii zumpacha intintaza. Jaz-iqui wejrqui “Zuma kamuča” cjiñi žoñinacžquiz anal kjawsñi tjonchinča. Antiz “Ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawsñi tjonchinča, ninacž kuz campiita cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

¹⁴ Juan Bautistaž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Wejrnacmi fariseo žoñinacami walja ayunasinča. Amiž tjaajinta žoñinacazti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo?

¹⁵ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažt weriž tjaajinta žoñinaca llaquit kuzziz ayunasasajo, weriž želanpachajo? Wejrqui zalz kazzi tjowažtakaztča. Ninacaqui zalz pjijstiquiz invittanacžtakazza. Zalz kazzi tjowaž želan, niiž zalz pjijstiquiz invittanacaqui ana llaquit kuzziz ayunasasača. Pero tsjii timpuž tjonaquiča. Jalla nii timpuquiz zalzñi tjowa kjañtaž cjequiča; jalla nekztanž ayunasasača.

¹⁶ ‘Anaž jakziltami tsjel zquiti ew rimintužtan rimintasača. Ew rimintuqui jaljtapasača, nižaza nii ach zquitiqui juc'anti wjajržcu tsjelanznasača. ¹⁷ Nižaza anaž jakziltami ach zkiz luuzquiz ew vinu alznasača. Jalla nižtaž alznasaž niiqui, zkiz luuz panž wjajrskatasasača ew vinuqui. Nekztan vinumi zkiz luuzmi pertisnasača. Ew vinu ew zkiz luuzquiz panž alznasača. Jalla nuž zumpacha cjesača vinumi zkiz luuzmi.

JESUCRISTUCHA LA ZONĠ CHJETINŊIQUI

¹⁸ Jesusaž tjaažnan, tsjii judío žoñinacž jiliriqui irantichiča. Jesusiž yujcquin quillziča, tuž cji-can:

—Wejt majtqui ticzñil jitča. Amqui wejt kjuya okasaž niiqui, naaquiz am persun kjaržtan lanznasača. Nekztan naaqui žetaquiča.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsu nii jiliržtan ojkchiča tjaažinta žoñinacžtanpacha. ²⁰ Jalla nuž okan, tsjaa laa maatak žonqui Jesusižquiz wirquiztan macjatžquichinča. Tunca paan wata ljok tjawksñi laakaz t'akjiri želintača. Jesusižquiz macjatžcu Jesusiž zquit puntallquiz lanzinča. ²¹ Ima macjatcan pinsichinča, “Wejrqui niž zquitilla lanžcu žetaka wejrqui” cji-can. ²² Jalla nuž lanztiquiztan Jesusaqui jalla naaža kjutñi kjutžcu naa maatak žoñ cherziča. Nekztan tuž cjichiča:

—Cullaca, tjup kuzziz cjee. Amiž tjapa kuztan criichiž cjen, žejtchi cjissamča.

Jalla nii orapacha žejtchin cjissinča.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchiča. Nii jilirž kjuya irantican Jesusaqui cherchiča,

nii jilirž majt tjatzjapa banda pjujñinacaqui listutakalča, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui ančaž kaacan aranchiča.

²⁴ Nuž cheržcu Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Ančhucqui tekztanž ulna. Taa uzqui anača ticzinqui, antiz tjajča.

Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan, žoñinacaqui nižquin tjassiča. ²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninaca ulanskatchipanča. Nekztan luzcu, naaža ticzi uza kjarcu tanžcu, žinziča; žejtchinpacha.

²⁶ Jalla nekztanaqui tjapa kjutñi nii yokquin nii milajru quintu ojkchiča.

ZUR ZOÑINACA CHJETINTA

²⁷ Jalla nijwctan ulanžquitiquiztan pucultan zur žoñinacaqui nižquin apžquichiča, kjawcan:

—Davidž majchmaatquiztan tjoñi, wejnaca okznalla, —cjican.

²⁸ Nekztan Jesusaž kjuya luztan nii zur žoñinacaqui nižquin macjatchiča. Nekztan Jesusaqui ninaczquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui ančhuc cherkatasača, ¿jalla nii crij ančhucya?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt jiliri, criyuča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacz čhujqui lanlanžinchiča. Nižaza cjichiča:

—Ančucaž tjapa kuztan criitiquiztan cherñi cjisna.

³⁰ Nii orapacha ninacz čhujquiqui cherñi cjissiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz zumpacha chiižinchiča, tuž cjican:

—Tii čhjetintaqui anaj jecmi zizla; ančhucmi anaž jeczquizimi chiichiyaquičha.

³¹ Jesusaž nuž chiižinchiž cjenami, ninacaqui ulanžcu, tjapa yokaran nii čhjetinta quintu parličičha.

ANA CHIIŃI ZOŃI CHJETINTA

³² Nii kjuyquiztan ulnan yekjap zoñinacaqui tsjii zajraž tanta zoñi zjičchičha. Zajraž tantiquiztan ana chiiñi atatčha. ³³ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajra chjatkatchičha. Jalla nuž chjatkattiquiztan nii ana chiiñi zoñiqui chiyi kallantichičha. Zoñinacazti jalla nii cheržcu walja ispantichi cjis-sičha, tuž cjican:

—Tii Israel yokquiz ana wira tižtanaca cheriñtačha wejrnacqui.

³⁴ Pero fariseo nžoñinacazti tuž cjetčha:

—Tiiqui zajranacž jilirž aztankaz zajranaca ch-jatkatñičha.

³⁵ Jesusaqui tjapa wajtquiztan watja nižaza jochquiztan jochi ojklaychičha, judío ajcz kjuyquizimi tjaajincan. Yooz mantuquiz kamz puntu chiižinchičha. Nižaza tjapaman laanacami nižaza jallc'a curpuchiznacami čhjetinchičha.

³⁶ Zoñinaca cheržcu, ninaca okzičha. Ana awatirchiz uzanacažtakaz želatčha. ³⁷ Zoñinaca okzcu, Jesusaqui niiž tjaajinta zoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Weraral cjiwčha. Zkalaqui walja žejlčha. Pero zkala ajžñi zoñinacačha upaqui. ³⁸ Yooz Ejppui zkala Patrunačha. Jalla nižtiquiztan Yooz Patrunžquiztan mayiza, zkala ajžñi zoñi cuch-najo.

10

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tuncapan illzta zoñinaca kjawziča. Nekztan ninaczquiz mantiz poder tjaachiča, zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanacami jallc'a curpuchiznacami čhjetnajo.

² Nii tuncapan illzta apostolonacaqui jalla tižta tjuuchiznacatača: Primiruqui Simonatača, nižaza niiz tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztača. Nekztan niiz lajктаča, Andrés cjita. Nekztan Jacobotača, nižaza niiz jila Juan. Nii pucultanaqui Zebedeož majchwichtača.

³ Nekztan Felipitača, Bartolometača, Tomastača, nižaza Mateotača. Nii Mateozti impuesto cobriñitača. Nekztan Jacobotača, Alfeož majchtača. Nekztan Lebeotača nižaza niiz tsjii tjuuqui Tadeo cjitazakaztača. ⁴ Nekztan Simonatača, niiqui cananista cjita partiquiztantača. Ultimquiziqui Judas Iscariotetača, jalla niiqui Jesusiž quintra tarasunchiča.

ILLZTA ZOÑINACA CUCHANTA

⁵ Jesusaqui nii tuncapan illzta zoñinaca cuchanzquichiča, niiz cuntiquiztan ojklajajo. Ima cuchanzcan tuž chiižinchiča:

—Judío yokquinpanž ojklayaquiča, Samaria yokquin nižaza yekja yokanacquin ana ojklayaquiča. ⁶ Israel wajtchiz zoñinaczquinkaz okaquiča. Jalla ninacaqui katchi uuzinacažtakaz žejlča. ⁷ Arajpach Yooz mantuquiz kamz timpu žcatžinžquiča. Jalla nii paljaycan

ojklayžcaquiĉha. ⁸ Nižaza laanaca ĉhjetnaquiĉha. Nižaza ticzinaca jacatatskataquiĉha. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinaca ĉhjetnaquiĉha. Nižaza zajranaca ĉhjatkataquiĉha. Tii mantiz poderaqui anĉhucacquiz nužukaz tjaataĉha. Jalla nižtiquiztan tii poderžtan žoñinacžquiz yanapžcu anaž ĉhjulumi mayaquiĉha pacajo.

⁹ 'Paaz ana ĉhjaquiĉha, kor paazmi, chiw paazmi, cobre paazmi. ¹⁰ Nižaza ana ĉhjaquiĉha žak quelzmi. Tsjii almilla alaja ĉhjaquiĉha. Nižaza ana iya ĉhjulumi ĉhjasasĉha, ana yekja ĉhjatami, nižaza atsmi. Yooztajapa langžñinacžquiziqui ĉhjeriqui tjaata cjis waquiziĉha.

¹¹ 'Anĉhucqui wajtquizimi jochquizimi irantižcuqui, zuma žoñipanž kjurznaquiĉha. Nuž zuma žoñi wachcuqui, niž kjuyquiz alu-jasaquiĉha, nii wajtquiztanami jochquiztanami ulanzcama. ¹² Tsjii kjuya luzcu, tsaanaquiĉha, "Anĉhuc walipaj cjila", cjican. ¹³ Nii kjuychiz žoñinaca zumažlaj niiqui, jalla ninacžtaqui walipanž cjequiĉha. Yekjapa žoñinacacqui ana zumažlaj niiqui, jalla ninacžtaqui ĉhjulumi anawalikaz cjequiĉha. ¹⁴ Jakziltat anĉhuc ana risiwaquiž niiqui, nižaza anĉhuc ana nonz pecaquiž niiqui, ninacžquiztan okaquiž anĉhucqui. Nii kjuyquiztan ulnaquiĉha nižaza nii wajtquiztanaqui. Nekztan nii wajtquiztan kjojchquiz žcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquiĉha. Jalla nii tsajt tsajttaqui siñalaž cjequiĉha ninacž quintra, anĉhuc ana risiwchiž cjen. ¹⁵ Weraral cjiwĉha. Casticz tjuñquiziqui nii anĉhuc ana zuma risiwñi žoñinacžti juc'anti castictaž cjequiĉha,

Sodoma cjita Gomorra cjita, jalla nii wajtchiz
žoňinacžquiztan.

CHJAAWJKATŇINACA ZELAQUICHA

¹⁶ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Tii weriž chiižinta taku nonžna. Wejrqui
ančhuc cuchnuča. Ančhucqui kitinacž
taypiquiz ojklayaquiča, uzanacaztakaz. Jalla
nižtiquiztan ančhucqui walja kuzziz cjee. Listuž
cjequiča žkoražtakaz, pero zuma paazjapa.

¹⁷ Ančhucqui persunpachaž walja cwitazaquiča.
Ančhucqui jilirinacžquin intirjita cjequiča;
nižaza ajcz kjuyquiz wjajttaž cjequiča. ¹⁸ Nižaza
ančhucqui wejt puntuquiztan parličiž cjen
chjichtaž cjequiča prefectonacžquinami,
nižaza tsjan chawjc jilirinacžquinami. Nekztan
ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquiča,
nii jilirinacž yujcquizimi, nižaza ana judío
wajtchiz žoňinacž yujcquizimi. ¹⁹ Jilirinacžquiz
intirjitaž cjenami, ana kuz turwaysi cjequiča,
čhjulut ančhuc kjaaznačhaja, nižaza jaknužt
kjaaznačhaja, jalla nii. Jilirinacž yujcquiz
prisintiz ora, Yoozqui ančuca kuzquiz chiiz taku
tjaaquiča, jaknužt chiizalaj, nii. ²⁰ Ančuca
persun kuzquiztan anaž chiyaquiča. Antiz
ančuca Yooz Ejpž Espíritu Santuqui ančhuc
chiikataquiča.

²¹ ‘Nii timpuquiziqui žoňinacaqui persun jilž
quina aptjapznaquiča persun jila conkatzjapa.
Nižaza ejpnacaqui persun maatinacž quina ap-
tjapznaquiča. Maatinacazti persun maa ejp-
nacž quina zakaz aptjapznaquiča, persun ejp-
naca conkatzjapa. ²² Tjapa ana criichi žoňinacaqui

ančhucaquiz ch'aanaquičha wejt puntu parliñiž cjen. Pero jakziltat ticzcama wali tjurt'iñi kuzziz cječhaj niiqui, liwriitaž cjequičha, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²³ Tsjii wajtchiz žoñinacaqui ančhuc chjatkataquiž niiqui, ninacžquiztan yekja wajtquin okaquičha. Weraral cjiwčha, wejrqui arapachquiztan cuchanžquita Žoñtčha. Ima weriž tii muntuquiz wilta tjonan, ančhucqui tjapa Israel watjanacžquin anaž iranti atasachha.

²⁴ 'Tjaajinta žoñiqui niž tjaajiñižquiztan anaž juc'anti cjesachha. Nižaza piyunaqui niž patrunžquiztan anaž juc'anti cjesachha. ²⁵ Tsjii tjaajinta žoñiqui niž tjaajiñiž irata, jalla nižta tjaajiñiž cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquizičha. Nižaza tsjii piyunaqui niž patrunž irata, jalla nižta patrunaž cjisnaquiž niiqui, cuntintuž cjis waquizičha. Nonžna ančhucqui, quintr žoñinacaqui "Beelzebú" cjican zajra jilirž tjuužtan wejtquiz tjuuskataquiž niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawal tjuužtanž tjuuskataquičha. Wejrqui kjuychiz patrunžtakaztčha, ančhuczti wejt kjuy familiažtakazza.

²⁶ Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž žoñi eksna. Tjapa chjojzakuñ tjaajintami zuma kjana ziztaž cjequičha. Nižaza tjapa jamazit tjaajintami nižtazakaz zuma kjana ziztapankaz cjequičha. ²⁷ Tjapa weriž chjojzaka tjaajintanacami ančhucqui žoñinacž yujcquiz kjanacama paljayaquičha. Nižaza tjapa weriž jamazit tjaajintanacami ančhucqui paljayaquičha, tjapa žoñinaca nonzjapa. ²⁸ Nonžna ančhucqui, anačha eksqui tii curpu alaja conñinacžquizimi.

Ninacaqui animuqui anaž conasača. Antiz Yoozquizpan eksna. Jalla niiča curpumi animumi infiernuquin wiñaya t'akjisiskatñiqui.

²⁹ 'Tsjii paaztan pizc wežlanaca kjayasača. Jalla nuž koluc valorchiz kjayžcumi ančuca Yooz Ejpqui ninaca cwitiča. Yooz Ejpž ana munan, tsjii wežlaqui anaž ticznasacha. ³⁰ Jilanaca, Yooz Ejpqui tjapa ančuca ach charanaca kanžintača.

³¹ Jalla nižtiquiztan anaž čjulquiztanami eksna. Wežlanacžquiztan ančucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančuc juc'anti cwitaquiča wežlanacžquiztan.

³² 'Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejt fatora cječhaj niiqui, nižazakal wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoñž fatora čiyača.

³³ Nižaza jakziltat parti žoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoñž quintrana pajñi zakal čiyača.

³⁴ 'Tii taku nonžna. Weriz tjontiquiztan žoñinacaqui ana zumquin cjequiča; quintrasñi cjequiča. Nekztan aptjapznaquiča. Ana criichinacaqui criichi žoñinacž quintrana cjequiča.

³⁵ Weriz tjontiquiztan tsjii maatiqui persun ejpžjapa quintraz cjequiča. Nižaza tsjaa majtqui persun maajapa quintrana cjequiča. Nižaza tsjaa wazmi persun kjan maajapa quintrana cjequiča. ³⁶ Jalla nižta zapa mayni familianacaqui ninacporaž quintraz cjequiča.

³⁷ Jakziltat persun maa ejpžquizkaz kuzziz cječhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. Nižaza jakziltat persun ocjalžquizkaz

kayazt'ačhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁸ Jakziltat wejt partiquiz cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanča. Sufrijsjapaqui listoj cjila, ticzama. Ana nižta wejtquin tjapa kuztan cječhaj niiqui, anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁹ Jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui ana liwriita cjesača. Nižaza jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiča; Yooztan wiñaya zuma kamaquiča.

⁴⁰ Jequit ančhuc risiwčhaja, nižaza wejrmi zakaz risiwča. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, jalla niiqui nižazakaz wejt Yooz Ejpmi risiwča.

⁴¹ Jequit tsjii Yooziž cuchanta profeta risiwaquiz niiqui, jalla niiqui profetažtakaz honorchiz zakaz cjequiča. Nižaza jequit tsjii Yooz kuzcama kamñi žoñi risiwačhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamñiž premio, jalla nižtazakaz honorchiz cjequiča. ⁴² Nižaza jequit tsjii wejtquin kuzziz žoñžquiz yanapačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequiča. Jequit wejtquin criichi žoñžquiz tsjii tasa kjaz onačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequiča. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

11

JUAN BAUTISTAZ CUCHANZQUITA ŽOÑI

¹ Niiž tuncapan illzta žoñinacžquiz tjaaajnz žeržcu, nekztan Jesusaqui ojkchiča, yekja watjanac kjutñi. Wajtquiztan watja ojklaychiča, žoñinacžquiz tjaaajñi, nižaza Yooz taku paljayi.

² Juanqui nii oraqui carsilquiztača. Jalla nicju Cristuž ojklaitanaca quintu nonchiča. Nekztanaqui Juanqui tsjii kjažt mazinaca Jesusa pewczñi cuchanžquichiča. Nekztan irantižcu Jesusižquiz ³ pewcziča, tuž cjican:

—Cristuqui tjoniz cjispacha; ¿Amj Yoozquiztan cuchanžquita Cristumkaya? ¿Už yekjaž tjewz-nasa, jaa?

⁴ Jesusaqui ninaczquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jaknužt cherčhaja nonžaja, jalla nii tjappachaž Juanžquiz quint'izcaquiča ančhucqui. ⁵ Zur žoñinacac cherča, Zuch žoñinacaqui ojklayča. Mojkchi janchichiz žoñinacaqui čhjetintača. Oñi žoñinacaqui nonža. Nižaza ticzi žoñinacaqui jacatatskattača. Nižaza pobre žoñinaczquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanča. ⁶ Jakziltat weriž paatanaca cheržcu, nižaza weriž chiitanaca nonžcu, ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTA PUNTU

⁷⁻⁸ Jalla ninacaz ojktan, Jesusaqui chiyi kallantichiča Juanž puntuquiztan. Žoñinaczquiz tuž cjichiča:

—Ch'ekti yokquin, ¿čhjulu cherzñi ojkhinčhuctaya? ¿Tjamiž tjizinta caña cherzñi ojkhinčhuctajo? Anačhay. ¿Fino zquiti cujtchi žoñi cherzñi ojkhinčhuctajo? Chawjc jilirž kjuyquin zuma zquiti cujtchi žoñi žejlča. Jalla nii zizza ančhucqui. ⁹ ¿Čhjulu cherzñi ojkhinčhuctaya? ¿Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta cherzñi ojkhinčhuctaya? Jesalla, ultim werara nuž ojkhinčhucča. Juanqui tuquita

profetanacžquiztan juc'ant chekanča. ¹⁰ Juanž puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča ima Cristuž Yooz taku paljaji ojklayan. Nii žoñiqui Israel žoñinacžquiz Cristu zuma tjewskataquiča”.

¹¹ Weraral cjiwča. Juan Bautistača parti žoñž maatinacžquiztan tsjan juc'antiqui. Pero chjul Yooz maatimi žoñž maatiquiztan tsjan juc'antiča. Arajpach Yoozquin kuzziz žoñinacača Yooz maatinacaqui.

¹² Juanž tjontiquiztan anzcama muzpa žoñinacaqui ts'acjazcan arajpach Yooz mantuquiz luz pecča; walja tjapa aztan nižaza tjapa kuztan luz pecča. ¹³ Juanž tjonzcama,

tjapa tuquita profetanacž chiitanacami nižaza Moisés liinacami arajpach Yooz cuchanžquita puntuquiztan chiča. ¹⁴ Elías

cjita profetaqui wilita tjoniž cjispacha; nii Elias tjonz cuntiquiztanča Juan Bautistaqui. Jalla niic werarača. Nuž criiz waquiziča.

¹⁵ Jakziltačhalaj nonžni cjunchiz, jalla niiqui tii chiitaqui nonžna.

¹⁶ ‘¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? ¿Jec-naca iratat tinacajo? Jalla tižta ocjalanacažtakazza tinacaqui. Yekjap ocjalanacaqui palazquin

julzi uzinča, nižaza ninacž mazinaca kjawkjawža, tuž cjican: ¹⁷ “Tsajtsjapa pincallu pjuchinča. Ančhuczi ana tsajchinčhucča. Nižaza kaayikaayi wirzu itzinča. Ančhuczi ana kaachinčhucča”. Jalla nuž cjichiča ocjalanacaqui. Jalla nižta iratača tii timpuquiz

žejlñi žoñinacaqui. ¹⁸ Juan tjonchiča. Niiqui zumanaca ana lujlñiča, nižaza ana licñiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tuž cjiñchucča, “Juanqui zajraž tantača” cjican. ¹⁹ Niiž wiruñacqui wejrqui tjonchinča, arajpach Yooz Ejpž cučanžquita Zoñi. Wejrqui zumanaca luluča, nižaza licuča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejt puntuquiztan cjiča: “Niiča ancha lujlñiqui, nižaza licñiqui, nižaza niiča ujchiz žoñinacž maziqi, nižaza anawali impuesto cobriñinacž maziqi”. Jalla nuž cjiñchucča wejt puntuquiztan. Tuž zakal cjiwča: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajintacama kamča.

ANA YOOZQUIN KUZZIZ ŽOÑINACA

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiichiča, chojru kuzziz žoñinacž puntu. Tsjii watjanacquiz ancha milajrunaca paachiča. Pero nii wajtchiz žoñinacazti persun uj ana pajchiča; nižaza kuznaca ana campiichiča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz ayjatchiča, tuž cjican:

²¹ —Corazín wajtchiz žoñinaca, ančhucaquiz ancha anawaliž wataquiča. Nižaza Betsaida wajtchiz žoñinaca, ančhucaquiz ancha anawalizakaz wataquiča. Ančhuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paachinča. Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, nii ortanpacha nii wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjitasača; nižaza “ujchizpanča wejrnacqui, pertunalla”, cjitasača. Nižaza uj zint'izcu nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeezñi cjitasača, lutu zquiti

cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjajlžcu.
²² Jalla nižtiquiztan ančhucqui juyzu casticz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquiztan. ²³ Capernaum wajtchiz žoñinaca, ħkjažtiquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjizkataquiča”, cjicanajo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczi kozzuc tjojttaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, ujchiz žoñinacžtan chica. Ančuca wajtquiziqui walja milajrunaca paachinča. Sodoma cjita wajtquiz nii milajrunaca paataž cjitasaj niiqui, nii watjaqui anz tii tjuñinaca žejltašača.
²⁴ Jalla nižtiquiztan nii juyzu casticz tjuñquiziqui ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča, Sodoma wajtchiz žoñinacžquiztan.

YOOZQUIN KUZZIZ ŽOÑINACA

²⁵ Jalla nii orazakaz Jesusaqui chiichiča:

—Wejt Yooz Tata, amqui honorchizam cjilalla. Arajpachquin žejlñinacami tii muntuquiz žejlñinacami amča mantiñamqui. Amqui humilde žoñinacžquiz chjozaka tjaajinta tjeezamča. Zizñi žoñinacžquizimi intintazñi žoñinacžquizimi nii chjozaka tjaajintanacami ana zizkatchamča.

²⁶ Yooz Tata, amiž muntaqui nužuča.

²⁷ ‘Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacaqui wejtquiz tjaajinchamča. Ultimquiziqui anaž jecmi wejr am Majch zumpacha pajča. Am alaja wejr zumpacha pajča. Nižaza anaž jecmi am Yooz Ejp zumpacha pajča. Wejr alaja am zuma pajuča. Nižaza jakziltižquiz wejrqui

zizkatz pecačhaja, jalla ninacazakaz am zuma pajača. ²⁸ Ančhucqui jakziltat ana zumanacquiztan otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Nižaza jakziltat persun aztan Yooz watja irantiz otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Weril ančhucquizeežzkatača. ²⁹ Wejrqui pasinsis kuzziztča, nižaza humilde kuzziztča. Jalla nižtiquiztan weriž tjaata kamaña catoka; nižaza wejt puntuquiztan zizni cjee. Nekztan persun kuz jeejz wachaquiča. ³⁰ Weriž tjaata kamañaqui anača ch'ama, nižaza wejt manta paazqui cježakazza.

12

JEEJZ TJUŃI QUINTU

¹ Tsji jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtan čjacta zkalanac taypiranž okatča. Tjaajinta žoñinacaqui čjjeri eecskatchiča. Nekztan ninacaqui tric oz chjojlunaca kjajpžcu, tricu lujlchiča. ² Fariseo žoñinacaqui jalla nižta paañi cheržcu, Jesusižquizeežchichiča:

—Chera, tii amiž tjaajinta žoñinacaqui trabajla. Jeejz tjuñquiziqui nižta trabajzqui ućhum lii quintrala. —Jalla nuž chiican ujchiz jwes pecatča. ³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquizeežchichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui tuž liichinčhucča, ¿anajaa? Čjjeri eecznanaqui David cjita žoñiqui niž mazinacžtan tižta paachiča. ⁴ Niiqui Yooz timpluquin luzcu Yooz yujcquin nonžta t'antanaca lujlchiča. Čjju žoñimi anapantača permitta nii t'antac lujlquizeežchichiča. Lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacapankaz lulasacha. Pero nii Davidzti lujlchipanča.

Nižaza niiž mazinacaqui nii t'anta lujlchizakazza. ⁵ Nižaza Moisés liiquiz tižta liichinčhucž, ¿ana jaa? Jeejz tjuñquiziqui timplu jilirinacaqui ana jeejžla. Jalla nuž ana jeejztiquiztanaqui, ninacžtajapa anaž ujchiz cjesača. ⁶ Ančhucaquiz cjiwča. Tekz tsjiiča timpluquiztan juc'ant chekanaqui. ⁷ Nižaza ančhucqui cjiirta Yooz taku ana intintazzinčhucča. Yooz taku tuž cjiča: “Wejrqui wilana jawkñi žoñinaca anal pecuča. Okzñi kuzziz žoñinacapan pecuča”. Tii Yooz taku intintaztasaj niiqui, anaž ančhucqui tii žoñinaca ujchiz jwes pectasača. Tii žoñinacaqui jaziqui anaž uj paača. ⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrpanikal jeejz tjuñquizimi mantasača.

KJARA KJONCHI ZOÑI CHJETINTA

⁹ Jalla nekztanaqui najwcchuc ojkžcu judío ajcz kjuyquiz luzziča. ¹⁰ Jalla nicju tsjii žoñi želatča kjara kjonchi. Tsjii quintr žoñinacaqui uj jwesjapa Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jeejz tjuñquiziqui žoñi čhjetinz cjesaya, už anapan cjesaj? nuž cjican pewcziča.

¹¹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Jeejz tjuñquiziqui uuzac tujquiz tjojtsiž cjesaj niiqui, ¿kjaža ančhuczi tujquiztan uuza joožñi ana okasajo? ¹² Pero žoñiqui uuzižquiztan juc'antiž walča. Jalla nižtiquiztan jeejz tjuñquizimi anača lii quintr zuma paazqui.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui laa žoñžquiz cjichiča:

—Am kjara zjijca.

Nekztan žejtchi cjissiċha, nii tsjii kjara wi-wuž nižtapacha. ¹⁴ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ulanžcu, Jesusiž conzjapa kazziċha.

¹⁵ Jalla nii zizcu Jesusaqui najwcchuc ojkchiċha. Nižaza muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apziċha. Jesusaqui tjapa nii apzñi laanaca ċhjetinchiċha.

¹⁶ Nekztan ninacžquiz mantichiċha, ana jecžquizimi Jesusiž ċhjetinñi puntuquiztan parlajo, nii.

PROFETAZ CHIITA TAKU CUMPLITA

¹⁷ Jalla nižta ojklaycan, Jesusaqui Isaías profetaž cjiŕta taku nužquiz cumplissiċha. Yoozqui Isaíasquiz tuž cjiŕkatchiċha:

¹⁸ “Jalla tiċha weriž illzta žoñiqui, weriž mantitacama ojklayñi žoñi. Jalla niižquin kayazt'uċha. Niiž cjen cuntintutċha wejrqui. Jalla nuž cjiċha Yoozqui. Wejt Espíritu Santuqui niiž kuzquiz cjequiċha. Niiqui yekja watjanacchiz žoñinacžquin Yooz liwriiñi taku paljayaquiċha.

¹⁹ Žoñinacžquizimi ana ch'aanaquiċha, nižaza ana kjawaquiċha. Calliran alto joržtan ana paljayaquiċha. ²⁰ Tsjii tjuwanta cañami anaž kjolaquiċha. Nižaza ch'aman asñi michami anaž tjesaquiċha, niiž ultimpacha legal mantiz tjuñicama. ²¹ Niiž cjen yekja watjanacchiz žoñinacaqui zuma liwriiz tjuñi tjewznaquiċha”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan Yooz takuqui cjiċha.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHA

²² Jalla nekztanaqui tsjii laa žoñiqui Jesusižquin chjichtatača. Nii žoñiqui zajraž tantaž cjen zuratača, nižaza ana chiiñitača. Jesusaqui nii žoñi čhjetinčiča. Jalla nižtiquiztan cherñi chiiñi cjissiča. ²³ Jalla nuž čhjetintiquiztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča tuž cjican:

—¿Tiiž Davidž majchmajtquiztan tjonñi cjesaya?
¿Tiipan Cristo cjesaya?

²⁴ Nii nonžcu fariseo žoñinacaqui tuž cjichiča:

—Tiiqui ana wal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztankaz yekja zajranaca chjatkatča.

²⁵ Jesusaqui ninacž pinsitanaca zizziča, jalla nižtiquiztan ninacžquiz cjichiča:

—Jakzilta nacionamiž partira partira t'akznaquiž niiqui, nižaza t'aka t'aka kichasaquiž niiqui, k'ala tjatantaž cjequiča. Tsjii watjamiž nižaza tsjii kjuya familiamiž nižta t'aka t'aka cjisnaquiž niiqui, anaž tjurasacha. ²⁶ Jalla nižta irata Satanás diabluqui persun partira chjatkattasaž niiqui, niipacha t'akztasača. Jalla nuž t'akžtiquiztan nižž mantiz azi anaž tjurasacha. ²⁷ Ančhucqui wejt puntuquiztan cjiñchucča, “Beelzebú diabluž aztan zajranaca chjatkatča”. Jalla nuž cjiñchucča. Jalla nužužlaj niiqui, ¿ject ančuca partira žoñinacžquiz azi tjaažjo, zajranaca chjatkatzjapajo? Jalla nižtiquiztan kjanapachaž wejt puntuquiztan tsjii kjutñi chiichinčhucča, nii. ²⁸ Wejrzi Yooz Espíritu Santuž aztan zajranaca chjatkatiñča. Jalla niicž cjiča, Yooz mantiz timpu ančucaquiz žcatžinžquiča, nii.

²⁹ 'Tsjilla cjesača. Anaž jecmi tsjii azziz žoňž kjuyquiziqui luzi atasacha; nižaza anaž niiž kinakunacami jwesi atasacha, ima čhejlcanahui. Nii čhejlžcu, nekztan tjapa kinakunaca jwesi luza-sača.

³⁰ 'Jecčhalaj ana wejt fatora, niiqui wejt quintracha. Nižaza jequit wejttan čica Yooz kjutni žoňinaca ana macjatskatčaja, jalla niiqui žoňinacaž Yoozquiztan tirkatča.

³¹ 'Jazic ančhucacui chiyuča, tuž cjican: tjapa ujnacami nižaza tjapa ana zum takunacami pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoňit Yooz Espiritu Santuž quintr chiyachaj niiqui, anaž pertuntaž cjesača. Nii žoňiqui wiňaya ujchiz cjequiča.

³² Jakzilta žoňit wejt quintr chiyachaj niiqui, pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoňit Yooz Espiritu Santuž quintr chiyachaj niiqui, anaž pertuntaž cjequiča. Nii žoňiqui wiňaya ujchiz cjequiča; anawira pertuntaž cjequiča.

FRUTANAC PUNTU

³³ Nekztan Jesusaqui tjaajinčiča, tuž cjican:

—Zuma muntižlaj niiqui, zuma frutaž pookča. Nižaza ana zuma muntižlaj niiqui, ana zuma frutaž pookča. Jalla nižtiquiztan muntiqui niiž frutquiztan pajza, zuma ana zuma, jalla nii.

³⁴ Zkoražtakaz ančhucui, ana zum žoňchucča. ĆKjažža ančhucui zumanaca chiyasajo? Ančhucacui kuzquiz pinsitacui ana zuma parijula. Jaziqui ančhucča anazumanacapan čiiňinacacui.

³⁵ Tsjii zuma žoňiqui zuma čiičča, niiž zuma kuzquiztan. Nizaza tsjii ana zum žoňizti ana zumapaž čiičča, niiž ana zuma kuzquiztan. Jaknužt kuzquiz pinsičaja, jalla nuž čiičča

žoñinacami. ³⁶ Ančhucaquiz cjiwčha, juyzu casticz tjuñquiziqui zapa mayni cwinta tjaastančha, tjapa ana zuma chiitanacami. ³⁷ Ančhucaž chiitiquiztan jama jusjitaž cjequičha, ujchiz cječhaja, ana ujchiz cječhaja, nuž.

ANA CRIICHI ŽOÑINACA

³⁸ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui lii tjaažiñi maestruncžtan Jesusižquiz cjichičha:

—Maestro, am milajru paañi cherz pecučha.

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha tuž cjican:

—Ana zum žoñinacčhucčha. Ana Yoozquin kuzziz žoñinacčhucčha. ¿Kjažt tsjii milajru mayčha, zinalažtakaz? Jonáz cjita profetž zinala, niikaz ančhucaquiz tjaata cjequičha. ⁴⁰ Jonasqui pajk ch'iz pjuchquiz žejlchičha čhjep majžtan čhjep aramžtan. Jalla nižta irata wejrqui tii yok koztan kamačha čhjep majžtan čhjep aramžtan. ⁴¹ Juyzu tjuñquiziqui, jalla nii casticz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatataquičha. Nekztan ninacaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquičha. Jonás Yooz taku paljaytiquiztan ninacaqui Yoozquin kuzziz cjissičha. Pero wejrtčha Jonasquiztan juc'ant chekanaqui. Tii timpuquiz kamñi žoñinacžti anaž Yoozquin kuz tjaačha. ⁴² Nižaza casticz tjuñquiziqui tsjaa waruta maatak jilirqui jacatataquičha. Nekztan naaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquičha. Naaqui najwkta yokquiztan tjonchinčha Salomonžtan zali, nižaza niž zuma razunchiz taku nonžñi. Pero tejksz wejrtčha Salomonquiztan tsjan juc'ant

chekanaqui. Pero tii timpuquiz kamñi žoñinacazti wejt taku anaž nonz pecča.

ZAJRA PUNTU

⁴³ ‘Tsjii zakal quint'asača. Tsjii zajraqui žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklayñitača, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: ⁴⁴ “Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanzquitučaja, jalla nicju”. Jalla nuž quejpžcu nii žoñžtan wilta zalchiča. Nii žoñiqui pewžta kjuyažtakaztača, cuza žcayi, azquitžta, pero laachitača. ⁴⁵ Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkcichiča. Zajranaca zjičžcu, tjappacha nii žoñž kuzquiz luzziča. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant ana waliž cjišiča tuqita kamzquiztan. Jalla nižta irata tii ana zum žoñinacžquiz wataquiča. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

JESUSIZ FAMILIA

⁴⁶ Jesusaqui iyapanž žoninacžquiz chiyatča. Jalla nuž chiyan niiž maaqui lajknacžtan irantižquichiča. Žoñinacž tjiiquin želan, niižtan parlis pecatča. ⁴⁷ Tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cjican:

—Am maa lajknacžtanpacha tii tjiiquiz žejlča. Am kjawž, amtanž parlis pecča.

⁴⁸ Jesusaqui mazñi žoñžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt maaya? ¿Ject wejt jilanacaya?

⁴⁹ Jalla nuž chiižcu tjaajinta žoñinacž kjutñi kjaržtan tjeeziča, nižaza cjichiča:

—Tinacača wejt maami, wejt jilanacami.
⁵⁰ Jecnacami wejt arajpach Yooz Ejpž kuzcama kamčhaja, jalla ninacača wejt jilanacami, wejt cullaquinacami, wejt maami.

13

ZKALA CHJACZ QUINTU

¹ Nii noojpacha Jesusaqui kjuyquiztan ulanchiča. Kot kjutñi ojķzcu kot atquiz julziča. ² Jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju žoñinacaqui walja ajcziča. Jalla nižtiquiztan tjaajinzjapa tsjii warcuquiz luzziča. Nekz julziča. Tjappacha žoñinacaqui kot at tjiiquiz žejlchiča. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz walja Yooz puntunaca tjaajinchiča, tjapaman quintunacžtan. Jalla nuž tjaajincan tuž cjichiča:

—Tsji žoñiqui zkal čhjaqui tewcchiča. ⁴ Zkala čhjaccan, parti simillaqui jicz latuquiz tjojtsiča. Nekztan wežlakaz nii simillac ilziqui. ⁵ Parti simillazti maz yokaran tjojtsiča. Nekziqui anaž wacchi pjila želatča. Nekztan koloculla pjila želan ratulla jecziča. ⁶ Jalla nuž jecžtiquiztan sii kjakiqui ujchiča; koluc sep'allchiztača nekztan. Ratulla kjonchiča. ⁷ Parti simillazti ch'ap ch'ap yokaran tjojtsiča. Ch'apinacakazza ancha pakchiqui, nižaza atipchiqui. ⁸ Parti simillazti zuma yokquiz tjojtsiča. Nekztan zuma pookchiča. Yekjap simillaqui patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; nižaza yekjap simillaqui sojta tuncan čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; yekjap

simillaqui quinsa tuncan čhjerchiz pookchiča.
⁹ Jakziltažlaja nonznī cjuñchiz niiqui, nonžla.

¹⁰ Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesu-sižquiz macjatchiča, nižaza pewcziča, tuž cji-can:

—¿Kjažtiquiztan am nižta quintunacžtankaz žoñinacžquiz tjaajinya?

¹¹ Jesusaqui kjaaziča tuž cji-can:

—Arajpach Yooz mantuquiz kamz pun-tuquiztan ch'aman intintazzuca quintunacžtan tjaajnuča. Ančhucaquizkaz Yoozqui zizkatz munča nii puntunacquiztanaqui. Parti žoñinacžquiziqui Yoozqui ana zizkatz munča.

¹² Jequit zizačhaja, jalla nižquiziqui juc'ant tjaajinz tjaataž cjequiča. Nekztan zumpacha zizniž cjequiča. Jequit ana zizačhaja, jalla niž kuzquiztan kjañtaž cjequiča nii ana intintaztanacaqui. ¹³ Jalla nižtiquiztan wejrqui tižta quintunacžtan paljayuča. Parti žoñinacaqui weriž paata cheržcumi ana cherchižtakaz cjissa. Nižaza weriž chiita taku nonžcumi, ana nonznīžtakaz tucča; ana intintazni žoñinacača ninacaqui. ¹⁴ Jalla nižta cjissiž cjen, Isaías profetž taku cumplissa. Jalla tuž Isaiasqui cjiirchiča:

“Ančhucqui nonznaquiča. Nonžcu, ana intintazaquiča. Nižazaž cheraquiča. Cheržcu, anaž tantiyasaquiča. ¹⁵ Tii žoñinacž kuznacaqui chojru cjissiča; ana zumaž nonža. Nižaza čhujcchiz cjenami ana cherzni atča, zur žoñižtakaz. Jalla nuž cjisnaquiča, ana cherzni cjisjapa, nižaza ana nonznī cjisjapa, nižaza ana kuzquiz intintiñi cjisjapa, nižaza ana wejtquin

macjatzjapa. Ana wejtquin tjontiquiztan, ana liwriita cjesača”.

¹⁶ ‘Ančhucča cuntintu. Ančhucqui cherzñi žoñinacčhucča. Nižaza nonzñi žoñinacčhucča. Ančhucča Yooziž wintižtaqui. ¹⁷ Weraral cjiwča. Wacchi profetanacami nižaza zuma kuzziz žoñinacami ančucaž chertanaca cherz zakaz pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ančucaž nonžtanaca nonz zakaz pecatča. Pero ana nonziča. Ančhuczti cherchinčhucča, nižaza nonzinčhucča. ¹⁸ Jazic ančhucž nonžnalla. Jalla tuž cjiča nii zkala čhjacz quintuqui. ¹⁹ Nii jicz latuquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan nonzcanpacha, ana intintazza. Diabluqui ninacž kuzquiz tjonžcu, ninacaž intintazta kjañča. ²⁰ Nižaza nii maz yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui Yooz taku nonžcu nii ora cuntintuž nonža; cuntintuž catokča. ²¹ Pero ninacaqui ana tjapa kuztan catoktiquiztan zkoluc zep'ichiz zkalažtakazza. Jalla nižtiquiztan ana tjuraquiča. Yooz taku criichiž cjen, sufraquiča; nižaza chjaawjkattaž cjequiča. Jalla nekztan orallaž quejpsnaquiča. ²² Nižaza nii ch'ap yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, catokča. Pero nekztan juc'anti kuz tjaača tii muntu cusasanacquiz. Wali jiru kamzpanž pecča. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjažta ninacž kuzquiz. Jaziqui ana zuma kamča; ana pookñi zkalažtakaz kamča. ²³ Nižaza nii zum yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui

Yooz taku nonžcu, zuma tjapa kuz catokčha; zuma intintičha. Jalla nižtiquiztan zuma kamañchiz cjissa, zuma pookchi zkalažtakaz. Nii zuma pookñi žoñinacaqui zuma kamañchizpanž cjissa, jaknužt tsjii simillaqui patac čhjerchiz, sojta tunc čhjerchiz, quinsa tunc čhjerchiz pookčhaja, jalla nižtačha.

ANA WAL PASTU QUINTU

²⁴ Tsjii quintužtan quint'ichičha Jesusaqui, tuž cjican:

—Arajpach mantiñi Yooz puntuqui jalla tužučha. Tsjii žoñiqui zuma similla čhjaccchičha zkal yokquiz. ²⁵ Tjapa niiž kjuychiz žoñinacaž tjajan, tsjii quintr žoñiqui tjonchičha. Nekztan zkalquiz ana wal pastunaca čhjaccchičha. Jalla nuž ana wal čhjaczcu, ojkchičha. ²⁶ Nii tric zkala jecztan, chicapacha pajkchičha nii ana wal pastunacaqui. Nižaza pizcpacha pookchičha. ²⁷ Jalla nii cheržcu, nii piyunanacaqui patrunžquin mazñi ojkchičha. Niižquin mazzičha, tuž cjican: “Wejt Patruna, amiž čhjacta simillaqui zumažlaj niiqui, ¿jakziquiztan tii ana wal simillanaca pajkchitaya?” ²⁸ Patrunaqui kjaazičha, tuž cjican: “Tsji quintr žoñiqui nižta paačhani”. Jalla nekztanaqui piyunanacaqui pewczičha tuž cjican: “¿Wejrnacqui nii ana wal pastunaca k'achasaya?” ²⁹ Nii patrunaqui cjichičha: “Ana k'achacuičha. Ana wal pastu k'achcan yekjap tricžtanpachaž k'achnasačha. ³⁰ Antiz pizcpacha pajkla, cujich timpu tjonzcama. Jalla nekztan wejt piyunacnacaqui cuchantaž cjequičha. Ninacaqui anawal pastunaca

ricujaquiĉha. Nekztan kojchquiz ĉhejlznaquiĉha ujzjapa. Jalla nekztanaqui tricuž ricujžcu, wejt tiric yaaz kjuyquiz majcznaquiĉha”.

³¹ Nižaza Jesusaqui tsjii puntuzakaz quint'ichiĉha, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuĉha. Tsjii žoñiqui niž yokquiz mostas similla ĉhjacĉhiĉha. ³² Mostas simillaqui parti simillquiztan juc'ant zkoltallaĉha. Jalla nuž cjenami pajkžcuqui tjapa zkalanacquiztan tsjan pakjiĉha. Pajk muntižtakaz cjissa. Nekztan wežlanacaqui nii mostas munti itzquiz tjuraž tjacñiž tjonĉha.

LIWATUR QUINTU

³³ Jesusaqui tsjii quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui jalla tužuĉha. Tsjaa maatak žonqui ĉhjep medida tupžcu nii liwatura jac'uquiz utchinĉha; nižaza t'ajzinĉha, tjapa nii t'anti maza tsijtkatzjapa.

³⁴ Tjapa tjaa jintanacami quintunacžtan paljay-tataĉha. Arajpach Yooz puntuquiztan tjaa jincan, Jesusaqui quintunacžtankaz tjaa jinchĉha. ³⁵ Jalla nuž tjaa jincan, Jesusaqui tuqita profetaž ĉhiita takuqui cumplissĉha. Profetaqui jalla tuž cji-jrĉhiĉha:

“Quintunacžtankaz ĉhiyuĉha. Tii muntu kallan-titiquiztan weriž ĉhiita tjaa jintanaca ana intintazzucaĉha. Jalla nii ana intintaz-tanaca paljayuĉha”.

ANA WAL PASTU QUINTU INTINTAZKATTA

³⁶ Jalla nižta puntunaca ĉhiiz žeržcu, Jesusaqui žoñinacžquiztan ojĉhiĉha; kjuyquiz luzziĉha.

Jalla nicju niiž tjaajinta žoñinacaqui macjatchiĉha, tuž cjican:

—Nii zkal yokquiz ĉhjacta ana wal pastu, jalla nii puntuquiztan wejtnacaquiz intintazkatalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui intintazkatchiĉha tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtĉha. Wejrtĉha zuma similla ĉhjaciñtqui.

³⁸ Nii zkal yokaqui tii muntuĉha. Nii zuma zalanacaqui cjiĉha, arajpach Yooz mantuquiz kamñi žoñinacaĉha nii. Ana zuma pastunacaqui diabluž mantuquiz kamñi žoñinacaĉha. ³⁹ Nii

ana wal pastu ĉhjaciñimi diablupachaĉha. Zkala ajz timpuqui tii muntu tucužinz timpuĉha. Nii zkala ajzñi piyunanacaqui Yooz anjilanacaĉha.

⁴⁰ Jaknužt nii ana wal pastunaca ricujžcu, ujquin ujzjapa tjojttaž cjeĉhaj niiqui, jalla nižta irataž wataquiĉha tii muntu tucužinžcan, ultim juyzuž nekz. ⁴¹ Jalla nii oraqui wejt anjilanaca cuchanžcaĉha, tii muntuquiztan tjapa ana wal žoñinaca ricuji. Wejt anjilanacaqui tjapa ujnaca paakatñi žoñinacami, nižaza tjapa ana wali paañinacami ricujaquiĉha. ⁴² Jalla

nuž ricujžcu, infiernuquin tjojttaž cjequiĉha kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi anĉaž kaaquiĉha, nižaza waljaž ižke kjojznaquiĉha.

⁴³ Yooz kuzcama kamñi žoñinacazti arajpach Yooz wajtquiz želaquiĉha, tjuñižtakaz kjancan. Jakziltat nonznñi cjuñchizĉhucžlaja, nonžna.

IYA QUINTUNACA

⁴⁴ Arajpach Yooz mantuquiz kamañaqui jalla tužuĉha. Tsjii yokquiz pajk paaz ĉhjojžtataĉha.

Tsjii žoñiqui nii čhjojžta paaz wajtchiča. Nii wajtžcu, wilta čhjojziča nekzpacha. Ancha cuntintutača. Nekztanaqui tjapa niiž cusasanaca tuyi ojkchiča. Niiž cusasanaca tjuyžcu, nii yoka kjaychiča. Jalla nužuča arajpach Yooz kamañquiz luzqui. Nii kamañaqui čhjulquiztanami juc'anti valorchizza.

⁴⁵ Nižaza arajpach Yooz mantuquiz kamañaqui tužuča. Tsjii tintichiz žoñiqui zuma valorchiz perlanaca kjayi ojkchiča. ⁴⁶ Nekztan tsjii ancha zuma valorchiz perla wajtchiča. Jalla nekztanaqui tjapa niiž cusasanaca tuychiča, nii perla kjayzjapa.

⁴⁷ Nižaza arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii ch'iz tanñi žoñinacaqui niiž ch'iz tanz pajk kotquiz tjojtziča. Jalla nuž tjojtžtiquiztan tjapaman ch'iznaca tanchiča. ⁴⁸ Nekztan ch'iz tanz chjiipztanaqui, kot at tjiiquin jwessiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nijwc julžcu, ch'iz pjalziča. Zuma ch'iznaca canastiquiz yaaziča. Ana zuma ch'iznacazti tjojtchiča. ⁴⁹ Jalla nižta irataž tii muntu tucužinžtanaqui wataquiča. Anjilanacaqui ulanžcaquiča žoñinaca pjali, zuma žoñinaca ana zuma žoñinaca, nii. ⁵⁰ Nii ana zuma žoñinacaqui infiernuquin tjojttaž cjequiča tsjii kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi ancha kaaquiča, nižaza ižke kjojaquiča.

⁵¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinaczquiz pewcziča, tuž cjican: —¿Ančhucqui tjapa tii weriž chiita quintunaca intintiya?

Nii žejlñi žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:
—Wejt Jiliri, wejrnacqui intintasuča.

⁵² Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii lii tjaajiñi maestruqui arajpach Yooz mantuquiz cjisnaquiz niiqui, tsjii kjuya patrunažtakaz cjissa. Jalla nuž cjistiquiztan niiž ziztanacquiztan zuma tjaajintanaca zizkatasača, tuquita tjaajintami nižaza anzta tjaajintami.

⁵³ Jalla tii arajpach Yooz mantiz puntuquiztan chiiz žeržcu, jalla nekztan Jesusaqui ojkchiča, niiž persun yoka. ⁵⁴ Jalla nicju irantižcu, ajcz kjuyquiz tjaajñi kallantichiča. Nii nonžñi žoñinacaqui ispantichiča tuž cjican: —¿Jakziquin tii žoñizti ancha tižtanaca zizñi cjissitajo? ¿Kjažt ancha tižta milajrunaca paasajo? ⁵⁵ Carpinterož majchkazza tiiqui. Tiiž maaqui María cjitiča. Nižaza tiž lajknacaqui Jacoboča, Joseča, Simonača, nižaza Judassa. ⁵⁶ Nižaza tiž cullaquinacaqui učumnacžtan kamča. Jalla nižtiquiztan, ¿jakziquin tiiqui tižtanaca zizzitajo?

⁵⁷ Jalla nižta pinsitiquiztan ninacaqui Jesu-sižjapa quintru cjissiča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun wajtchiz žoñinacami, nižaza persun kjuychiz žoñinacami tsjii Yooziž uchta profetžquiz ana rispitcha. Parti žoñinacazti niižquiz rispitcha.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan nekzi ana ancha milajrunaca paachiča, nii wajtchiz žoñinacaqui Jesu-sižquiz ana criichiž, nekztan.

14

JUAN BAUTISTA CONTA

¹ Jalla nii oranaca Herodes cjita jiliriqui Jesusiž quintu nonchiča. ² Jalla nuž nonžcu, niž piyunanacžquiz cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchila. Jalla nižtiquiztan walja milajaronaca paazjapa poderchizlani.

³ Jalla nuž tsucchiča Herodes jiliriqui. Tuquiqui Herodesqui Juan tankatchiča. Chejlžcu carsilquin chjitchiča. Jalla nuž paachiča, niž tjunaž cjen. Niiž tjunqui Herodías cjiticha. Tuquiqui naaqui niž jilž tjuntača. Felipe cjitatača Herodes jilaqui. ⁴ Jalla nižta anawali zalziž cjen, Juanqui Herodižquiz chiižinchicha tuž cjican:

—Naa maatak žon anaž am tjun cjichuca. Felipiž tjunča naaqui.

⁵ Jalla nuž chiižintiquiztan Herodes Juan conz pecatča. Pero žoñinaca ekscu ana atchiča. Tjapa žoñinacaqui Juanžquiz rispitchiča tuquita Yooz taku parliñi profetažtakaz. ⁶ Nii Herodesqui niž persun cumpleañ tjuñquiziqui pijista paachiča. Jalla nuž pijista paan, naa Herodías majtqui ulanžquichinča, invittaž žoñinacž yujcquiz tsati. Jalla nuž tsatan ancha justassiča Herodesqui. ⁷ Zuma tsattiquiztan Herodesqui taku onziča, tuž cjican:

—Chjulum mayčhaja, jalla nii tjaasača.

⁸ Ima mayan maaqui mataquiz mantichinča, Juanž acha mayzjapa. Jalla naaža maaž chiita takucama Herodesquiztan maychinča, tuž cji-can:

—Tsji chuwwquiz Juan Bautistaž acha tjaalla.

⁹ Jalla nuž maytiquiztan Herodesqui llact'azziča. Pero invittaž žoñinacaž nonznan taku onziča. Jalla nižtiquiztan naaža maytacama mantichiča. ¹⁰ Juanqui carsilquiz želatča. Jalla nijwc cuchanchiča, Juanž acha pooti. ¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii chuwquiz acha zijcžcu, naaquiz tjaatatača. Nekztan naaqui maaquinž tjaachinča.

¹² Jalla nii quintu nonžcu, Juanž tjaajinta žoñinacaqui Juanž curpu chjichi tjonchiča. Nekztanaqui nuž chjichcu niž curpu tjatziča. Jalla nuž tjažcu, Jesusižquin mazñi ojkchiča.

LUJLZ CHJERI TJAATA

¹³ Nii quintu nonžcu Jesusaqui najwk ojkchiča, ana žoñi žejlž yokquin. Warcuquiz ojkchiča. Pero žoñinacaqui nuž ojkchi quintu nonchiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nii yokaranpacha wajtanacquiztan ulanchiča. Jesusižquin wilta zali kjojchin ojkchiča. ¹⁴ Warcuquiztan ulanžcu Jesusaqui tama žoñinaca cherchiča. Jalla nuž cheržcu niž kuzquiz sint'ichiča ninacžtajapa. Nekztan zijjeta laanaca čjetinchiča. ¹⁵ Waj zezi cjisnan niž illzta žoñinacaqui Jesusižquin tjonchiča, tuž cjican:

—Waj zezilla. Chjeri pecča. Tii yokquiziqui anaž čjeri žejl-la. Jalla nižtiquiztan tii žoñinaca cutzna. Okaj cjee, joch kjuyaran čjeri kjayžcumi lulačhani tinacacni.

¹⁶ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž cucta cjesača. Ančucaž čjeri tjaaquiča.

¹⁷ Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacalta ana lujlz ċhjeri żejlċha. Pjijska t'antalla pizc ch'iztankaz żejlċha.

¹⁸ Jesusaqui ninacžquiz cjichiċha:

—Nii ċhjeri wejtquiz zijca.

¹⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquin mantichiċha, pasturan julzna cjee. Jalla nuž julzkatžcu nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz persun kjaržtan taniċha. Tanžcu tsewcchuc arajpach kjutñi cherziċha, nižaza Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiċha. Nekztanaqui t'anta kjolžcu tjaajinta žoñinacžquiz tojunchiċha. Nekztan ninacaqui parti žoñinacžquin partir paychiċha.

²⁰ T'antanaca ch'iznaca lujlžcu liwjpaċha nii žoñinacaqui chjekchi cjissiċha. Nižaza nii t'antiquiztan nii ch'iznacquiztan žejtchinacaqui tuncapan canasta chjiċpi ricujtaċha. ²¹ Jalla nii t'anta ch'iz lujlchi žoñinacaqui pjijska warank luctakanacataċha. Maatakanacami ocjalanacami ana kantataċha nii oraqui.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUÑ OJKCHA

²² Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanaca warcuquiz luzkatchiċha, niž tuqui kota kakjayajo tsjii latu kotquin irantizcama. Jesusazti nii žejlñi žoñinacžquiz persun kjuyquin okaj cjican nijwctan najwkchuc cuchanchiċha. ²³ Jalla nuž cuchanžcu Jesusaqui curulla yawchiċha, zinalla Yooz Ejpžtan parlisjapa. Jalla nuž mayizan ween cjissiċha. Nicju zinataċha Jesusaqui. ²⁴ Nii oraqui niž tjaajinta žoñinacaqui kotž taypiquin okatċha. Tjamiqui warcuž quintra walja tjamatċha. Nižaza kjaz ljojkimi warcu waljaž aytinguiskatatċha.

²⁵ Wali chawc kjantati Jesusaqui ninacžquin

žcatžinchiča, kjaz juntun ojkcan. ²⁶ Niiž tjaajinta žoñinacaqui, Jesusa kjaz juntun tjoñi cheržcu, ancha tsucchiča, nižaza kjawchiča, tuž cjican:

—Cuntinažlani —cjican kjawchiča.

²⁷ Pero ninacaž kjawan Jesusaqui ninacžquiz paljayžquichiča, tuž cjican:

—Tjup kuzziz cjee. Wejrpanča. Anaž tsuca.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amžlaj niiqui, wejr kjawznalla kjaz juntun ojkzjapa am irantiscama.

²⁹ Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Pichalla amqui.

Nekztanaqui Pedruqui warcuquiztan ulanžcu, kjaz juntun oki kallantichiča, Jesusa jakziquin tjenatčhaja, jalla nicju. ³⁰ Nii walja tjamiž cjen tsucchiča. Tsucžcu, kjazquiz luzi kallantichiča. Nekztan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapalla, wejr žejtkatalla.

³¹ Nii orapacha Jesusaqui Pedruž kjara tanzicha, nižaza niižquiz cjichiča:

—Ancha upa kuzzizamča amqui.
¿Kjažtiquiztan am kuz turwayskatchamtaya?

³² Ninacaž warcuquin luztan, tjamiqui zekchiča. ³³ Jalla nii cheržcu warcuquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusiž yujcquiz quillziča, tuž cjican:

—Chekapan werara Yooz Maatimkalala amqui.

LAANACA CHJETINTA

³⁴ Jalla nuž kota kajžcu, Genesaret cjita yoka irantichiča. ³⁵ Nii yokchiz žoñinacaqui Jesusa pajchiča. Jalla nekztan “Jesusa tekz žejlča”, cjican liwj nii yokaran mazmazziča. Nii quintu

maztiquiztan tjapa laanaca zjijcchiċha, jakziquin Jesusa želatċhaja, jalla nicju. ³⁶ Nii žoñinacaqui Jesusižquiz walja rocchiċha, tuž cjican: —Am zquit puntalla mekaz lanzkatžinalla. Tjapa lanzñi žoñinacaqui žejtchi cjissiċha.

15

UJ PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui nižaza tsjii kjaž lii tjaažiñi maestrunacžtanpacha Jesusižquiz macjatchiċha. Ninacaqui Jerusalén wajtquiztan tjonchiċha. Jesusižquiz pecunchiċha, tuž cjican:

² —¿Kjažtiquiztan amiž tjaažintanacaqui uċhum tuquita atċi ejpnacž custurumpi ana cazjo? Ana kjara awjžcu, lujl-la.

³ Pero Jesusaqui ninacžquiz pewcziċha, tuž cji-can:

—Anċhuczi, ¿kjažtiquiztan Yooz mantita lii ana cazjo? Nii lii caz cjenpacha persun custurumpinacakaz paala anċhucqui. ⁴ Yoozqui tuž cjichiċha: “Am maa ejpmi rispitaquiċha”. Nižaza cjichiċha: “Jequit persun maa ejpž quintru ċjaawjkataċhaja, jalla niiqui contaj cċila”. ⁵ Pero anċhuczi tuž tjaažiñċhucċha: Žoñiqui persun maa ejpžquin ċhiyasacċha, tuž cjican: “Am anal yanapasacċha. Tjapa wejt cusasanaca Yoozquin tjaataċha nekztan”. ⁶ Jequit nižta ċhiyacċhaj niiqui, niž persun maa ejpžquiz anaž yanapċhuca cjesacċha. Jalla nuž tjaažincan anċhucqui Yooz mantita ana walkatchinċhucċha, persun custurumpi jarukaz ojkszjapa. ⁷ Ana wal

kuzziz žoñinaca. Isaías cjita profetaqui ančhuca puntuquiztan zuma kjana cjiŕchiča, tuž cjican:

⁸ “Tii žoñinacaqui atžtankaz wejtquiz rispitcha.

Pero tinacž ultim kuzzti wejtquiztan ažquinča. Nižaza wejr anaž rispitcha.

⁹ Tinacaqui inakaz wejtquin custurumpi paača. Tinacž tjaajintanacaqui žoñiž mantitakazza”.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinaca kjawziča, nižaza tuž cjichiča:

—Nonžna, nižaza intintazni kuzziz cjee. ¹¹ Anaž zawnctan kjuylchuc žoñž atquiz luzniqi uj cjesača žoñžquiziqui. Antiz žoñž atquiztan ulanši, jalla niž uj cjesača žoñžquiziqui.

¹² Jalla nuž chiitiquiztan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui nižquin macjatchiča, nižaza cjichiča:

—Nii fariseo žoñinacaqui am chiita taku nonžcu ancha žawjwatča. ¿Nii ana naychamjo?

¹³ Pero Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cji-can:

—Jakzilta zkalat wejt arajpach Yooz Epiž ana čhjecta cječhaja, jalla nii zkalaqui zep'ižtanpacha kajlžtaž cjequiča. ¹⁴ Ninacžquiz ana chjijquiza. Ninacaqui zur žoñinacažtakazza. Yekja zuranacžquiz irpican, pucultanpacha wali ojtquiz tjojtsnasača.

¹⁵ Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Tii puntuquiztan wejtnacaquiz tjaajznalla.

¹⁶ Jesusaqui cjichiča:

—¿Ančhucqui zakaz ana intintiya? ¹⁷ Tjapa atquiz luzni čhjeriqui pjuchquiz luzza, nekztan wir kjutniž ulanča. ¿Jalla nii ana intintiya?

18 Pero atquiztan ulanñi chiitaqui kuzquiztan tjonča. Jalla nii žoňžquiziqui uj cjesača.

19 Kuzquiztanpanž ulanča tižtanaca, ana wali pinsisnacaqui, nižaza žoňi conzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza yekja maatakžtan žejlzqui, nižaza cusasanaca kjaňzqui, nižaza toscar taku chiizqui, nižaza ana wal taku joojoozqui. 20 Jalla nižtanaca uj cjesača žoňžquiziqui. Pero ana kjara awjžcu, jalla nižta lujlžcu, anapan uj cjesača. Jalla niiqui žoňž custurumpikazza.

YOOZQUIN KUZZIZ MAATAKA

21 Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ojkchiča Tiro nižaza Sidón cjita yokquin.

22 Jalla nijwc želan tsjaa cananea yokchiz žoňqui Jesusižquiz tjonzinča, kjawcan:

—Wejt Jiliri. Davidž majchmajtquiztan tjonñi. Wejr oksnalla. Wejt majtqui zajraž tantača. Jalla nižtiquiztan ana wira wali laača.

23 Jesusaqui ana čhjulumi kjaaziča. Jalla nekztan niž tjaajinta žoňinacaqui roqui tjonchiča, tuž cjican:

—Tsjiika oka cjee. Učhum wirquiz kjaw jawi apžquiča.

24 Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Ejpqui wejr cučanžquichiča Israel wajtchiz žoňinacžquin, ninacžquinkaz. Nii Israel žoňinacaqui katchi uuzanacažtakazza.

25 Pero naa maatak žoňqui macjatžquichinča, nižaza niž yujcquiz quillzinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapt'alla.

26 Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Maatinacž t'anta ana kjañasačha, pawczquin tjaazjapaqui. Jalla niiqui ana wali cjesačha.

²⁷ Jalla nuž chiižinta cjenami naaqui cjichinčha:

—Jesalla, wejt Jiliri. Pero pacunacami patruvaž mizquiztan tjawkzi čherilla lujlčha.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Cullacalla, walja Yoozquin kuzzizamčha. Jaknužum am pecčaja, nužoj cjila.

Jalla nii orapacha naaža majtqui žejtchi cjissinčha.

LAANACA CHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ulanchičha, Galilea cjita kot ata watchičha. Nekztan tsjii curulla yawžcu julzičha. ³⁰ Tama žoñinacaqui irantižquichičha, jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju. Ninacaqui laanaca zjijcchičha, zuch žoñinaca, zur žoñinaca, ana chiiñi žoñinaca, čhjojritžta žoñinaca, tјapaman laanaca, jalla ninaca zjijctatačha, Jesusiž yujcquin. Jesusaqui ninaca liwj čhjetinchičha. ³¹ Jalla nuž cheržcu, žoñinacaqui ancha ispantichičha. Ana chiiñi žoñinacaqui chiiñi cjissičha. Čhjojritžta žoñinacaqui žejtchi cjissičha. Zuch žoñinacaqui ojklayñi cjissičha. Zur žoñinacaqui cherñi cjissičha. Jalla nuž cheržcu žoñinacaqui walja Yooz honora waytichičha, “Israel žoñinacž Yooz ancha honorchiz cjilalla”, cjican.

JESUSAQUI CHJERI TJAACHA

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinaca kjawžcu, tuž cjichičha:

—Tii žoñinacžtajapa kuzquiz anchal sint'učha. Čhjep maj wejttan chica žejlčha, nižaza ana čhjul

čhjerchizza. Persun kjuyanacquin anal cutz pecučha ana lujlchi cjen. Tinacaqui ana lujlchi okaquiž niiqui, jiczaranž tismayasačha.

³³ Nekztan niiz tjaajinta žoñinacaqui cjichičha:

—¿Jaknužt čhjeri cunsicas, tii wacchi žoñinacžtajapajo? Tii yokquizic anaž kjayzmi žejlčha.

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Kjaž t'antichizt ančhucjo?

Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Pakallak t'antačha, nižaza tsjii kjaž ch'iznacžtan.

³⁵ Jalla nekztan Jesusaqui nii žoñinacžquiz mantichičha, yokquiz julznajo. ³⁶ Nekztan persun kjaržtan nii pakallak t'anta ch'iztanpačha tanzičha. Jalla nekztan Yoozquin gracias cjican tjaachičha. Nekztan nii t'antanaca ch'iznaca kjolkjolzičha. Nekztan niiz tjaajinta žoñinacžquiz toj tojzičha. Nekztan ninacazti partir paychičha nii tama žoñinacžquiz. ³⁷ Tjapa nii tama žoñinacazti čhjeri lujlžcu chjekchi cjissičha. Nižaza žejtchinacaqui pakallak canasta chjiipi ricujtatačha. ³⁸ Pusi warank luctak žoñinacatačha lujlchiqui. Nižaza nii oraqui maatakami ocjalami muzpa želatčhay, pero ana kantatačha. ³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz liwj cuchanchičha okajo. Niimi warcuquin luzzičha. Nekztan Magdala cjita yokquin ojkičha.

16

JESUSIZ QUINTRA ŽOÑINACA

¹ Fariseo žoñinacami, saduceo žoñinacami Jesusa cherzñi ojkchiča. Jesusiž quintru uj jwes pecatča. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiztan maychiča, arajpach milajru tjeeznajo, tsjii sinalažtakaz. ² Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Zezilla arajpach tsjiri ljoc cjissi cjen, “Jakac zuma tjuñiž cjequiča” cjiñchucča. ³ Nižaza wentan tjuñi tjewktan arajpach tsjiri ljoc cjissi cjenaqui, walja tsjiri cjenaqui, “Tonjiqui ana zum tjuñiž cjequiča” cjiñchucča. Ana zum kuzziz žoñinaca. Ančhucqui tsewcta tsjiri cheržcu, zuma tjuñi ana zuma tjuñi cječhaja, jalla nii zumpacha zarayiñchucča. Pero ančhucqui weriž paata sinalanaca cheržcu, ana zuma zarayiñchucča. ⁴ Ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozquiztan zarakchiž cjen, sinala sinala mayča. Ančhucztajapa Jonás puntuqui siñalažtakaz žejlča. Ana iya tjeežta cjequiča. —Jalla nuž chiižcu Jesusaqui ninacžquiztan zarakchiča.

⁵ Niiž tjaajinta žoñinacaqui kotquin tsjii latu kajakchiča. Nižaza t'anti žaka chjitz tjatstkalča.

⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tii taku nonžna. Fariseo žoñinacž liwaturžquiztanami nižaza saduceo žoñinacž liwaturžquiztanami zumpacha cwitasaučiča.

⁷ Jalla nii chiita nonžcu, tjaajinta žoñinacaqui ninacpora parlasiča, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zijjctača, jalla nižtiquiztan nižta chiiča.

⁸ Jesusaqui ninacž pinsita zizcu, ninacžquiz paljaychiča tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui t'antiquinkaz pin-sejo? Ančhucqui ancha upa kuzzizčhuccha.

⁹ Anapanž ančhucqui wira intintas, ¿tižta ana cjuñzjo? Pjijska t'antiquiztan pjijska warank luc-tak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canasta nii žejtchi t'antanaca ricujtataya?

¹⁰ Nižaza pakallak t'antiquiztan pusi warank luc-tak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canastat nii žejtchi t'antanaca ricujtataya?

¹¹ Fariseo žoñinacž puntuquiztanami nižaza saduceo žoñinacž puntuquiztanami, jalla nii liwatur puntu chiichinča. Jalla nii chiitaqui anača ultim t'anti puntuquiztanaqui. ¿Anaž nii intintas, ančhucya?

¹² Jalla nekztanaqui ninacaqui zumpacha intintazziča. Jesusaqui ultim t'anti liwaturquiztan ana nii puntu chiižinčiča. Pero fariseož tjaa-jinta puntuquiztan nižaza saduceož tjaa-jinta puntuquiztan, jalla nii puntu chiižinčiča, jalla nii tjaa-jintanacquiztan cwitasaquiča, cjican.

¿JECT JESUSAQUI?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Cesarea de Filipo cjita yokquin ojkčiča. Nii irantižcu, niiž tjaa-jinta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewcta cuchanžquita Yooz Zoñtča. Zoñinacaqui wejt puntuquiztan ¿kjažt cjeejo?

¹⁴ Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjapanacaqui am puntuquiztan tuž cjicha: “Juan Bautistača niiqui”. Yekjapanacaqui cjicha, “Eliassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjicha, “Jeremiassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjicha, “Tsjii yekja profetača niiqui”.

¹⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Ančhuczi wejt puntuquiztan ħjažzaž cjeejo?

¹⁶ Simón Pedruqui tuž cjichiča:

—Yooziž uchta Cristumča amqui, žejtñi Yooz Maatimča.

¹⁷ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Simón, Jonás maati, jalla nuž chiitiquiz-tanaqui cuntintum cjee amqui. Anaž jakzilta žoñimi amquiz nii tjaajinchiqui. Wejt arajpach Yooz Ejppankazza am zizkatchiqui. ¹⁸ Amquiz cjiwča. Tekztan najwkchuc amqui Pedro cjitam cjequiča. Nižaza tii maz simintuchiz wejrqui wejt icliza kjuyača. Wejt iclizaqui wejtquin kuzziz žoñinacača. Ticzmi wejt iclizquiztan ana atipasača. ¹⁹ Wejrqui amquiz llawižtakaz poder tjaacha žoñinaca arajpach Yooz mantuquiz luzkatzjapa. Tii muntuquiz amqui jequit Yooz mantuquiz luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin luzkatta zakaz cjequiča. Nižaza tii muntuquiz jequit Yooz mantuquiz ana luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin ana luzasača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi maznaquiča, “Niiča Cristuqui” cjicanaqui.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ PUNTU CHIICHA

²¹ Nekztan najwkchuc Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz niž ticz puntuquiztan paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui Jerusalén watja ojkančha. Jalla nicju nii wajtchiz jilirinacami, nižaza timplu jilirinacami, nižaza lii tjaajiñi maestruncami jalla ninaquai wejr walja sufriskataquičha. Ultimquiziqui wejr conaquičha. Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan jacatatačha.

²² Nekztanaquai Pedruqui Jesusa tsjii latu chjitchičha, čhižinzjapa. Čhižinžcan, tuž cjichičha:

—Wejt Jiliri, amiž nuž čhiitacama Yooz Ejpqui anaj niic nuž munlalla. Amquiz anaj nižta watlalla.

²³ Jalla nuž čhiitiquiztan Jesusaquai Pedruž kjutñi kjutzičha, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Amqui wejr ujquiz tjojtskatz pecčha. Am kuz pinsitaquai anaž Yooz pinsita, antiz žoñiž pinsitakazza.

²⁴ Jalla nekztanaquai Jesusaquai niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichičha:

—Jequit wejttan čica kamz pecčhaj niiqui, primiruqui persun kamañ wiraquai tjatzla. Sufrisjapaquai listoј cjila, ticzama. Nekztan wejttan čicaž kamaquičha. ²⁵ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañquai ana tjaataž cjequičha. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjatznačhaja, jalla niqui arajpachquin wiñaya kamaquičha. ²⁶ Tsji žoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca kanasačha. Pero nekztan infiernuquin okaquiz niiqui, tjapa nii kanta cusasanaca, čhjuljapat sirwejo? Inakaz cjequičha. Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paasztanac kjayasačha. ²⁷ Wejrqui tsewctan cučanžquita

Yooz Zoñt'cha. Tsjii noojiqui wejrqui wejt an-jilanacžtan quejpžcača; wejt Ejpž wali aztan quejpžcača. Jalla nuž quejpžcu, wejrqui zapa maynižquiz tjaača, jaknužt kamčhaja, jalla nii jaru tjaača. ²⁸ Weraral cjiwčha. Tsjii noojiqui wejrqui mantiz poderžtan tjonacha. Yekjap tekzi žejlñi žoñinacaqui nii noojcama ana ticznaquiča.

17

JESUSAQUI TSJEMATAZ CJISSICHA

¹ Sojta tjuñquiztan Jesusaqui Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, Jacobož lajk, jalla ninaca chjitchiča. Ninacžtan alaja nuž pajk curquin ojkžcu, yawchiča. ² Jalla nicju ninacž yujcquin tsjemat chercherchiz cjissiča. Jesusiž yujcqui walja c'ajñi cjissiča tjuñižtakaz. Nižaza niž zquitimi muzpa llijñi cjissiča, nižaza ancha chiwi. ³ Nii orapacha Moisestan Eliastan parizichiča. Nii pucultan žoñiqui Jesusižtan parlican želatča. ⁴ Jalla nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tekz žejlzqui walikazza. Am pecaquiž niiqui, čhjep chjujlli kjuyaž kjuyača wejrnacqui, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moisešta, tsjiiqui Eliasta.

⁵ Pedruž nuž chiyan, zuma kjañi tsjiriqui ninacžquiz urpuntichiča. Tsjirquiztan tsjii jora chiižquichiča, tuž cjan:

—Tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen anchal cuntintutča. Jalla tiiž takunaca catoka.

⁶ Jalla nii chiižquita nonžcuqui, nii čhjep tjaajinta žoñinacaqui yokquiz tuzi t'okziča.

Muzpa tsucchiča. ⁷ Jalla nuž tuzi t'okzi želan, Jesusaqui ninacžquiz macjatžquichiča. Ninacžquiz kjaržtan lanlanžinchiča, tuž cjican:

—Tsijsna. Anača tsuca.

⁸ Ninacaqui acha waytižcu Jesusa alajakaz cherziča, ana iya jecmi cherchiča.

⁹ Nekztanaqui curquiztan chjijwžcan, Jesusaqui ninacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi nii ančhucaž cherta maz-naquiča, weriž ticziquiztan jacatatta, jalla nicama.

¹⁰ Nekztanaqui niž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Lii tjaajiñi maestrunacaqui cjiñiča, primero Elías profetaqui tjonstanča, nii. ¿Kjažtiquiztan nii maestrunacaqui nižta chiiya?

¹¹ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ultimupanž Eliasqui wejt tuqui tjonchiča. Niiqui tjappachaž tjacziča, wejr tjonzjapa.

¹² Wejrqui cjiwča. Eliasqui tjonchitala. Pero lii maestrunacaqui nii Elías ana pajchila. Antiz ninacž kuzcama nii Elías čhjulumi sufriskatchiča. Nižaza ninacaqui wejrzakaz ancha sufriskataquiča.

¹³ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii tjaajinta žoñinacaqui tantiyazziča, Juan Bautistača Eliasqui, nii.

TSJII MAJCHQUI ZAJRAZ TUCKATTA

¹⁴ Jalla nekztanaqui curquiztan chjijwžcu, parti žoñinacžquiz irantižquichiča. Nekztan tsjii žoñiqui Jesusižquiz macjatžcu, niž yujcquiz quillziča. Nižaza tuž cjichiča:

¹⁵ —Wejt Jiliri, wejt majchquiz okžnalla. Niiqui t'ucñipanča. Ancha sufriča. Avisac ujquiz tjojtša, nižaza kjazquiz zakaz tjojtša. ¹⁶ Tekz zjijcchinča am tjaajinta žoñinacžquiz. Ninacaqui ana čhjetñi atchiča.

¹⁷ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui ana Yoozquin kuzzizza, ana zumača. ¿Čhjulorcamat wejr ančhucatan želaqui? ¿Čhjulorcamat ančhucacquiz awantaqui? Wejtquin zjijca nii am majch.

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii majch tanñi zajra ujziča; nekztan chjatkatchiča. Jalla nii orapacha žejtchi cjissiča. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz zinapora pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zajraž tanta žoñi ana čhjetñi atchintaya?

²⁰ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui anača Yoozquin tjapa kuzziz. Jalla nižtiquiztan ana chjatkatati atča. Weraral cjiwča. Tsjii mostasa cjita simillaqui koltallača. Chjactiquiztan walja pakjiž pajkča. Yoozquin tjapa kuzzizčhuc cječaj niiqui, jalla tuž paasača. Tii curumiž mantasača, tuž cjican: “Tekztan najwk oka”. Jalla nuž mantitiquiztan curucz okasača. Tjappacha čhjulum paasača ančhucqui, ultimu Yoozquin tjapa kuztan cječaj niiqui. ²¹ Pero tii punta zajra chjatkatzjapa, Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza ayunas waquiziča.

²² Galilea yokaran juntupacha ojklaycan, Jesusaqui niiz tjaajinta zoñinaczquiz chiichiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Wejrqui zoñinacz kjarquin intirjital cjeeča. ²³ Nižaza contal cjeeča. Nižaza čjep majquiztanzi jacatatača.

Jalla nuž chiitiquiztanaqui ancha llaquisiskatchiča nii tjaajintanaczquiz.

TIMPLU IMPUESTO

²⁴ Nekztan Jesusižtan niiz tjaajintanacztanpacha Capernaum watja irantichiča. Nekztan timplujapa impuesto cobriñinacaqui Pedružquin cherezñi ojkchiča. Jalla niizquin zalzcu pewczyča tuž cjican:

—¿Ančuca tjaajiñi maestruqui timplu impuesto ana pacñikaya?

²⁵ Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Impuesto pacñipančhay.

Jalla nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz luzziča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Ima Pedruž chiyan, Jesusaqui niizquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Simón, ¿tii tantiya? Tii muntuquiz žejlñi jilirinacaqui impuesto cobriñiča. ¿Jakziltizquiztan cobriya? ¿Persun wajtchiz zoñinaczquiztankaya? už ¿yekja wajtchiz zoñinaczquiztan, ja'?

²⁶ Pedruqui kjaaziča tuž cjican:

—Yekja wajtchiz zoñinaczquiztanpanča.

Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Jalla nižtiquiztan nii jilirinacz persun wajtchiz zoñinacaqui impuesto ana pacasača.

²⁷ Jalla nuž cjenami, anaž jecmi uĉhum quintr*a* iñiziñi cjiskatz pecučha. Jaziqui kotquin oka. Nekztan ch'iz tanzjapa kjazquiz anzuelo tjojtzn*a*quiĉha. Primiru tanzi ch'iz lecznaquiĉha. Nii ch'iz ata waakatžcu, tsjii paaz wachaquiĉha. Nii paazqui wejt impuestojapa, nižaza am impuestojapa wacaquiĉha. Nii paaz chjicha, uĉhum impestonaca paczjapa.

18

¿JECT TUCQUIN CJES?

¹ Jalla nii orapacha tjaajinta žoñinacaqui Jesu-sižquiz macjatžcu pewcziĉha, tuž cjican:

—Arajpach Yooz wajtquiz, ¿ject juc'ant pajk puestuquin uchtaž cjeequi?

² Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii uza kjawziĉha. Nii uza ninacž taypiquiz tsijtskatchiĉha. ³ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiĉha:

—Weraral cjiwĉha. Anĉhucqui tii ocjalž kuz irata, nižta kuzziz pecĉha. Anĉhuca kuz ana campiita cjeĉhaj niiqui, arajpach Yooz wajtquiz anapan luzasaĉha. ⁴ Jalla nižtiquiztan tii ocjalž kuz irata, jalla nižta humilde kuzziz cjis waquiziĉha. Jakziltat nižta kuzziz cjisnaquiž ni-i*qui*, jalla niiĉha arajpach Yooz wajtquiz juc'ant honorchizqui. Juc'ant zuma puestuquiz uchtaž cjeequiĉha. ⁵ Jequit weriž cjen tsjii ocjalažtakaz humilde kuzziz žoñi risiwĉhaja, jalla niiqui wejrakaz risiwĉha.

PAAZQUIZTAN CWITASA

⁶ ‘Nižaza jakzilta humilde kuzziz žoñit wejtquin tjapa kuztan criyačhaja, jalla niižquiz ana jakziltami ujquiz tjojtskatz waquiziča. Ujquiz tjojtskataquiž niiqui, nii ujquiz tjojtskatñi žoñž jorquiz tsjii pajk molinu tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquiziča. Jalla nii tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui. ⁷ ¡Žoñinacajay! Ujquiz tjojtaquiča, nižaza ujquiz tjojtskataquiča. Pero nekztan ana walinaca tjonaquiča. Tii muntuquiz ujquiz tjojtskatñinaca panž želaquiča, pero nii ujquiz tjojtskatñinacaqui ninacžtajapa ana waliž cjequiča.

⁸ ‘Jalla nižtiquiztan am kjarazłaj už kjojchažłaj ujquiz tjojtskatčhaja, nii uj paañi kjara cjicu už kjojcha cjicu pootzna, nižaza najwk tjojta. Jalla nuž tsjii kjara cjicu už tsjii kjojcha cjicu pertissi cjenami am parti curpuqui ana infiernuquin tjojttaž cjesača. Jalla nuž waliž cjesača. ⁹ Nižaza am čhujcquiqui ujquiz tjojtskatčhaja, jalla nii čhujcqui lecžna, nižaza najwk tjojta. Yooztan wiñaya kamzjapaqui tsjii čhujquiqui pertisiž cjequiž niiqui, waliž cjequiča. Tjapa curpuqui infiernuquin tjojttaž cjequiž niiqui, ana waliž cjequiča.

ZARAKCHI UUZA QUINTU

¹⁰ ‘Humilde kuzziz žoñinacžtan ana chjaawjkata. Ančhucaquiz cjiwčha, ninacž anjilanacaqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz žejlñipanča. ¹¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujquiz kamñi žoñinaca liwriizjapa.

¹² ‘Jalla tii tantiya? Tsjii žoñiqui patac uuzichiztača. Patac uuziquiztan tsjiillaqui yekjaquin zaraktan, nii žoñiqui nii llatuntunc llatuncani uuzinaca curquin ecaquiča, zarakchi uuza kjuržquizjapa. ¹³ Nižaza katchi uuza wachaquiž niiqui, nekztan walja chipznaquiča ana zarakchi uuzanacžquiztan juc'anti. ¹⁴ Jalla nižta irata ančuca arajpach Yooz Ejpqui humilde kuzziz žoñinacžquiztan anapan jakziltami pertita cjis munča.

UJ PERTUNZ PUNTU

¹⁵ ‘Am jilaqui am quintra ana wali paaquiž niiqui, jalla nižtan zinapora palt'a, niž ana wali paata ujquiztan “ujchizpanča” cjican cjeequi. Jalla nuž amiž chižintiquiztan catokaquiž niiqui, nii jilaqui ricujta cjeequiča. ¹⁶ Zinapora chižintiquiztan ana nonz pecaquiž niiqui, nii uj paañi jilžquiztan okaquiča. Nekztan iya pucultan jila kjawžcu, wila nii uj paañi jilžquin okaquiča, niž paata uj tjeezjapa. Jalla nuž paažcu pucultan cjicu už čhjepultan cjicu testicž taypiquiz niž paata uj tjeežta cjeequiča. ¹⁷ Nii uj paañiqui anapanž niž uj maz pecaquiž niiqui, jalla nii puntuquiztan tjapa icliz jilanacžquin maznaquiča. Anapan niž uj maz pecaquiž niiqui, ana Yoozquin criichi jilažtakaz čhejlnaquiča, nižaza impuesto cobriñi žoñižtakaz.

¹⁸ Ultim weraral cjiwča. Tii muntuquiz jequit am čelačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž čhejlta zakaz cjeequiča. Nižaza tii muntuquiz jequit am

cutznačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž cutžta zakaz cjequiča.

¹⁹ Tii zakal chiižinuča. Tii muntuquiz pucultan ančhucqui tsjiikaz Yoozquiztan mayaquiž niiqui, ančhucaquiz tjaataž cjequiča. Wejt arajpach Yooz Ejpqui ančucaž mayta tjaaquiča. ²⁰ Nižaza tsjii pucultanami čhjepultanami wejtquin kuzziz cjen wejt tjuuquiz ajcznaquiž niiqui, jalla ninacž tappiquiz wejrzakaz želača.

²¹ Wiruñauqui Pedruqui Jesusižquin pewczñi ojkchiča. Zalžcu, jalla tuž pewczyča:

—Wejt Jiliri, ¿Kjaž wiltamiž wejt jilaqui wejt quintra uj paažcu pertuna mayisasaya? ¿Nižaza wejrqui kjaž wiltat pertunasaya? ¿Pakallak wilta pertunasaya?

²² Jesusaqui niižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui cjiwča, anaž pakallak wilta cjesača. Antiz pakallak tunc pakallakuni wiltan wiltan pertunasača.

KAJCHIZ ZOÑI QUINTU

²³ Arajpach Yooz mantiz puntuquiztan jalla tuzuča. Tsjii chawc jiliri qui piyunanacžquiz kaja packatz pecatča. ²⁴ Jalla nuž packatan tsjii kajchiz zoñiqui zjičtatača. Nii zoñiqui walja kajanacchiztača, tsjii kjaž millona. ²⁵ Nii piyunžtaqui anaž pacz paaz želatča. Nekztan patrunaqui jalla tuž mantichiča: “Tii zoñi tuya, paaz cunciczjapa. Nižaza niiž tjunmi, ocjalanacami, tjapa niiž cusasanacami liwj tuyła kaja pacz paaz cunciczjapa”. ²⁶ Nekztanaqui nii piyunaqui patrunž yujcquiz quillziča, nižaza roct'ichiča, tuž cjican: “Wejt patruna,

pertunalla. Tjappachal pacača". ²⁷ Nižtami patrunaqui ancha okziča; nižaza nii kaja ana cobrichiča. Jalla nižtiquiztan liwrii cjissiča nii kajquiztan. ²⁸ Wajilla nii piyunaqui nijwctan ulanžcu tsjii piyun maztan zalchiča. Nii piyun maziqi tsjii kjažtalla kajatača nii pertunta piyunžquiz. Nekztan nii pertunta piyunaqui jor t'ullcu tanchiča, nii packatzjapa, tuž cjican: "Kajquiztan tjappacha paca". ²⁹ Jalla nekztanaqui nii piyun maziqi niž yujcquiz quillziča, nižaza roct'ichiča, tuž cjican: "Pasinsis kuzziz cjee. Nii kajallquiztan tjappachakal pacača". ³⁰ Nii kaja cobriñizti ana munchiča. Antiz carcilquin uchantichiča, jalla nii kaja paczcama. ³¹ Parti piyunanacaqui nižta paañi cheržcu ancha sint'ichiča. Nekztan patrunžquiz mazni ojkchiča. Jalla nicju tjappacha quint'ichiča, jaknužt watčhaja, nii. ³² Jalla nekztanaqui patrunaqui nii pertunta piyuna wila kjawžkatchiča. Nekztan cjichiča: "Ana zum kuzziz piyuna, wejrqui tjapa am kajanaca pertunchinča, amiž roct'iñiž cjen. ³³ Jaknužt wejrqui am kajquiztan, pertunchinčhaja, jalla nužuzakaz amlaqui am piyun mazquiz pertunstanča". ³⁴ Jalla nekztanaqui patrunaqui juc'anti žawjziča. Nižaza mantichiča, nii piyuna casticzjapa, tjapa niž kaja paczcama.

³⁵ Jesusaqui nii quintu quint'ican jalla tuž žerziča:

—Jakzilta ančhucaquiztan niž jilžquiz kuzquiztan ana pertunačhaja, jalla nužuzakaz wejt arajpach Yooz Ejpqui ančhucaquiz ana pertunaquiča.

19

MAATAKZTAN JALJTIZ PUNTU

¹ Jalla nuž tjaajinžcu Jesusaqui Galilea yokquiztan ojkchiča. Judea yokquin irantichiča, Jordán cjita pujž tuwanchuc.

² Muzpa žoñinacaqui nižquiz apziča. Jalla nicju muzpa laanaca čhjetinchiča.

³ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča, ujquiz tjojtskatzjapa. Nekztan tuž pewcziča:

—¿Čhjul uj paatiquiztanaqui persun maatakžtanaqui jaljtasaya?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yoozqui tii muntu paacan, luctakžtan maatakžtan paachiča. ¿Cjijrta Yooz takuqui ana liichinčhucjo? ⁵ Yooz takuqui tuž cjiča: “Jalla nižtiquiztan tsjii žoñiqui tjunatan zalzjapa, maa ejpžquiztan zarakstanča. Zalžcu pucultan tsjii lucutiñi cjissa”. ⁶ Jalla nuž kjanapacha tjeeža, anaž iya pucultan žoñi, pero tsjiikazza. Jalla nižtiquiztan anaž jaljtasača. Yoozza tsjii luctakžtan tsjaa maatakžtan chjalziqui, tsjii lucutiñi cjisjapa. Yooz chjalžtaqui ana jaljta cjesača.

⁷ Nekztanaqui pewcziča tuž cjican:

—Moisesqui jalla tuž mantichiča. Tsjii certificado de divorcio tjaaquiž niiqui, tjunatan jaljtasača. ¿Kjažtiquiztan nižta mantichejo, ana jaljtiz želanajo?

⁸ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucaž chojru kuzziz cjen Moisesqui tjunatan jaljtis lii tjaachiča. Primirquiztanpacha

anataž nižta. ⁹ Wejrqui ančhucaquiz chiižinuča. Adulteriuquiz ojklayñiž cjenkaz am maatakžtan jaljtasača. Jequit ana adulterio paachiž cjenacui niiz persun maatakžtan jaljtačhaja, nižaza yekja maatakžtan zalznačhaja, jalla niiqui adulterio uj paača. Nižaza jequit divorcita maatakžtan zalznačhaja, nii zakaz adulterio paača.

¹⁰ Tjaajinta žoñinacacui niizquiz cjichiča:

—Luctakžtan persun maatakžtan jalla nižta cjesaž niiqui, anaž cumpinča zalzqui.

¹¹ Jesuacui nekztan cjichiča:

—Tjapa žoñinacacui tii tjaajinta anaž catokaquiča. Jakziltižquiz Yoozqui tjaajnačhaja, jalla niiqui tii tjaajintaqui catokaquiča.

¹² Žoñinacacui punta punta ana zalzi cjicha. Yekjapanacacui nastiquiztanpacha ana zalzucha. Yekjapanacazti capunapantača, jalla nižtiquiztan ana zalzñi atasača. Yekjapanacazti ana zalz pecča, arajpach Yooz Ejpžtajapa langzjapa. Jecmiž tii takucama kami catokaquiž niiqui, paj kamla.

OCJALANACZ PUNTU

¹³ Žoñinacacui ocjalanaca Jesusižquiz zjičchiča, ocjalanaczquiz kjaržtan lanznajo, nii ocjalanacztajapa Yoozquin mayižinajo. Pero tjaajinta žoñinacacui zjičñi žoñinaczquiz atajchiča. ¹⁴ Nekztan Jesuacui cjichiča:

—Tii ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana ataja. Tii ocjalanacz kuz irata jalla nižta kuzzizza arajpach Yooz mantita kamañchiz žoñinacacui.

¹⁵ Nekztan Jesuacui ocjalanaczquiz kjaržtan lanziča. Jalla nekztan nii yokquiztan ojkcichiča.

RICACH TJOWAQUI TJONCHICHA

¹⁶ Wiruñiqui tsjii tjowaqui Jesusa chertzñi ojkchiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Zuma Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa, ¿chjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁷ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan “Zuma Maestro” cjee amjo? Tsjii alajača zumaqui. Yoozkazza niiqui. Yooztan wiñaya kamz pecchaj niiqui, Yooz Epiž mantitanac jaru kama cjee.

¹⁸ Nii tjowaqui jalla nekztan kjaaziča, tuž cjican:

—¿Chjul mantitanacaya?

Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Anača žoñi conzqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača tjangzqui. Anača toscara chiizqui, jeczquizimi. ¹⁹ Am maa ejpmi rispitaquiča. Jaknužum persunpachquiz okžñamžlaja, jalla nižta okžñi kuzziz cjispanča žoñinaczquizimi, lijitum mazižtakazza.

²⁰ Nii tjowaqui nekztan cjichiča:

—Tjapa nii mantitanacami cumpliñča kol-tiquiztanpacha. ¿Jaziqui chjulut wejtta pjaltasa?

²¹ Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ancha wali cjissim pecchaj niiqui, oka, nižaza amta žejlñi cusasanaca tuyzna. Jalla nii tuyžcu, porinacz ona. Jalla nižtiquiztan arajpachquin cusasanacažtakaz zuma honora tjaatam cjequiča. Jalla nii cumpliscu wiltam tjonaquiča wejttan chica ojklayzjapa.

²² Jalla nižta chiita nonžcu, nii tjowaqui walja llaquita kuzziz ojkchiča. Ancha ricachutača.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquin cjichiča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Tsjii ricachu žoñi arajpach Yooz mantuquiz luzjapa ancha ch'amaž cjesača. ²⁴ Tsjii camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñ pjetquiz luzasača. Jalla nižtaž ricachunacaqui tsjan ch'amača Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz wajtchiz žoñi cjisjapa.

²⁵ Jalla nuž nonžcu, tjaajinta žoñinacaqui walja ispantichiča. Nekztan ninacpora pewcsaras-siča, tuž cjican:

—¿Jectpan liwriita cjesajo?

²⁶ Jesusaqui ninacž kjutñi cherziča. Jalla nekztan cjichiča:

—Žoñinacaqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁷ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjapa persun cusasanaca jaytichinča, amtan chica ojklajzjapa. ¿Jalla nižtiquiztan wejrnacqui čjulut canas?

²⁸ —Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Ew muntuquiz želan, wejrqui poderchiz puestuquiz luzača. Ančhucazakaz poderchiz puestunacquiz luzaquiča, tuncapan Israel partira mantizjapa.

²⁹ Jakzilta žoñit weriž cjen kjuyanaca, jilanaca, cullaquinaca, maa ejp, tjun, ocjalanaca, yokanaca ecačhaja, jalla ninacaž walja zuma kamañ wirchiz cjequiča. Nižaza arajpachquin Yooztan

wiñaya kamaquiĉha. ³⁰ Arajpachquin Yoozqui wacchi tii timpuquiz tucquin cjiñi ŷoñinaca wirquin cjiskataquiĉha. Nižaza Yoozqui wacchi tii timpuquiz wirquin cjiñi ŷoñinaca tucquin cjiskataquiĉha.

20

PIYUNANACZ QUINTU

¹ ‘Arajpach mantiñi Yooz puntuquiztan jalla tužuĉha. Wentanalla tsjii yokchiz wali pajk patrunaqui piyunanaca kjuri ulanchiĉha, uwas frut zkala ajzjapa. ² Piyunanacztan acuerduquiz luzziĉha, zita langžtan tsjii denario cjita paaz paczjapa. Jalla nekztanaqui langžñi cuchanžquichiĉha. ³ Nekztan wenzlaka wilta ulanchiĉha. Palazquin inakaz žejlñi ŷoñinaca cherchiĉha. ⁴ Ninaczquiz paljaychiĉha, tuž cjican: “Anĉhucqui wejt zkal yokquin langžñi oka. Wejrkal zumpacha pacaĉha”. Nekztanaqui ninacaqui ojkchiĉha. ⁵ Taypuru patrunaqui wilta ulanchiĉha, iya piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. Nižaza taypuru zezi cjeella wilta ulanchiĉha, piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. ⁶ Nii noojpacha zezi cjee wilta palaz kjutñi ulanchiĉha. Nižaza palazquin inakaz žejlñi ŷoñinacztan zalchiĉha. Ninaczquiz paljaychiĉha tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan anĉhucqui tonj zita ana langz žejljo?” ⁷ Ninacaqui patrunžquiz kjaaziĉha, tuž cjican: “Anaž jecmi wejrnac langznajo rocchiĉha”. Nekztanaqui patrunaqui cjichiĉha: “Anĉhucqui wejt yokquin zakaz langžñi oka. Wejrkal jaknižlaj niil pacaĉha”. ⁸ Tjuñiž

kattan nii yokchiz patrunaqui niiž langzkatñi encargado mantichiča, tuž cjican: “Kjawžca langzñi piyunanaca, paczjapa. Primirui wiri tjonchi piyunanaczquiz pacaquiča; wirquin, tuqui tjonchi piyunanaczquiz pacaquiča”. ⁹ Jalla nekztanaqui nii wiri luzzi piyunanacaqui langzkatñižquiz macjatchiča. Zapa mayni ninaczquiz pactača, tsjii nooj lanžtaž nižtapacha. Tsjii denario cjita paaz tanzicha. ¹⁰ Jalla nekztanaqui wirquin paczquita primiru piyuna luzzi žoñinaca kjawžtatača. Jalla nii primiru piyuna luzzi žoñinacaqui pinsichiča jila paca tanzjapa wiri piyuna luzzi žoñinaczquiztan. Jalla nekztanaqui pacchiča tsjii denario cjita paaz zakaz. ¹¹ Jalla nii paca tanžcu patrunž quintru quijchiča, ¹² tuž cjican: “Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacaqui tsjii orakaz langziča. Wejrnaczi primirquiztanpacha langzinča, nižaza zita ancha sii kjakquiz otžcan langzinča. Ninaczquizimi wejtnacaquizimi tsjiikaz pacchamča”. Jalla nuž cjican quijchiča. ¹³ Nii patrunaqui tsjii ninaczquiz kjaaziča, tuž cjican: “Jila, amquiz anal incallchinča. Jalla nuž tsjii acuerduquiz luztapanla, tsjii denario paaz paczjapa. ¹⁴ Tii paca tanzna, nižaza oka. Tii wirquin piyuna luzzi žoñinaczquiz nižazakaz pacz pecuča, amquiz pactala, jalla nuž zakaz. ¹⁵ Wejt persun paaztan jaknužut wejr pinsučhaja, jalla nuž wejt munañpiquez pacasača. Weriž zuma pacñi kuzziz cjen amqui iñiziñi kuzziz cjissamla”. ¹⁶ Jalla nižta irataž wirquin cjiñinacaqui tucquinž cjequiča. Nižaza tucquin cjiñinacaqui wirquinž cjequiča. Kjawžta žoñinacaqui wacchiča. Illzta

žoñinacazti kolucullača.

JESUSAQUI NIIŻ TICZ MAZZICHA

¹⁷ Wiruñaquí Jesusaquí niiż tjaajinta žoñinacžtan Jerusalén ojkcichiča. Jalla nuż jiczquiz ojkan, Jesusaquí tsjii latu niiż tuncapan illzta žoñinaca chjitchiča, niżaza ninacžquiz tuż cjichiča:

¹⁸ —Ančhucquí zizza, tii jiczquí Jerusalén kjutñiż ojkcča, nii. Jerusalén wajtquin wejrquí intirjital cjeeča timplu jilirinacžquizimi lii tjaajiñi maestrinacžquizimi. Jalla ninacaquí wejr conaquiča. Wejrquí tsewctan cučanžquita Yooz Žoñtča. ¹⁹ Niżaza wejrquí yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča, ana wali burla paata cjisjapa. Niżaza wejrquí wjajttal cjeeča. Ultimquiziqui cruzquiz ch'awcta contal cjeeča. Jalla nekztan čjep majquiztanztí jacatatača.

TSJII FAVORA MAYTA

²⁰ Jacobžtan Juanžtan ninacž maaquí Jesusižquiz macjatžquichinča. Jacobžtan Juanžtan ninacž ejpquí Zebedeo cjitatača. Jalla naa maaquí maatinacžtanpacha Jesusižquin macjatchinča. Nekztanaquí naaquí Jesusiž yujcquiz quillzinča, tsjii favora mayzjapa.

²¹ Nekztan Jesusaquí naaquiz cjichiča:

—¿Amquí čhjulum pecya? —cjican.

Naaquí kjaazinča, tuż cjican:

—Amquí am mantis puestuquin luzcu tii wejt pucultan majchnaca am latuquiz uchnalla, tsji-iqui žew latuquiz niżaza tsjiiqui zkar latuquiz.

²² Jesusaquí tuż kjaaziča:

—Ančhucquí čhjulut mayčhaja ana intintazza. Wejrquí walja sufris tanča. ¿Nižtapacha ančhuc

sufрасaya? Nižaza tsjii nooj ancha sufrican watačha tsjii bautismožtakaz. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufrасaya?

Ninacaqui tuž kjaazičha:

—Nii sufris watimi atasachha.

²³ Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Weraral cjiwčha. Ančhucpacha sufris tanznaquičha, tsjii licz wazužtakaz. Nižaza sufris wataquičha, tsjii bautismožtakaz. Pero wejrqui mantis puestuquin luzcu, žew latuquizimi zkar latuquizimi ana jecmi uchasačha. Wejt Yooz Ejpkaz nii puestunaca tjaaquičha jecžtajapa tjacžtakazlani, jalla ninacžta.

²⁴ Parti nii tuncapan illzta žoñinacaqui nii mayta puntu nonžcu nii pucultan jilazullcaž quintra žawjchičha. ²⁵ Pero Jesusaqui tjappacha nii tjaa-jintanaca kjawzičha, nekztan tuž cjichičha:

—Ančhucqui zumpacha zizza, jalla tužu. Tii muntuquiz nación jilirinacaqui patrunažtakaz mantiñičha, nižaza chawc jilirinacaqui parti žoñinacžquiziqui niiž mantita cazkatñipankazza.

²⁶ Ančhucqui ana nižta irata cjee. Tsjii kjutñičha nii irat kuzqui. Ančhucacquiztan jequit chawc jilirižtakaz cjis pecčhaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquizičha parti žoñinacžquiziqui. ²⁷ Nižaza jequit ančhucacquiztan tucquin mantiñi cjis pecčhaja, jalla niiqui wirquin cjis waquizičha, parti žoñinacž mantitacama cjisjapa. ²⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Wejrpacha tii muntuquiz ana tjonchinčha, sirwita cjisjapa. Antiz wejrčha tjonchinqi, žoñinacžquiz sirwisjapa, wejr ticzcama. Jalla nuž ticžcu walja

preciochiztakal cjeecha, žoñinaca liwriizjapa.
—Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

ZUR ZOÑINACA CHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jericó wajtquiztan ulnan, muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apziča. ³⁰ Jicz latuquin pucultan zur žoñi julzi želatča. Ninacaqui Jesusaž watñi nonžcu, kjawchiča tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³¹ Nekz žejlñi žoñinacaqui ninacžquiz ujziča, ch'uj cjeyajo. Ninacazti juc'anti kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³² Jalla nekztan Jesusaqui tsijtsu, ninaca kjawziča. Kjawžcu ninacžquiz tuž pewcziča:

—¿Chjuluž werj paaj cjii ančhucya?

³³ Nii zur žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejtnaca čhujquič čhjetinžinalla.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz sint'izcu čhujqui lanlanžinchiča. Jalla nii orapacha cherñi cjissiča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz apziča.

21

JESUSAQUI JERUSALEN WAJTQUIN LUZZICHA

¹ Jerusalén watja žcatžincan, Betfagé watja irantichiča. Betfagé watjaqui Olivos cjita curu žcatitača. Nicju irantican Jesusaqui pucultan tjaajinta žoñinaca cuchanchiča, tuž cjican:

² —Jalla nii najwkta watja oka. Jalla nicju mokta ljat azni wachaquiċha, niżaza pajk zjiċ maltum wawchizza naa azniqui. Mokta jerżcu wejtquin akżcaquiċha. ³ Jakzilta žoñimiž atajasaž niiqui, nižquiz anċhucqui “Wejt Jiliriž pecċha. Wajilla tjepunta cjequiċha tii azniqui”, nuž cjican nii žoñžquiz cjequiċha. —Jalla nuž mantichiċha Jesusaqui.

⁴ Jalla nii watchiqui profetaž cijjrta taku cumplissiċha. Tuquitan nii profetaqui tuž cijjrchiċha:

⁵ “Sión wajtchiz žoñinacžquiz tuž chiya: Chera, anċhuca chawc Jiliri tjonċha, humilde kuzziz. Niżaza zjiċ maltum aznuquiz yawchi tjonaquiċha, niżaza nii zjiċ aznuž maatanpacha tjonaquiċha. Jalla ninacaqui carga kuzñi aznunacaċha”.

Jalla nuž cijjrchiċha nii profetaqui.

⁶ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchiċha. Niżaza jaknužt Jesusaqui mantitċhaja, jalla niicama paachiċha. ⁷ Ninacaqui ljat azñi naaža pajk zijjtanpacha akžquichiċha. Jalla nuž akžcu, zquitinaca aznunacž juntun caruntichiċha. Nekztan Jesusaqui yawchiċha. ⁸ Niiž ojkz jicz latuquiz muzpa žoñinaca želatċha. Ninacž zquti jiczquiz chjinziċha. Yekjapaqui ramuz ċhjañinaca murchiċha jiczquiz chjinzjapa. ⁹ Tucquin ojkñi žoñinacami wirquin tjonñi žoñinacami chipcan walja wiwi kallantiċhiċha, tuž cjican:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! ¡David cjita chawc Jilirž majchmajtquiztan tjonñi! ¡Amqui rispittaj cjila! ¡Amquiz honora tjaataj cjila! ¡Yooz

Ejpžquin zakaz honora tjaataj cjila! —Jalla nuž wiwchiča.

¹⁰ Jesusaž Jerusalén watja luztan, tjapa nii chawjc wajtchiz žoñinacaqui walja ispantichi tjo-jknakchiča. Nižaza walja pewcpewcziča, tuž cjican:

—¿Jectpan teejo?

¹¹ Žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Tiiqui Jesusa cjita profetala. Nazaret de Galilea, jalla najwktan tjonchiča.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

¹² Jalla nekztan Jesusaqui Yooz timpluquin luzziča. Jalla nicju tuyñinacami kjayñinacami timpluquiztan liwj tirkatchiča zancchuccama. Nižaza paaz campiiñi žoñinacž mizami pjocžinchiča; paloma tuyñinacž sillami pjocžinchizakazza. ¹³ Jalla nuž paažcu tuž cjichiča:

—Yooz Takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyača”. Ančhuczti tjañinacž kjuyažtakaz paachinčhucča.

¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž zur žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, nižaza tsjii kjaž zuch žoñinaca. Jesusaqui ninaca čhjetinchiča. ¹⁵ Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestrinacami jalla nii čhjetiñi milajru cheržcu, žawjchiča. Nižaza ocjalanacaqui timpluquin Jesusižquiz tuž wiwchiča: “¡David cjita chawc jilirž majchmajtquiztan tjonñi! ¡Rispittaj cjila!” Jalla nuž nonžcu timplu jilirinacami lii maestrinacami ancha žawjchiča Jesusiž quintra. ¹⁶ Nekztan Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Tinacaž chiita taku ana nonžjo?

Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Nonznuča. Nižaza nii puntu Yooz takuqui tuž cjiča:

“Ocjalanacami piz itzñi wawanacami wejttajapa honora zumpachaž tjaaquiča. Jalla nuž paaquiča Yoozqui”.

¿Jalla nii cjiřta Yooz taku liichinčhuckaya; ana jaa?

¹⁷ Jalla nekztanaqui ninacžquiztan ojkchiča. Betania watja ojkchiča. Jalla nicju alujassiča.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹⁸ Jakatažuqui wenzlaka Jerusalén watja quejpcan čheri eecskatchiča. ¹⁹ Jicz latuquiz higo munti cherchiča. Jalla nii muntiquin macjatchiča, fruta apakžcu lujljzjapa. Pero fruta ana wajtchiča, čhjañchiz alajatača. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii muntiquiz cjichiča:

—Jazic anam iya fruta pookñi cjequiča.

Jalla nii orapacha nii muntiqui kjonchiča.

²⁰ Jalla nižta munti kjonñi cheržcu, tjaajinta žoñinacaqui ispantichiča, nižaza Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii higo munti ratulla kjonya?

²¹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztančhucčhalaj niiqui, nižaza ana payznakñi kuzzizčhucčhalaj niiqui, tii irata zakaz paasača. Nižaza juc'ant pajk milajru paasača. Tii curumi mantasača, tuž cjican: “Tekžtan oka. Pajk kotquin tjojsna”. Jalla nuž mantižcu nižta zakaz okasača. ²² Nižaza ančhucqui čhjulumi tjapa kuztan Yoozquiztan

mayachaja, jalla niit jama anchucaquiz tjaataž cjequiča.

¿JEC JESUSIZQUIZ MANTICHI?

²³ Jerusalén irantižcu Jesusaqui wilta timpluquin luzziča. Jalla nicju tjaajnan, timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami niizquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Jec am mantichi tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

²⁴ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Wejrzal anchucaquiz tsjii pewcznača. Anchucqui wejtquiz kjaaznaquiž niiqui, wejrzakal anchucaquiz maznača, jec wejr mantichi, nii. ²⁵ Wejtquiz kjaaznalla. ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapaya? ¿Yoozkaya, žoñinaca, ja'?

Jalla nekztanaqui ninacpora parlatča, tuž cji-can:

—¿Jaknužum cjeequi? Učhumž “Yoozqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, jalla tiicni učumnacaquiz kjaaznačan, cjican: “Nižtiquiztan ¿kjažtiquiztanž anchucqui ana nii criichinčhucta?”

²⁶ Nižaza učhumž “Žoñiqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, žoñinacaqui učumnacaquiz ¿kjaž cjiqejajo? — Jalla nuž parlatča. Žoñinacaqui Juanž puntu cjiñiča, Yooz parti parliñi profetača niiqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui žoñinaca eksiča, “Učhum conačani”, cjican.

²⁷ Jalla nuž parližcu ninacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Ana zizuča wejrnacqui.

Jalla nižta kjaaztiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrmi ana zakal ančhucaquiz maznača, jec wejr mantichi tii paazjapa.

PUCULTAN MAJCHWICH QUINTU

²⁸ Wiruñahui Jesusaqui tsjii puntu chiichiča, tuž cjican:

—Tii puntu tantiya. Tsjii žoñiqui pucultan majchwichtača. Tsjiižquiz cjichiča: “Wejt maati, tonjiqui uwas frut ajžñi oka”. ²⁹ Nii mantita maati qui tuž kjaaziča: “Anača”. Jalla niiž wiruñalla niiž kuz campiichiča. Nekztan uwas frut langžñi ojkchiča. ³⁰ Nižaza nii ejpqui tsjii maati cheri ojkchiča. Niižtan zalžcu, nižtazakaz uwas frut ajžñi mantichiča. Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican: “Tata, okasača”. Ultimquiziqui nuž cjisququi ana ojkchiča. ³¹ Nii pucultanquiztan žjakzilta maati niž ejpž mantitacama paachiya?

Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Primiru mantitaž, jalla niiča.

Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Impuesto cobriñinacami, nižaza ujchiz maatakanacami arajpach Yooz wajtquiz ančhucž tuqui luzaquiča. ³² Juan Bautistaqui tjaajñi tjonchiča, jaknužt ančhucalaqui kamžtažlaja, jalla nii tjaajinchiča. Pero ančhucqui niiž tjaajinta ana criichinčhucča. Impuesto cobriñinacazti nižaza ujchiz maatakanacazti niiž tjaajinta criichiča. Jalla nii cherchinčuča ančhucqui. Jalla nižtanaca cheržcumi, ančhucqui ana Yoozquin cjisjapa kuz campiichinčhucča. Ančhucča niiž taku ana criichinčhucqui.

ANA WAL PIYUNANACZ QUINTU

³³ ‘Jalla tii quintu zakaz nonžna. Tsjii yokchiz patrunaqui uwas zkala čhjaczchiča. Nekztan uwas zkal muytata pirka pirkichiča. Nižaza tsjii maz ojt paachiča, uwas kjaz spjiitzjapa. Nižaza tsjii campanturiž cherchi kjuychiča, nii zkala itzjapa.

‘Nekztan nii patrunaqui zkal yoka alquilchiča piyunanaczquiz. Nekztan jicz ojkchiča.

³⁴ Zkala ajz timpu irantižcan, patrunaqui tsjii kjaž piyuna cučanžquichiča, niiž parti zkala ricujajo. ³⁵ Pero nii zkala alquilni

žoñinacazti nii cučanžquita piyunanaca tanchiča. Tsjiiqui kitžtača. Tsjiiqui contača. Tsjiiqui maztan čhajtača. ³⁶ Nekztanaqui

patrunaqui wilita piyunanaca cučanžquichiča, primirquiztan juc’anti. Pero nii zkala alquilni žoñinacazti nižtapacha ana wali paachizakazza.

³⁷ Ultimquiziqui patrunaqui niiž persun majch cučanžquichiča, tuž tantiican: “Wejt ultim maatiqui rispitzinaa” cjican. ³⁸ Niiž majch

cheržcu, nii alquilni žoñinacaqui ninacpora palt’ichiča, tuž cjican: “Jalla tiikat liwj tii irinsa tanznačhani. Jalla nižtiquiztan ž-conla, učumnacaltajapa tii yok irinsa cjejajo”. ³⁹ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui majch tanchiča; nekztan yokquiztan jwescu conchiča.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—Jalla nii patrumpacha tjonžcu, čchjulukat nii alquilni žoñinacztajapa paačhani?

⁴¹ Žoñinacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Nii ana wal žoñinacaqui contaž cjequiča, ana importayžcu. Nekztan nii zkal yoka yekja piyu-

nanacžquiz alquilaquiča, zkala ajz timpu niiz parti zkala ricujžcu niizquiz tjaata cjisjapa.

⁴² Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui isquinqiz cjissiča. Juc'ant chekan mazqui cjissiča. Yoozqui nuž utchiča. Učhumqui jalla nii cheržcu ispan-tichiča”.

Jalla nuž cjiča cjiirta Yooz takuqui. Ančhucqui nii Yooz taku liichinčhucča, čana jaa?

⁴³ Ančhucaquiz chiižinuča, ančhucqui nii ana wal alquilni žoñinacažtakazza. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kjuychiz famillquiztan chjatkataž cjequiča. Yekja žoñinacaqui Yooz famillquiz luzaquiča. Yooz kuzcama kamni žoñinacaqui luzaquiča. ⁴⁴ Nonžna. Maz puntuquiztan zakal chiyuča. Jakziltat nii maz cjen ujquiz tjojtsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nižaza jakziltiž juntunii mazqui tjojtsnaquiž niiqui, pulpužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nii žoñinacaqui k'ala akžtaž cjequiča.

⁴⁵ Jalla nii Jesusiž chiita takunaca nonžcu, tim-plu jilirinacami, fariseo parti jilirinacami tanti-ichiča, ninacž puntu chiiñi, nii. ⁴⁶ Jalla nuž tanti-iižcu, Jesusa tanz pecatča. Pero ana atchiča, parti žoñinaca ekscu. Parti žoñinacaqui Jesusiž puntu tantiyatča, Yooz taku parliñi profetača, nii.

22

YOOZ KJUYCHIZ FAMILIA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta tjaajinchizakazza. Jalla tuž cjican quint'ichiča:

² —Arajpach Yooz kjuychiz familiaqui jalla tužuča. Tsjii chawjc jiliriqui niž majchtajapa zalz pijsta paachiča. ³ Niiž piyunanaca cuchanchiča, invitta žoñinaca kjawžni. Nii kjawžta žoñinacaqui ana tjonz pecchiča. ⁴ Nekztanaqui yekja piyunanaca cuchanchizakazza, tuž cjican: “Invitta žoñinacžquin mazca, ‘Chjeri lujlz tjacztača. Wejt wacanaca conkatchinča, nižaza cjew animalanacami. Tjappacha listuča, jaziqui pijstiquin tjonla’ ”. ⁵ Jalla nuž chiyamani nii invitta žoñinacaqui ana cazquichiča. Tsjiiqui zkal yoka ojkchiča. Tsjiiqui tuyžtan ojkchiča. ⁶ Parti invitta žoñinacaqui kjawžni cuchanta piyunanaca tanziča. Nekztan kitchiča, conañcama. ⁷ Jalla nekztanaqui nii chawc jiliriqui ninacž quintru žawjiča. Nekztan zultatunaca cuchanžquichiča, nii piyuna conñinaca conžcajo. Nižaza, ninacž watja ujžcajo. ⁸ Jalla nižta paažcu chawc jiliriqui piyunanacžquiz cjichiča: “Tjappacha zalz pijstac listuča. Nii primir invitta žoñinacaqui ana tjonz waquiziča. ⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui pajk calliranž ojklayžca. Jecnacžtanami zalačhaja, jalla ninacžquiz tjonajum cjequiča tii zalz pijstiquin”. ¹⁰ Jalla nekztanaqui piyunanacaqui call kjutni ulanchiča, nižaza tjapa niž zaltanaca kjuyquiz ajcskatžquichiča, zuma žoñimi, ana zuma žoñimi. Jalla nekztanaqui pijsta paaz kjuyaqui chijjpsi cjissiča.

11 Jalla nekztanaqui chawjc jiliriqui luzquichiča invitta žoñinaca chertzni. Tsjii žejlñi žoñi naychiča, ana pijista paaz zquti cutchi želatča. 12 Jalla nuž nayžcu nii chawjc jiliriqui nižquin paljaychiča tuž cijan: “Jila, ¿kjažtiquiztan amqui ana pijista paaz zquti cajtchi luzquichamtajo?” Nii žoñiqui ch'uj quirchiča. 13 Nekztanaqui chawjc jiliriqui pijista atintiñi žoñinaczquiz mantichiča, tuž cijan: “Kjojchanacami kjaranacami čejlžina. Zawnc zumchiquiz tjojta, jalla nicju kaala, nižaza niž izke kjojla”.

14 Jesusaqui cijichizakazza:

—Kjawžta žoñinacaqui tamača. Illzta žoñinacaqui kolucullača.

IMPUESTO PACZ PUNTU

15 Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ojkcichiča. Ninacaqui acuerduquiz kazziča, Jesusiž quintr tsjii ujchiz cjiskatzjapa. Jaknužumi Jesusa tsjii ana wali čhiikataquiča; jalla nii ujchiz cjiskatz pecatča. 16 Jalla nekztan ninacz partiquiztan yekjap žoñinaca cuchanzquichiča, Herodes parti žoñinacztanpacha. Jalla nii cuchanta žoñinacaqui Jesusižquiz cijichiča:

—Maestro, wejrnac zizuča, amqui werarapan čhiča, nižaza Yooz kamañ puntuquiztan weraram tjaažiñamča, kjažtami žoñiqui čhičhani, nižaza kjažta žoñimi želačhani. 17 Jaziqui amqui tii tantiižinalla. ¿Roman chawc jiliržquin impuesto pacz wali cjesaya? už ¿anaž wali cjesaj? Jalla nii ziz pecuča.

18 Pero Jesusaqui ninacž ana zuma pinsita intinzuna zizziča. Jalla nižtiquiztan ninacžquiz kjaaziča tuž cjan:

—Ana zum kuzziznaca, žkjažtiquiztan ančhucqui wejt quintru uj jwes pecjo? 19 Impuesto pacz paaz tjezna.

Jalla nekztan tsjii denario cjita paaz zijcchiča. 20 Jalla nii paaz cheržcu, Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—Tii paazquiz žjecž yujctaya? Nižaza tii cijirta tjuu, žjecž tjuutaya?

21 Nii quintranacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Roman chawc jiliržtača.

Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Roman chawc jiliržtaqui jalla nii jiliržquin tjaasa. Nižaza čhjulut Yooztaqui Yoozquinpan tjaasa.

22 Jalla nuž nonžcu, nii quintranacaqui is-pantichiča. Nekztan Jesusižquiztan zarakžcu ojkchiča.

JACATATZ PUNTU

23 Jalla nii nojpacha yekjap saduceo parti žoñinacaqui Jesusa cheri ojkchiča. Saduceo parti žoñinacaqui ana criiñitača, ticziquiztan jacatat, nii. Jalla nuž cjenami Jesusižquiz pewcziča. Tii quintu quint'ican, pewcziča, tuž cjan:

24 —Maestro, Moisesaqui učhumnacalta cijirtkalča, tuž cjan: “Tsji žoñi ticznasaž niiqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žewatan zalz waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. 25 Jaziqui wejrnacporquiz pakallak jilazullca želatča. Jilir

jilaqui zalsičha. Nekztan ticzičha ana ocjalchiz. Jalla nekztan jilirž jar jilaqui naa žewatan zalsizakazza. ²⁶ Nii jilaqui ticzizakazza ana zinta ocjala ecžcu. Nekztan yekja taypir jilžtan nižtazakaz watchičha. Nižaza tjappach nii pakallak jilazullquizquiz nižta watchičha. ²⁷ Tjapa nii pakallak jilazullcaž ticztan, naa žewqui ticzinakazza. ²⁸ Jaziqui ticziquiztan jacatatžcu, naa žewqui ¿jakziltiž tjun cjequejo? Tjappacha naatan-cama zalzitačha.

²⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Ančhucqui tsjii kjutñi kiwkchinčhucčha. Ančhucqui Yooz takumi ana zuma zizza. Nižaza Yooz azimi ana pajčha. ³⁰ Ticzi žoñinacaž jacatattanaqui zalzqui ana želaquičha. Zoñinacami žoñž maatinacami ana zalznaquičha. Nii timpuquiz žoñinacaqui arajpach Yooz anjilanacažtakaz cjequičha. ³¹ Pero nii ticziquiztan jacatatž puntu, ¿Yooz tawkquiz ana tuž liichinčhucjo? Tií puntuquiztan Yoozpachaž chiichiqui. Jalla tuž cjican Yoozqui cjichičha: ³² “Wejrqui Abrahamž Yoozza, nižaza Isaacž Yoozza, nižaza Jacobž Yoozza”. Anačha ticzi žoñž Yoozqui. Antiz žejtñi žoñž Yoozza.

³³ Jalla nuž chiita nonžcu, nekz žejlñi žoñinacaqui Jesusiž chiitiquiztan ispantichičha.

JUC'ANT CHEKAN MANTITAQUI

³⁴ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui saduceo parti žoñinaca ch'uju paachičha. Jalla nuž ch'uj paatiquiztan fariseo parti žoñinacaqui wilta ajczičha. ³⁵ Tsjii lii maestruqui nižaza fariseo

partinacžquiztan uj jwesjapa yanz pecatča. Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

³⁶ —Maestro, učum liiquiztanaqui ġčhjul mantitat juc'ant chekanaaya?

³⁷ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii mantitača juc'ant chekanaqui. “Ančhuca Yooz Ejp Jiliržquiz sirwa, tjapa kuztanami, tjapa animužtanami, tjapa pinsamintužtanami”.

³⁸ Parti mantitanacquiztan cjenauqui jalla niiča chekanaqui. ³⁹ Niiž jaru tii mantitaqui žejlča. “Jaknužum persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, liijitum mazižtakaz”. ⁴⁰ Jalla nii pizc mantitanacača chekanaqui. Nižaza tjapa Moisés tjaata liimi, nižaza tjapa profetanacaž tjaaajintanacami nii pizc mantitanacž partiquiztan chiičha.

CRISTUŽ PUNTU

⁴¹ Fariseo žoñinacaž ajczi želan, Jesusaqui ninacžquiz pewcziča tuž cjican:

—Ančhucqui Cristumž puntuquiztan tantiya. ġCristuqui jecž majch niiqui?

⁴² Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Davidž majchmajtquiztan tjonñiča niiqui.

⁴³ Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—David jiliriqui Cristuž puntuquiztan chiican, “Chawc Jiliri” cjichiča. Jalla nuž chiižcu, Yooz Espíritu Santuž chiikatchiqui.

⁴⁴ Davidaž cjiyrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui wejt chawjc Jiliržquiz cjichiča: ‘Wejrqui am kjojch koztan am quintri žoñinaca tjezkatača. Nii oracama wejt žew latuquiz julzna’.”

⁴⁵ Jaziqui Davidaqui “chawjc Jiliri” cjichiča Cristuž puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan ĵaknužt nii chawjc Jiliri Davidž majchqui cjesajo? —Jalla nuž pewcziča Jesusaqui.

⁴⁶ Anaž jecmi kjaazñi atchiča, ana zinta takumi. Jalla nužquiztanpacha ana ċhjulumi pewczñi atchizakazza iya. Jalla nii orquiztanpacha pecunz eksipanča nii quintra žoñinacaqui.

23

ANA ZUM TJAAJINACŽ PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nekz žejlñi žoñinacžquizimi niž tjaajinta žoñinacžquizimi tuž cjichiča:

² —Lii tjaajiñi maestrunacami nižaza fariseo žoñinacami persun puntuquiztan tuž tantiiča, tjaajinz puestuquiz uchtača Moisés liiquiztan punta punta tjaajinzjapa, nii. Jalla nuž tantiiča persun amtiquiziqui. ³ Ančhucqui ninacaž tjaajintacama oka. Nižaza ninacaž chiitacama paa. Pero ninacž kamz jaru, ana kama. Ninacaqui tjaajinča, pero persun tjaajinta jaru ana ojkča, ana cumpliča.

⁴ Ninacaqui walja mantitanaca paača, walja kuzižtakaz žoñinacžquiz jepča. Tjapa ninacž mantitanacaqui anapan atchucača. Jalla nuž cjenami tjapa mantitanaca žoñinacžquiziqui

tirapanž ijsijcha. Pero ninacapacha anaž čjulquizimi yanapcha nii cumplisjapa.

⁵ Ninacaqui čjulu paatami paača, žoñinacakaz cherajo. Yujc ayquizimi kjarquizimi cjiirta Yooz taku jweranchiž ojklajcha, nižaza parti žoñinacžquiztan juc'anti lajch chjajlchiz zquti cujtchiž ojklajcha. Jalla nižtaž ojklajž jutztazza.

⁶ Pjijstiquiz cjen tucquin panž julz peccha. Nižaza ajcz kjuyquiz cjen tucquin panž julz peccha honorchiz cjisjapa. ⁷ Ninacaqui žoñinacž taypiquiz cjen rispitztan tsaanta cjis peccha, nižaza “Maestro” cjita cjis peccha.

⁸ ‘Ančhucqui anača žoñinacžquiz “maestro” cjita cjis peczqui. Tjapa ančhucqui jilazullquičhuccha. Tsjii Maestruchizčhuckazza. Cristučha nii Maestruqui. ⁹ Nižaza ančhucqui tii muntuquiz kamcan anaž jeczquizimi “ejp”

cjican chiiz waquiziča. Tsjii Ejpchizčhuckazza. Arajpach Yooz Ejpča niiqui. ¹⁰ Nižaza ančhucqui anača žoñinacžquiz “jiliri” cjita cjis peczqui. Tsjii jilirchizčhuccha. Cristučha niiqui.

¹¹ Ančhucquiztan jequit jilirižtakaz cjis pecchaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti žoñinacžquiziqui. ¹² Jequit persun honora waytiz pecchaja, ultimquiziqui ana honorchiz cjequiča.

Nižaza jequit humilde kuzzizlaja, jalla niiqui ultimquiziqui honorchiz cjequiča.

¹³ ‘Lii tjajjiñi maestrunaca, nižaza fariseo parti žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhuccha. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Žoñinaca atajiñchuccha, arajpach Yooz wajtchiz ana luzajo. Ančhucpachaž ana luzza, nižaza pecchi cjenami

parti žoñinacžquizimi ana luzkatiñčhucča.

¹⁴ Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Zew maatakanacžquiztan kjuy cusasanaca kjañiñčhucča. Jalla nuž paažcumi nii maataka incallzjapa ažka ažka Yoozquin maytažoka payiñčhucča ninacžtajapažtakaz. Jalla nuž paatiquiztan ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča.

¹⁵ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Jaziqui ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui jaknužumi ančuca cuzturumpi jaru žoñinaca ojkkatzkaz pecča. Jalla nuž ojkkatžcuqui ančhucqui nii žoñinaca ančucaquiztan pizc wilta wilta juc'anti anawaliž cjiskatča, infiernuquin casticta cjisjapa.

¹⁶ 'Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča, zur žoñižtakaz irpiñinaca. Ančhucqui cjiñčhucča: "Jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walča. Pero jakziltat timplu kor paaz tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui walča". ¹⁷ Zumzu zur žoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, timpluquin žejlñi korinacakaya, už timplupanej? Timpluž cjen nii korinacaqui walča. ¹⁸ Nižaza ančhucqui cjiñčhuczakazza: "Jakziltat timplu altar tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walča. Pero jakziltat altarquin uchta ofrenda tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui jalla nii juramintuqui walča". ¹⁹ Zumzu zur žoñinaca.

¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, ofrendakaya, už altarapanej? Altaraž cjen nii ofrendaqui walcha. ²⁰ Jakziltat altar tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza tjapa nii altaruntuñ žejlñinaca tistiwcchiz juramintu paača. ²¹ Nižaza jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza timpluž Yooz tistiwcchiz juramintu paača. ²² Nižaza jakziltat arajpach tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza arajpach Yooz tistiwcchiz juramintu paača. Yoozqui arajpachquin žejlcha, nižaza arajpachquiztan mantiča.

²³ 'Lii tjajjiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacchucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui diezmos tjajjiñchucča mentquiztan, anizquiztan, cominquiztan. Jalla nii kolta plantanacquiztan ančhucqui diezmos tjajjiñchucča. Pero ančhucqui liž chekan mantitanac jaru ana kamiñchucča. Yooz kuz jaru ana kamiñchucča, nižaza ana okžñi kuzzizchucča; nižaza ana Yoozquin kuzzizchucča. Jalla nižta chekan lii jaru ana kamiñchucča. Jalla nižta jaru kamz waquiziča, diezmos tjacanami. ²⁴ Ančhucqui zur irpiñinaca. Tižta irata paayiñchucča. Tsjii žoñiqui kolta zmoyalla culchiča ana lujljapa. Jalla nuž cjenami pajk ana wali animala ana culžcu lujlchiča. Jalla nižta irata paayiñchucča.

²⁵ 'Liy tjajjiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacchucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Wazumi chuwami zawnctanaqui ajuntaž cjesača.

Jalla nuž cjenami kjuyltan cjujchiž cjesača. Jalla nižtaž ančhucqui. Zawncta curpuqui walikaz chercherča. Ančuca kuzquizzti cjujchinacažtakaz žejlča. Tjañi zaazmi anawali paazmi jalla nižta kuzzizčhucča ančhucqui. ²⁶ Zur fariseo žoñinaca, primiruqui zuma kuzziz cjisna ajunta chuwažtakaz; nekztanaqui zuma žoñiž tsijtchizakaz cjequiča.

²⁷ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Chiw ljocžtan tjarta sipulturužtakazza ančhucqui. Ančuca tsitiqui walikazza. Ančuca kuzzti ana walipanča. Sipultura ticzi žoñinacž tsijnacžtan chijpsi, nižta ana waliča. ²⁸ Jalla nižtaž ančhucqui. Žoñinacaqui ančhuc zuma žoñižtakaz nayča. Pero ančuca persun kuzquizzti juc'ant anawalinaca žejlča.

²⁹ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum žoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui profetanacž sipulturunaca azquichiñčhucča, nižaza Yooz kuzcama kamñita žoñinacž monumentunaca c'achjalla cjiskatiñčhucča. ³⁰ Nižaza nii zuma žoñinacž puntuquiztan tuž cjiñčhucča: "Učhum tuqita atchi ejpnacaqui anawali kamchiča. Wejrnacqui nii tuqui timpuquiz kamtasaz niiqui, anaž profetanaca conzjapa yanaptasača". ³¹ Jalla nuž chiican, ančhucpacha chiicha, profeta conñi žoñinacž majchmaatičhucča, nii. ³² Jaknužt ančuca tuqita atchi ejpnacaqui anawali paatčaja, jalla nižtakaz payiñčhucča.

³³ 'Zkoražtakaz žoñinaca. Zkoražta sarchiz žoñinaca. Ančhucqui anapanž wira atipasača infiernuquin casticzquiztanaqui. Castictapanž cjequiča. ³⁴ Ančhuc juc'ant casticta cjisjapa, ančhucaquiz cuchanžcača profetanaca, nižaza Yooz puntu zuma zizñinaca, nižaza Yooz puntu tjaañinaca. Jalla nii žoñinaca cuchanžquichiž cjen, ančhuczti tsjii yekjanaca conaquiča, yekjanaca cruzquiz ch'awcznaquiča, yekjanaca ajcz kjuyquizpacha wjajtaquiča. Nižaza yekjanaca wajtquiztan watja tanzjapa apznaquiča. ³⁵ Jalla nuž paatiquiztan ančhuca ujnacquiztanami nižaza ančhuca tuquita atchi ejpnacž ujnacquiztanami caztictaž cjequiča. Ančhuca atchi ejpnacaqui zuma žoñi conchiča, Abelquiztanpacha asta Berequías majch Zacarías, jalla niicama. Zacariasqui timpluquizpacha contatača, altar žcati. ³⁶ Ančhucaquiz weraral cjiwcha. Tjapa nii uj paatanacquiztan casticta cjequiča tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui.

JERUSALEN WAJTCHIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Nekztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican: Jerusalén wajtchiz žoñinaca, Jerusalén wajtchiz žoñinaca. Profetanaca coničhucča. Nižaza Yooz cuchanžquita profetanaca maztan čhaciñhucča. Kjaž wilta wejrqui tii žoñinaca juntis pecchinča, cwitisjapa. Jaknužt wallpiquei kjar koztan ozmachanaca cwitičhaja, jalla nižta irata tii žoñinaca cwitis pecchinča. Tii žoñinacazti wira ana nuž cwitiskatz pecchiča. ³⁸ Tii taku nonžna. Ančhuca kjuyanacaqui jaytitaž cjequiča. ³⁹ Ančhucaquiz cjiwča. Tsjii noojiqui

ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquiča, tuž cjican: “Yooz Jilirž tjuuquiz tjonñi, amqui honorchiz cjila”. Jalla nii noojcama ančhucqui ana wejr wilta cheraquiča.

24

JUDIO TIMPLU PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui timpluquiztan ulanchiča. Nekztan niiž tjaajinta žoñinacaqui niižquin macjatžcu, tuž cjichiča:

—Cherzna. Ancha c'achjača tii timplu kjuyanacaqui.

² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa tii timplu kjuyanaca zumpacha chernza. Ančhucaquiz weraral cjiwča. Tsji noojiqui tii kjuyanacaqui k'ala pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan ninacaqui Olivos cjita curullquin ojkchiča. Nicju Jesusaž julzi želan, tjaajinta žoñinacaqui niižquiz jamazit tuž cjichiča:

—Maznalla. ¿Ĉhjulatorat nii amiž chiita wataqui? Nižaza am tjonz siñala, ¿jakziltat cjeequiya? Nižaza tii muntu tucuzinz siñala, ¿jakziltat cjeequiya?

⁴ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Ančhucž cwitaza, ana jecmi ančhucaquiz incallskata. ⁵ Muzpa žoñinacaqui wejt tjuužtan tjonaquiča, “Wejrtča Cristutqui” cjican. Jalla nuž chiižcu tama žoñinaca incalltaž cjequiča.

⁶ Nižaza ančhucqui quira žejlž quintunaca zizaquiča; nižaza yekja quira quintunaca arawasaquiča. Jalla nuž cjenami anaž tsuca.

Nuž watstančha. Imazičha tii muntu tucuzinzqui.

⁷ Nacionpora talznaquičha; nižaza quira paaquičha. Nižaza mach'a želaquičha, nižaza conanaca ojklayaquičha, nižaza walja yoka chekjincan terremotož wataquičha, wacchi yokaran. ⁸ Tjapa tii wattanaqui juc'anti t'akjiziz želaquičha.

⁹ Jalla nekztanaqui ančhucqui jilirinacžquiz intirjitaž cjequičha sufriskatzjapa. Nižaza contaž cjequičha ančhucqui. Nižaza ančhucaž wejtquiz criichiž cjen, tjapa ana criichi žoñinacaqui ančhuca quintraž cjequičha. ¹⁰ Jalla nuž watan, muzpa Yoozquin criichi žoñinacaqui quejpsnaquičha. Yoozquin criichi žoñinacž quintra cjisnaquičha, jilirinacžquin intirjizcama. Criichi žoñinacžquiz ancha chjaawjkataquičha nii quejpsñinacaqui.

¹¹ Muzpa toscara chiiñinaca ojklayaquičha, tuž cjican: “Yooziž tjaata takučha tiiqui”. Nii toscar takunacžtan muzpa žoñinacžquiz incallaquičha.

¹² Anawalinacaž miraquičha. Zoñinacpora ana zuma munasaquičha. ¹³ Jakziltat wejt tjonzcama tjurt'iñi kuzziz želačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequičha. ¹⁴ Yooziž liwriita žoñinacačha Yooz kjuychiz familiaqui.

Jalla nii zuma taku tjapa kjutñi tii muntuquiz parlitaž cjequičha, tjapa žoñinaca zizajo. Jalla nii wattanaqui tii muntuqui tucuzinznaquičha.

¹⁵ Tii zakal cjiwčha. Tii puntuquiztan Daniel cjita profetaqui cjiyrchičha: “Tsjii noojiqui tsjii juc'ant ana wali akñi žoñi parizaquičha. Yooz chekan kjuyquinkaz luzaquičha”. (Tii taku liiñiqui intintaza.) ¹⁶ Jalla nuž cheržcu

Judea yokquin žejlŋi žoñinacaqui curunacžquin atipz waquiziča. ¹⁷ Nižaza nuž cheržcu kjuyuntuñ žejlŋi žoñinacaqui chjujžcu ana kjuya luzla, cusasanaca chjitzjapa. ¹⁸ Nižaza pampiquin žejlŋi žoñinacaqui persun zquti apti ana quejpžquila. ¹⁹ Nii tjuñquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri želaquiča. ²⁰ Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zac timpuquin nižtanaca watsjapa, nižaza anaj jeejz tjuñquiz nižtanaca watsjapa. ²¹ Tii sufris timpu juc'anti sufris cjequiča yekja sufrisnacquiztanami. Yooz tii muntu paatiquiztan jecchuc anapanča tižta sufrisnacaqui watchiqui. Nižaza tekžtan najwcchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. ²² Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskatasaz niiqui, tjapa žejlŋi žoñinacaqui ticznasača. Yoozqui niž illžta žoñinacž laycu nii sufrisnaca tucuskataquiča.

²³ 'Nižaza yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz chiyasača, tuž cjican: "Tekziča Cristuqui". Yekjapac chiyasača, "Nii nacjuča Cristuqui" cjican. Jalla nuž chiyanami anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. ²⁴ Incallŋi žoñinacž tjonaquiča. Yekjapaqui "Cristutča wejrqui" cjequiča. Yekjapaqui "Yooziž tjaata taku mazniŋtča wejrqui" cjequiča. Ninacaqui walja ispantichuca milajrunacž paaquiča, incallzjapa. Tjapa žoñinacž incallz pecaquiča, asta Yooziž illžta žoñinacami. ²⁵ Ima tižtanacž tjonan wejrqui ančhucaquiz ultim weraral maznuča, ana incallta cjisjapa. ²⁶ Žoñinacaqui "Ch'ekti yokquin cheržquilalla, nicjuča

Cristuqui” cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapanž okaquiča. Nižaza “Tii kjuyquizza Cristuqui” cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapan criyaquiča.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUICHA

²⁷ ‘Ančhucaquiz cjiwča. Jalla tižtal irata tjonacha wejrqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jaknužt lliwjlliwni tuwantan tajachuc lliwjčhaja, jalla nuž tjonacha. ²⁸ Jakziquin zerwi žejlčhaja, jalla nekzi zkaranacaž ajcznaquiča.

²⁹ ‘Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča; kataquiča, ana iya kjanaquiča. Jiizmi nižazakaz ana iya kjanaquiča. Warawaranacami pachquiztan tjojtsnaquiča. Nižaza tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequiča. ³⁰ Jalla nekztanaqui arajpachquin wejt siñalaqui parisaquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jalla nuž wejt siñala cheržcu tjapa ana criichi žoñinacaqui kaaquiča. Ninacaqui wejt tjonz cheraquiča. Wejrqui tsjir taypiquiz tjonacha walja aztan, nižaza Yooz Epiž aziž tjeežcan. ³¹ Nižaza wejt anjilanaca cuchanžcača weriž illzta žoñinaca juntjapzjapa, trompeta tjawžcu. Illztanacaqui tjapa tii muntuquiztanpacha juntaptaž cjequiča.

³² ‘Ančhucqui higuera munti puntuquiztan zizza, jalla tuž. Higuera muntiqui ch’ojñantiz kallantaquiž niiqui, waj kutunz timpuž kallantaquiča. Jalla nii zizza ančhucqui.

³³ Jalla nižta irataž tjapa weriž chiita wattan,

tii muntuqui waj tucuzinznaquiĉha. Jalla nuŝ anĉhucaquiz zizkatz pecuĉha. Jaknuŝt tsjii ŝoņiqui kjuy zana ŝcatŝinĉhaja, luzjapa, jalla niŝta irataŝ ŝcatŝinĉiĉha tii muntu tucuzinzqui.

³⁴ Anĉhucaquiz weraral cjiwĉha. Ima tii timpuquiz kamņi ŝoņinacaŝ ticznan, tjapa weriŝ chiitanaca wataquiĉha. ³⁵ Arajpachami tii yok muntumi liwj tucuzaquĉha. Wejt takunacazti wiraŝ ana tucuzaquĉha.

³⁶ 'Pero wejt tjonz tjuņimi, wejt tjonz orami anaŝ jecmi zizasaĉha, anaŝ arajpach Yooz anjilanicami, anaŝ Yooz Majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³⁷ 'Jaknuŝt Noeŝ timpu watĉhaja, jalla nuŝ wataquiĉha wejt tjonz tjuņquiziqui. ³⁸ Noeŝ timpuquiz ima tii muntu kjaztan tuzkatta cjen, ŝoņinacaqui tuŝ kamņitaĉha, lujlcan, liccan, zalzcan, zalzjapa majtnaca tjaacan. Jalla nuŝ kamņitaĉha Noeŝ warcuquiz luz tjuņicama. ³⁹ Kjaz juyzu tjonzcama ŝoņinacaqui ana ĉhjul tantiyassi ŝejlĉiĉha. Nekztan kjaz tjontiquiztan tjappacha ŝoņinacaqui kjazquiz kuzta ticziĉha. Jalla niŝta irataŝ wataquiĉha wejt tjonz tjuņquiziqui. ⁴⁰ Jalla nii noojiqui pucultan ŝoņiqui pampiquin cjeĉhani. Tsjiiqui arajpach kjutņi waytiŝcu ĉjitiŝtaŝ cjequiĉha. Tsjiiqui ectaŝ cjequiĉha. ⁴¹ Niŝazakaz pucultan maatakanacaqui jawuncan ŝelaĉhani. Tsjaaqui arajpach kjutņi waytiŝcu ĉjitiŝtaŝ cjequiĉha. Tsjaaqui ectaŝ cjequiĉha.

⁴² 'Jalla niŝtiquiztan anĉhucqui walja naynay ŝelaquiĉha. Ćhjulorat wejr, am Yooz Jiliri, tjonaĉhaja, jalla nii ora ana zizzuca. ⁴³ Anĉhucqui tii zizza. Kjuychiz ŝoņiqui tjaņi tjonz ora ziztasaŝ

niiqui, walja naynay žejltasača, niž kjuya ana tjañiž luzta cjisjapa. ⁴⁴ Jalla nižta irataž ančuqui naynay želaquiča. Tiripintit, ana pinsita orquiz tjonača. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴⁵ Tsjii kjuychiz žoñiqui piyunanacžquiz kjuya tjiisiča, cwitisjapa, nižaza lujlz ora čhjeri tjaazjapa. ¿Jakzilta piyunat zuma cumpliñi, nižaza zuma cwitiñiya? Nii tantiya. ⁴⁶ Jalla tižtaž piyunanacaqui. Kjuychiz žoñiž irantižcan tsjii piyunaqui cwitican žejlchiča, jaknužt cumpjiitažlaja, jalla nuž cumplican žejlchiča. Jalla niiča zuma piyunaqui. Nižaza nii piyunaqui cuntintuž cjequiča. ⁴⁷ Ančucaquiz weraral cjiwča. Nii kjuychiz žoñiqui tjapa niž cusasanaca cumpjiyaquiča nii zuma piyunž kjarquiz. ⁴⁸ Nii kjuy cumpjiita piyunaqui ana zuma cječhaj niiqui, pinsasača jalla tuž: “Aaaa, wejt patruaqui ana uri tjonasaka”, cjican cjequiča. ⁴⁹ Jalla nekztan parti piyunanacžquiz wjažtasacha. Nižaza ana zum žoñinacžtan cumpant'asača, lujlcanami liccanami. ⁵⁰ Jalla nuž kaman, nii kjuychiz patruaqui tiripintitž tjonaquiča, tsjii ana zizta orquiz. ⁵¹ Jalla nekztanaqui nii ana zum piyunaqui zuma castictaž cjequiča. Nižaza nii ana zuma piyunaqui chjatkattaž cjequiča. Nižaza infiernuquin žejlcan, kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča.

25

TUNCA TURTAKANACZ QUINTU

¹ 'Tii zakal chiyučha. Arajpach Yooz mantis puntuqui jalla tužučha. Tunca turtakanacaqui micha tanžcu tsjii zalzñi tjowžquin ojkchičha. ² Pjijskaltanaqui ima ojkcan ana zuma tantiichičha. Tsjii pjijskaltanaqui zuma listu tjaczitačha. ³ Nii pjijskaltan ana zuma tantiitazzi turtakanacazti michaka chjitchičha, ana iya parafina chjitchičha, tsjiižtan camzjapaqui. ⁴ Nii pjijskaltan zuma listu ojkchinacaqui wilta camzjapami parafina chjitchičha. ⁵ Nii zalzñi tjowaqui ana uri tjonchičha. Jalla nižtiquiztan tjaji tjonkatchičha tjappacha. Nižaza tjajchičha. ⁶ Jalla nekztanaqui chica arama kjawñi jora nonzičha, tuž cjican: "Cherzna. Zalzñi tjowa tjonžca. Ulanžca nižaza risiwžca". ⁷ Tjapa nii turtakanacaqui žaazičha, nižaza micha teejapa tjaczičha. ⁸ Niiž upaquiztanalla nii pjijskaltan ana zuma tantiyazzi turtakanacaqui tsjii pjijskaltan turtakanaczquiz cjichičha, "Parafina tojnalla, wejtnaca parafina upzičha. Nižaza wejtnaca micha tjessa". ⁹ Pero nii walja tantiitazzi turtakanacaqui tuž kjaazičha: "Ana atchuca. Wejtnacaltami ančhucaltami anaž wacasačha. Jalla nižtiquiztan ančhucadž oka, jakziquin parafina tuyčhaja, jalla nicju. Ančhucaltajapa kjayžca". ¹⁰ Nii pjijskaltan turtakanacadž parafina kjayi ojktan, zalzñi tjowaqui irantižquichičha. Nekztan nii tantitazzi turtakanacaqui zalzñi tjowžtan kjuyquiz luzzičha, zalz pjijsa paazjapa. Jalla nekztanaqui kjuya chawczičha. ¹¹ Wiruñauqui

nii kjayi ojkchi turtakanacaqui quejpžquichiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, Wejt Jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. ¹² Pero niiqui kjaaziča, tuž cjican: “Ančhuc anal pajuča”.

¹³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninaczquiz chiižinchiča tuž cjican:

—Anchucqui walja zuma listu tjacziž cjequiča. Wejt tjonz tjuñi orami ana zizza.

TJAATA PAAZNACA QUINTU

¹⁴ ‘Arajpach Yooz kamañahui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui jiczquin ojkz cjen, niž piyunanaca kjawziča. Piyunanaczquiz paaz tjiižiča.

¹⁵ ‘Tsjii tsjiižquiz pjijska warank paaznaca tjaachiča. Tsjiižquiz paa warank paaznaca tjaachiča. Tsjiižquizqui tsjii warank paaznaca tjaachiča. Zapa maynižquiz ninacz negocio paaz atñi jama tjaachiča. Jalla nekztanaqui ojkchiča. ¹⁶ Nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paažcu tsjii pjijska warank paaznacžtan canchiča. ¹⁷ Nižazakaz nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paažcu tsjii paa warank paaznacžtan canchizakazza. ¹⁸ Nii tsjii warankalla paaznaca tanzñi piyunazti patrunž paaz chjojziča. Yokquiz ojt jwetžcu, jalla nekz chjojziča.

¹⁹ ‘Ažktan niž wiruñ nii paaz kajžñi patrunaqui quejpžquichiča. Jalla nekztanaqui piyunanaczquiztan kaja cobrichiča. ²⁰ Primiruqui nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñiqui tjonchiča. Jalla niiqui patrunžquiz

paaznaca intirjichiċha, tuż cjican: “Wejt Jiliri, wejtquiz pjijska warank paaznaca tjaachamċha. Nii paaztan trabajżcu, iya pjijsk warank paaztan canchinċha. Jalla tiiċha amiż tjaatami niżaza weriż cantami”. ²¹ Patrunaqui niizquiz cjichiċha: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamċha. Zuma trabajchamċha. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiyaċha”. Niżaza cjichiċha: “Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²² Jalla niiz wiruñ nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiċha, tuż cjican: “Wejt Jiliri. Wejtquiz paa warank paaznaca tjaachamċha. Iya tsjii paa warank paaztan canchinċha. Jalla tiiċha amiż tjaatami niżaza weriż cantami”. ²³ Niiż patrunaqui niizquin cjichiċha: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamċha. Zuma trabajchamċha. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiyaċha”. Niżaza cjichiċha: “Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²⁴ Pero nekztan nii tsjii warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiċha. Niiqui patrunżquiz cjichiċha: “Wejt Jiliri. Amqui c'ar patrunamċha. Jalla nii zizzatuċha. Amqui ana ċhjulumi paażcumi canñamċha. Niżaza ana ċhjaczumi, ajzñamċha. ²⁵ Jalla nižtiquiztan ekzinċha, niżaza ojkżcu am paaznaca yokquiz chjojchinċha. Pero tekziż am paazqui”. ²⁶ Patrunaqui nii piyunżquiz tuż kjaaziċha: “Ana zum piyuna. Jayri piyuna. Wejrqui ana ċhjaczcu ajzñinpanċha, niżaza ana ċhjulumi paażcu caniñpanċha. Jalla nižtapanim zizla amqui. ²⁷ Jalla nižtiquiztan

wejt paaz bancuquiz mekaz uchanchucataž, jalla. Jalla nuž paatasaz niiquei, wejrqui quejpžcu bancuquiztan paaz majchtanpacha ricujtasača”.
²⁸ Jalla nekztanaqui nii patruaqui nekzi žejlñi žoñinacžquiz cjichiča: “Tii piyunžquiztan nii warank paaznaca kjaña. Nii tunca warank paaznacchiz piyunžquiz tjaa. ²⁹ Jakziltat želinchižlaja, jalla niizquiz iya tjaataž cjequiča, jilacama. Nižaza jakziltat zkoluc želinchižlaja, nižaza ana zuma trabajchižlaja, jalla niizquiztan tjappacha kjañtaž cjequiča. ³⁰ Tii ana zum piyuna chjatkata, zawncta zumchiquin. Jalla nicju kaaquiča, nižaza ižke kjojaquiča”.

ZOÑINACA PJALZTAZ CJEQUICHA

³¹ ‘Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wilta tjonača, wejt azi tjeežcan. Rey cjita Jiliri cjeeča. Tjapa wejt anjilanacžtanpacha tjonača. Poderchiz tjonača žoñinaca pjalzjapa. Tsjan chekan juez Jiliritča wejrqui. ³² Wejt yujcquin tjapa tii muntuquiz kamñi žoñinaca juntjaptaž cjequiča. Jalla nekztanaqui wejrqui ninaca pjalznača, jaknužt tsjii awatiriqui uuza yekja nižaza cabra yekja pjalznačaja, jalla nuž. ³³ Pjalžcu uuzanacaqui žew latuquiz cjequiča, cabranacazti zkar latuquiz cjequiča. ³⁴ Wejrtča chekan juez jiliritqui. Nekztanaqui wejt žew latu pjalžtanacžquiz tuž cjeeča: “Wejt Epiž k'aachita žoñinaca, pichalla ančhucalta tjaczta kamaña tanzjapa. Tii muntu paata ora, niwjctanpacha ančhucalta nii kamaña tjacztača, Yooztan kamzjapa, nii kjuychiz

familia cjisjapa”. ³⁵ Nižaza cjeečha, “Ančhucqui zumanaca paachinčhucčha. Weriz čhjeri eecsiž cjen, ančhucqui wejtquiz čhjeri tjaachinčhucčha. Nižaza weriz kjaz pecan, ančhucqui wejtquiz kjaz onanchinčhucčha. Nižaza yekja yokquin ojklayan, ančhucqui wejtquiz tjajz kjuyquiz kjawzinčhucčha. ³⁶ Weriz ana zquitchiz cjen ančhucqui zquiti onanchinčhucčha. Nižaza laaquichi cjen, wejtquin tjonzinčhucčha. Nižaza carsilquiz chajwcta cjen, ančhucqui wejtquin cherzñi tjonchinčhucčha”. ³⁷ Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacqui wejtquin cjequičha: “Wejt Jiliri, žčhjulora am čhjeri eecsi cherchintaya? Nižaza čhjeri lujlzjapa, žčhjulora onanchintaya? žčhjulora am kjaz pecan, onanchintaya? ³⁸ žčhjulora am yekja yokquin ojklayan tjajz kjuyquiz kjawzintaya? žčhjulora am ana zquitchiz cjen, zquiti onanchintaya? ³⁹ Nižaza žčhjulora am laaquichi cjen, tjonzintaya? žčhjulora am carsilquiz cjen, amquin tjonzintaya?” ⁴⁰ Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacžquiz kjaaznačha, tuž cjican: “Anchucaquiz weraral cjiwčha. Wejrtčha chekan juez Jiliritqui. Chjulora wejt jilanacžquiz yanapčhaja, humilde jilanacaž cjenami, jalla niiqui wejtquiztakaz yanapchinčhucčha”. Nuž chiyachha pjalz tjuñquiz.

⁴¹ Jalla nekztanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, nii zkar latu pjalžtanacžquiz cjeečha: “Ančhucqui, Yoozqui ančuca quintracha. Jaziqui wejtquiztanž infiernuquin oka. Diablužtami niž anjilanacžtami

tjacztača nii infiernuqui. Ančhucqui zakaz nii infiernuquin wiñaya sufraquiča. ⁴² Weriz čheriz eecsiž cjen, ančhucqui ana wejtquiz čheri onanchinčhucča. Weriz kjaz pecan, ančhucqui ana wejtquiz kjaz onanchinčhucča. ⁴³ Weriz yekja yokquin ojklayan, ana tjajz kjuyquiz kjawzinčhucča. Weriz ana zquitichiz cjen, ana zquiti onanchinčhucča. Weriz laa cjen, nižaza carsilquiz cjen, ančhucqui ana wejr cherzñi tjonzinčhucča”. ⁴⁴ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjequiča: “Wejt Jiliri, čhjulora am čheri eecsi cjen, kjaz pecchi cjenami, yekja yokquin ojklaychi cjen, ana zquitichiz cjen, laa cjen, carsilquiz chawcta cjen, jalla čhjulora am nižta cherchintaya? Nižta chertučhaja, yanaptasača”. ⁴⁵ Jalla nektanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cijcan, ninaczquiz kjaaznača, tuž cijcan: “Anchucaquiz weraral cjiwča. Čhjulora wejt jilanaczquiz humilde cjenami ana yanapchižlaja, wejtquiztakaz ana yanapchinčhucča”. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui nii ana zuma kamañchiz žoñinacaqui infiernuquin cuchantaž cjequiča, wiñaya casticta cjisjapa. Nii zuma kamañchiz žoñinacazti Yooztan čica wiñaya kamzjapa okaquiča.

26

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Tjappacha nii chiitanaca žeržcu, Jesusaqui niž tjaažinta žoñinaczquiz cjichiča:

² —Ančhucqui zizza, puc majča pascua pjijs-taqui. Jalla nii pijjsta ora wejrqui intirjital cjeeča

cruzquiz ch'awcta cjisjapa. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

³ Jalla nii oraqui timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestrunacami judío wajtchiz jilirinacami ajcziča, Caifás jilirž kjuy patiuquiz. Caifás cjitaqui timplu jilirinacžquiztan chawc jiliritača.

⁴ Jalla nicju ninacaqui palt'ichiča, nižaza kazziča mañžtan Jesusa tanzjapa. Jalla nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazziča. ⁵ Nuž kazcu tuž cjichiča:

—Pjijsta paan Jesusa tanz anaž cjichuca. Zoñinacaqui aptjapznasača.

JESUSIZ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

⁶ Jesusaqui Betania wajtquiz želatča, Simonž kjuyquiz. Niiž tuquiqui Simonaqui janchi mojkchi laatača. ⁷ Jalla nekz želan, tsjaa maatak žonqui Jesusizquiz macjatžquichinča. Naaqui tsjii putilla chjitchinča. Nii putillquiz cuza mazk'a ulurchiz asiiti želatča, ancha jila walurchiz. Nii putilltača zuma alabastro cjita maztan paataqui. Jesusa mizquiz želan naa maatak žonqui niiž achquiz zuma asiiti alžinchinča. ⁸ Niiž tjaajintanacaqui nii cheržcu, žawjziča, naa žoña quintru. Jalla nekztan tuž cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan tii walurchiz asiiti pertejo?

⁹ Jalla tiiqui antis tuchucatača walja jiluñ, nižaza pori žoñinacžquiz yanapzjapa.

¹⁰ Jesusaqui nii chiiñi nonžcu tjaajintanacžquiz ujziča:

—¿Kjažtiquiztan taa žonatan chjiicjisejo? Anača taa žon kjaž cjisqui. Jalla tuž taa žoñaž

paataqui wejtquiztan walikazza. ¹¹ Porinacžquiz yanapz pecaquiči niiqui, porinacaqui ančhucatan panž želaquiča. Wejrzi ančhucatan ana žejlztanpanča. ¹² Jalla taa maatak žoñqui wejtquiz tii zuma ulurchiz asiiti alžinžcu, wejt curpu tjaczinča, tjatta cjisjapa. ¹³ Ančhucaquiz weraral cjiwča. Jakziquinami tii muntuquiziqui liwriiñi Yooz taku parlita cječaja, jalla nižtakaz taa maatak žonaž paataqui parlita zakaz cjequiča, jalla naaquiztan cjuñta cjisjapa.

JUDASQUI JESUS TARAZUNAQUICHA

¹⁴ Tuncapan illzta žoñinacžquiztan tsjiiqui Judas Iscariote cjitatača. Jalla niiqui ojkchiča timplu jilirinacžtan parli. ¹⁵ Jalla nuž parlican cjichiča:

—Ančhucaquiz Jesusal intirjasaz niiqui, ančhucqui ¿kjaž paaz pacas?

Jalla nii orapacha quinsa tunc paaznaca Judasquiz pacchiča. ¹⁶ Jalla nužquiz Judasqui čhjulatorat Jesusa tankatchuca cječaja, jalla nii ora walja kjurchiča.

SANTA CENA PAACHICHA

¹⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturžtan t'anta lujlz pjijzta, jalla nii pjijztaž primir tjuñquiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquin macjatžcu tuž pewcziča:

—¿Jakziquin wejrnacqui tjaczñi ojkz pecya, pascu čhjeri lujlzjapaya?

¹⁸ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Watja oka. Tsji žoñžtan zalaquiča. Niižquič cjee, “Maestruqui ž-cjiča. ‘Wejt ticz ora wajil-lača. Am kjuyquiz pascua pjijztal paacha wejt tjaajinta žoñinacžtan’ ”.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaž mantitacama ojkchiča. Nii tokinz't'ita kjuyquiz pascu čhjeri tjacziča.

²⁰ Weenjapa cjistan Jesusaqui nii kjuyquiz žejlcan mizquiz julziča niiž tuncapan tjaažinta žoñinacžtan. ²¹ Jalla nuž čhjeri lujlcan, ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucaquiz weraral cjiwča. Tsjii tsjii ančhucqui wejt quintrapa paaquiča, nižaza tarazunaquiča.

²² Jalla nuž chiitiquiztan tjaažinta žoñinacaqui walja llaquita cjissiča. Jalla nekztan ninacaqui tsjiiza tsjiiza pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿wejr cjesajo?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Anziqui wejttan chicaž tii chuwquiztan lujlča nii tarazunñi žoñiqui. ²⁴ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jaknužt cjižrta Yooz takuqui cjičhaja, jalla niicama okača. Nii tarazunñi žoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaja, waliž cjitasacha niižtaqui. Wejr tarazuntiquiztan wali chawc ujchiz cjequiča.

²⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui, nii tarazunñi žoñiqui, tuž cjichiča:

—Maestro, ¿wejr cjesajo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, amchiya.

²⁶ Jalla nuž pascua čhjeri lujlcan Jesusaqui niiž persun kjaržtan t'anta tanzicha. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican tjaažcu, t'anta kjolziča. Jalla nuž kjolžcu, niiž tjaažinta žoñinacžquiz tjaachiča, tuž cjican:

—Lujlzna. Jalla tiičha wejt curpu cuntaqui.

²⁷ Jalla nekztan persun kjaržtan tsjii wazu tanzicha. Yooz Epžquin gracias cjican tjaachizakazza. Nekztan tjaajinta žoñinaczquin čhjalžcu zapa mayni licchicha. Jalla nuž čhjalžcu, tuž cjichicha:

—Tii wazquiztan tjapa ančhucqui liczna.
²⁸ Wejt ljocquiztanž cjiča tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tjulžtaž cjequiča. Wacchi žoñinacz laycu wejt ljocqui tjawktaž cjequiča ninacz uj pertunta cjisjapa. ²⁹ Wejr cjiwča. Uwas kjaz ana iya licača, čhjulorcama wejt Yooz Ejp tjapa mantačhaja, jalla nekztan ančhucatan wila uwas kjaz licača.

TJAAJINTA ŽOÑINACAQUI WICHANZNAQUICHA

³⁰ Nekztan Yooz wirzu itzcu, Olivos cjita curulla ojkchicha. ³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinaczquiz tuž cjichicha:

—Jalla tii weenqui tantal cjeeča. Nekztan tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucacquiča. Jalla nuzpan cjiirta Yooz takuqui cjiča: “Uza awatiri contanaqui uuzanacaqui wichanznaquiča”.
³² Wejr jacatatžcuqui ančuca tuqui okayača Galilea cjita yoka.

³³ Nekztanaqui Pedruqui cjichicha:

—Tjappacha ana amquin kuzziz tucachani. Wejržti ana wira nižta cjesača.

³⁴ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Amquiz weraral cjiwča. Jalla tii weenpacha čhjep wila amqui ana wejr pajni chiican k'otaquiča, ima wallpaž klawan.

³⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasača. Anapan amquiztan k'otasača.

Nižaza tjapa nii tjaajintanacaqui tsjiika chichiča.

JESUSAQUI GETSEMANI CJITA YOKQUINCHA

³⁶ Jalla nekztan Jesusaqui niž tjaajintanacžtan Getsemani cjeta yoka irantichiča. Jalla niwjc irantižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Tekz julzna ančhucqui. Wejrqui nii nawcju Yooz Ejpžtan parli okača.

³⁷ Jalla nekztan Pedružtan nižaza Zebedeož pucultan majchnacžtan chjitchiča. Nekztanaqui Jesusaqui kuzquiz walja llaquisatča, nižaza ančaž llactazatča. ³⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii chjepultan chjichta tjaajintanacžquiziqui cjichiča:

—Wejt kuzqui ancha llaquissa, ticzmayača. Ančhucqui tekzi žela. Wilaquiča, anača tja-jaquiča.

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii koluc nawjcchuc ojkchiča. Yokquizkaz tuzi t'okžcu Yoozquin mayizichiča, tuž cjan:

—Wejt Yooz Ejp. Tii juc'ant sufris timpu anal watz pecuča. Tii sufrisquiztan liwriichucažlaj niiqui, amqui wejr liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama cjis pecuča. Antiz jaknužt am kuz amtičaja, am munañpakaj cjila.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichiča. Tjajchi zalchiča. Jaziqi Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—¿Ančhucqui anapanz wejttan tsjii orami wilasi atya? ⁴¹ Tjaji watzi žela, nižaza wilazaquičha. Yoozquin mayizaquičha, ana ujquiz tjojtsjapa. Chekapan, ančhuca kuzqui wilasačha. Pero ančhuca curpuzti anaž awantasačha.

⁴² Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkchičha. Tuž cjican, mayizichičha:

—Wejt Yooz Ejp, tii sufrisquiztan ana liwriita cjichucažlaj niiqui, am kuz munañpaj cjila.

⁴³ Nekztan wilta tjaajintanacžquin quejpžcu tjajchi zalchičha. Ancha tjaji tjonatčha.

⁴⁴ Chjepquiziqui wilta ninacžquiztan ojkchičha, Yooz Ejpžquin parli. Primiru jaknužt parličhaja, jalla nuž zakaz parličhičha. ⁴⁵ Jalla nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpchičha. Ninacžquin paljaychičha, tuž cjican:

—Jaziqui tjajchinčhucčha ančhucqui, nižaza jeejinčhucčha. Nužukazza. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeečha. Anz nii ora irjatžquičha. ⁴⁶ Zaazna. Ojkla. Wejr tankatñi žoñiqui nii najwcž tjončha.

JESUSA PRESO CHJICHTA

⁴⁷ Jesusa nuž chiyan, Judasqui iran-tižquichičha. Niitačha Jesusiž tuncapan illzta žoñinacžquiztanqui. Judastan tama žoñinacaqui tjonchičha pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajtz carotinacchiz. Timplu jilirinacami wajt jilirinacami ninaca cuchanžquichičha.

⁴⁸ Tarazunñi Judasqui niž tuquilla nii žoñinacžtan kazzitačha, tuž cjican:

—Wejrqui nii žoňžquiz chjulznača. Jalla niiž cjequiča nii žoňiqui. Jalla nekztan zuma tanžcu chjichaquiča.

⁴⁹ Jalla nuž kazcu Judasqui Jesusižquiz mac-jatchiča, tuž cjican:

—Tjaajiňi Maestru, ¿walikazkay?

Jalla nuž tsaanžcu, chjulziča. ⁵⁰ Jesusaqui niižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jila, ¿chjulquin am tjonjo?

Jalla nekztanaqui žoňinacaqui žcatžinžquichiča, nižaza preso chjichi tanchiča.

⁵¹ Jalla nuž paan, tsjii tsjii Jesusiž tjaajinta žoňiqui pajk cuchillu joožcu, quintri žoňž cjuňi čhajtzinchiča. Nii cjuňi chajtzinta žoňiqui tim-plu jilirž piyunatača. ⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tuž cjichiča:

—Am pajk cuchillu čhjojzna, nii cuchill čhjojzquiz. Jakzilat pajk cuchillu joojoočhaja, jalla ninacaqui pajk cuchillžtan conta zakaz cjequiča. ⁵³ Wejt Yooz Ejpžquiztan mayasača, wejtquiz yanapzjapa. Jalla nuž maytiquiztan wejt Yooz Ejpqui anzpachaž wacchi anjilanaca cuchanžcasača, tuncapan walja tama ejércitonacacama. ¿Nii ana zizya? ⁵⁴ Pero jalla nižta anal mayača. Jalla tižta watstanča, jaknužt cijjrta Yooz taku chiičhaja, jalla nii cumplistanča.

⁵⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii tjonchi žoňinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui pajk cuchillunacžtan wjajtz carotinacžtan wejr tani tjonchinčhucča, wejr tjaňi cjes, nižtažtakaz. ¿Kjažtiquiztan nižta tjonchinčhuctajo? Zapurupan ančhucatan

žejlchinča, timpluquiz tjaajincan. Jalla nii oranacaqui anaž wejr tanchinčhucča. ⁵⁶ Tjapa tii watñinacaqui jaknužt tuquita profetanacaž cijrtčhaja, jalla niit jama cumplistanča.

Jalla nekztanaqui tjapa Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wichanziča. Jesusa zinalla ecchiča.

CHAWC JILIRINACZ YUJCQUIN CHJICHTA

⁵⁷ Jalla nii Jesusa tanñi žoñinacaqui Caifás cjita jiliržquin chjitchiča. Caifasqui timplu jilirinacž chawc jiliritacha. Caifás kjuyquin liy tjajjiñi maestrunacami wajt jilirinacami ajczitača. ⁵⁸ Pedruqui nii chawc jilirž kjuy patiucama apziča ažquiztanalla. Nii patiuquin luzcu, julzi želatča wijilñi policianacžtan. Jaknužt Jesusa watčhaja, jalla nñi cherzjapa želatča.

⁵⁹ Timplu jilirinacami, wajt jilirinacami, tjapa mantiñi jilirinacami Jesusiž quintra uj jwes pecatča, toscaraž cjenacami, conkatzjapa.

⁶⁰ Wacchi žoñinacami toscar tawkžtan prisintižquichiča Jesusiž quintra uj tjojtunzjapa. Pero ana čjul uj jwesi atchiča. Ultimquiziqui pucultan toscar tisticunacaqui apantižquichiča,

⁶¹ tuž cjican:

—Tii žoñiqui cjiñiča, “Yooz timplu t'ezinžu, čhjep majquiz wital tsijtsnasača”.

⁶² Jalla nekztanaqui timplu chawc jiliri qui tsijtsiča. Jesusižquiz cjichiča:

¿Kjažtiquiztan am ana kjaazjo? ¿Kjaž cjican tii žoñinacaqui am quintra chiijo?

⁶³ Jalla nuž chiižinanami Jesusaqui ch'uju žejlchiča. Jalla nekztanaqui nii timplu chawc jiliriqui niižquiz cjichizakazza:

—Zejtñi Yooz tjuuquiz am juramintu paakatača, werara chiižjapa. Mazna. ¿Amqui Cristumkaya? ¿Nižaza Yooz Majchpanikaya?

⁶⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrčhay. Amqui jaknužum chiičhaja, jalla nužuča. Wejr zakal ančhucaquiz cjeeča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tsjii noojiqui ančhucqui wejr cheraquiča, juc'anti azziz Yooz žew latuquiz julzi. Nižaza araj-pachquiztan tsjir taypiquiz wilta tjonacha.

⁶⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztan timplu chawc jiliriqui niiž persun zquti wjajržinchiča, žawjchi kjanapacha tjeezjapa. Nižaza cjichiča:

—Tii žoñiqui persun tawkžtan Yooz quintru chiichiča. ¿Kjažt iya tisticunaca pecznasajo? Ančhucpacha tiž ana wal takunaca nonzinčhucča. ⁶⁶ ¿Kjažtat cjees?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tiiqui ujchizpanča. Paj ticzla.

⁶⁷ Jalla nekztanaqui Jesusiž yujcquiz llawzižtan tjujti kallantichiča, nižaza wjajtchiča. Partinacaqui yujcquiz čhajcziča, ⁶⁸ tuž cjican:

—Amqui Cristumžlaj niiqui, jazic ¿jequit am čhajczjo? Jalla nii pajalla.

PEDRUQUI K'OTCHICHA

⁶⁹ Nii ora Pedruqui zancu kjuy patiuquin julzi želatča. Nekz želan tsjaa piyuniqi niižquiz macjatžcu paljaychinča, tuž cjican:

—Amqui ojklayñamla nii Galilea yokchiz Jesusižtan, ¿ana jaa?

⁷⁰ Pedruqui parti žoñinacž yujcquiz k'otchiča, tuž cjican:

—Chjulquiztankam chiičhani, anal intintazuča.

⁷¹ Nekztanaqui Pedruqui zan kjutñi žcatžinchiča. Nekztan tsjaa piyuniqiui nii cheržcu parti žoñinacžquiz cjichinča:

—Tii žoñipan ojklayatla tii Nazaret wajtchiz Jesusižtan čica.

⁷² Pedruqui wilta k'otchiča. Juramintužtan tuž cjichiča:

—Nii žoñi anapan pajuča.

⁷³ Jalla niž upaquiztan neks žejlñi žoñinacaqui Pedružquiz macjatžcu, cjichizakazza:

—Chekapan, amqui zakaz Jesusiž parti žoñinacžtan čica ojklayñamla. Am takuqui kjanapachala, ninacaž takukam čičila.

⁷⁴ Nekztanaqui Pedruqui wilta k'otchiča, juramintu paacan.

—Anapal nii žoñi pajuča. Toscara čiičinžlaj niiqui, Yooz wejr casticačhani. —Nuž cjichiča Pedruqui. Jalla nii orapacha tsjii wallpi jora kjawchiča. ⁷⁵ Jalla nii wallpa kjawñi nonžcu, Pedruqui Jesusiž čičita taku cjuñziča. Niiž tuquiqui Jesusaqui cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, čejp wilta amqui ana wejr pajñi čičican k'otaquiča”. Jalla nuž cjuñžcu Pedruqui nekztan ulanchiča. Nižaza walja kuzquiz sint'ican kaachiča.

27

JESUSAQUI CHAWC JILIRIZQUIN CHJICHTA

¹ Kjanžquitan tjapa timplu jilirinacami, wajtchiz jilirinacami tsjii acuerduquiz luzziča Jesusa conkatzjapa. ² Jalla nekztan Jesusa chejlžcu chjitchiča Poncio Pilato cjita chawc jiliržquin. Nii oraqui naciona mantiñi gobernutača Pilatuqui.

JUDASQUI TICZICHA

³ Jesusa tarazunñi Judasqui Jesusa conata cheržcu, kuzquiz walja sint'ichiča. Jalla nuž sint'ižcu nii quinsa tunc tjaata paaz tjepunchiča timplu jilirinaczquizimi wajtchiz jilirinaczquizimi. ⁴ Paaz tjepunžcu, tuž cjichiča:

—Wejr uj paachinča. Ana čhjul ujchiz žoñi tarazunchinča.

Ninacazti niižquiz tuž kjaaziča:

—Jalla niiqui, čhjul importejo wejtnacaquiz-tanao? Niiqui amtakazza.

⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui timpluquinpacha nii paaz tjojtunchiča. Nekztan ojkchiča. Persunpacha jora mokžcu, tsjijsu ticziča.

⁶ Nekztanaqui timplu jilirinacaqui paaz ricujžcu, tuž cjichiča:

—Tii paazqui anaž učhumqui ofrend cajquiz uhasača. Tiiča žoñž ljok kjayta paazqui.

⁷ Nekztanaqui ninacaqui kazziča nii paaztan yoka kjayzjapa. Nii yokaqui Campo del Alfarero nižta cjita tjuuchiztača. Yekja wajtchiz ticzi žoñinaca tjatjapatača nii yokaqui. ⁸ Nužquiz tii timpucama nii yokž tsjii tjuuqui Campo de Sangre cjitazakaztača. ⁹ Jalla nuž Jeremías profetž takuqui cumplissiča. Tuqui timpu Jeremiasqui cijrchiča, tuž cjican: “Israel žoñinacaqui nii žoñi

tankatz precio utchiĉha, quinsa tunc paaznaca, jalla nii. ¹⁰ Nii quinsa tunc paaznacŕtan Campo del Alfarero cjita yoka kjayaquiĉha, jaknuŕt Yooz Jiliriŕz mantiĉhaja, jalla nuŕ”.

JESUSAQUI CHAWC JILIRZ YUJCQUIN ZEJLCHA

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui naciona mantiĉi chawc jilirŕzquin ĉhjichtataĉha. Nii mantiĉi jiliriŕqui Jesusiŕŕquiz tuŕ pewcziĉha:

—¿Amqui judionacŕ chawc jilirimkaya?

Jesusaqui tuŕ kjaaziĉha:

—Am jaknuŕŕm ĉhiiĉhaja, nuŕuĉha.

¹² Timplu jilirinacami wajtĉhiz jilirinacami, jalla ninacaŕ uj tjojtuntan, Jesusaqui anaŕ ĉhjulumi kjaaziĉha. ¹³ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriŕqui tuŕ ĉjichiĉha:

—¿Anam am kjaaznaquiya tjapa tii am quintru ĉhiyanaqui?

¹⁴ Jesusazti jalla nuŕ ĉhiyanami ana ĉhjulumi kjaaziĉha. Jalla niŕŕtiquiztan nii mantiĉi chawc jiliriŕqui ispantichiĉha. Ana ĉhjul pinsimi atĉiĉha.

¹⁵ Jalla nii pascu pjiŕŕtiquiz Pilato chawc jiliriŕqui tsjii cuzturumpiĉiztaĉha. Tsjii priz ŕoĉiŕqui cutzpanikaztaĉha ŕoĉinacaŕ ĉhiitacama. ¹⁶ Tsjii ana wal ŕoĉiŕqui Barrabás cjita prisu zakaztaĉha. ¹⁷ ŕoĉinaca aŕĉiŕ ĉjen Pilatuŕqui ninacŕŕquiz pewcziĉha, tuŕ ĉjican:

—¿Jakzilta tii tanta ŕoĉinacat liwrii cutŕta ĉjeequi? ¿Barrabás ĉjeequi? uŕ ¿Jesús, Cristo cjita ĉjeeja?

18 Pilato jiliriqui zizziča, Jesusa chjaawjcu judío žoñinacaqui nii intirjichiča, jalla nii.

19 Pilatuqui niž jusjiis mizquiz julzi želatča. Jalla nicju želan niž tjunqui tsji žoñi mazñi cuchanžquichinča. Nii mazñi žoñiqui tuž chichiča: “Am tjun cjiča: ‘Nii zuma žoñžquiz ana mitisaquiča. Nii žoñž cjen tižwan juc'ant ana wali čjuuzinča. Nii žoñžquiz ana mitis waquiziča”.

20 Pero timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, nii žejlñi žoñinacžquiz intintiskatchiča, Barrabás cutzna cjeajo, nižaza Jesusa contaj cjila cjeajo. 21 Jalla nekztanaqui nii mantiñi jiliriqui wila žoñinacžquiz pewczyča, tuž cjican:

—¿Jakzilta pirit tii pucultan tantanacquiztan liwrii cutznaqui?

Žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Barrabás cutzna.

22 Pilato jiliriqui wila ninacžquiz pewczyča, tuž cjican:

—Tii Cristo cjita Jesusižquiz, ¿čhjulut wejr paa-aqui?

Tjappacha nii žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¡Cruzquiz ch'awczna!

23 Nekztanaqui Pilato jiliriqui cjichiča:

—¿Čhjul uj paachi teejo?

Nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča:

—¡Cruzquizka ch'awczna! —cjican.

24 Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui naychiča, nii žoñinaca ana intintiskatchuca. Nii žoñinacaqui walja žawjchiž ch'ajrapatča. Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui kjaz zjijckatchiča. Nii zjijčta

kjazquiz kjara awjzičha žoñinacž yujcquiz, tuž cjican:

—Tii zuma žoñž ticzqui anaž wejt uj cjequičha. Ančhuca ujž cjequičha.

²⁵ Tjapa nii žoñinacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejtnacaltazat uj cječhani, nižaza wejtnaca ocjalanacžtami.

²⁶ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui Barrabás liwrii cutzičha. Nekztanaqui Jesusa wjajtzjapa mantichičha. Nižaza cruzquiz ch'awcta cjejajo, zultatunacžquiz intirjichičha.

²⁷ Jalla nekztanaqui nii mantita zultatunacaqui jilirž palacio kjuyquin Jesusa chjitchičha. Nekztanaqui tjapa nii zultatž tropanaca kjawsassičha, Jesusa muytata. ²⁸ Nekztanaqui Jesusa čhjojkchičha. Jalla nuž čhjojkžcu tsjii ljoc murat zquiti tjutzičha. ²⁹ Nekztan niž achquiz ch'ap pillužtakaz paažcu scaržinchičha, nižaza žew kjarquiz wara tanskatchičha. Jalla nuž paažcu niž yujcquiz quillzičha, tuž cjican:

—¡Viva tii judío žoñinacž chawc jiliri! —Jalla nuž chiican burla paachičha.

³⁰ Nižaza llawzižtan nižquiz tjujtchičha. Niž kjarquiztan wara kjañcan, achquiz wjajtchičha.

³¹ Jalla nuž burla paažcu, nižquiztan ljoc murat zquiti čhjojkchičha. Nekztan wilta niž persun zquiti tjutzičha. Jalla nekztanaqui cruzquiz ch'awczjapa Jesusa chjitchičha.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTA

³² Jalla nuž Jesusa chjichcan tsjii Cirene wajtchiz žoñi zalžquichičha. Simón cjitatačha. Jalla nii žoñiqui Jesusiž cruza kuzkatchičha.

³³ Jalla nuž Gólgota cjita yokquin irantichiča. Nii yokaqui “Ach Tsjij yoka” cjitazakaztača.

³⁴ Jalla nicju tsjii vinžtan jaržtan t'ajžta lick-atchiča. Pero nii mallžcu, ana licz pecchiča.

³⁵ Cruzquiz ch'awcžcu, zultatunacaqui Jesusiž zquti tanzjapa surtiassiča. Jalla nuž paatan profetž takuqui cumplissiča. Nii tuquta profetaqui tuž cjichiča: “Wejt zquti tanzjapa surtiasaquiča”. ³⁶ Jalla nekztanaqui nijwcpacha ninacaqui wilzjapa julziča. ³⁷ Kjažtiquiztan Jesusa cruzquiz ch'awctatažlaja, jalla nii tabliquiz cijirtatača, tuž cjican, “Tiiča Jesusaqui, judío zoñinacž chawc jiliri”. Jalla nuž cijiržcu ach tsewc-tuñ nii tabla ch'awcžinchiča.

³⁸ Nižaza pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctatača, tsjiiqui žew latu tsjiiqui zkar latu. ³⁹ Nekz watñi zoñinacaqui iñarcan, acha wewcžiñitača. ⁴⁰ Nižaza tuž cjichiča:

—Amqui cjiñamla, “Timplu t'ezinžcu čhjep majquiztan tsijtsnasača”. Jalla nižta payi atasaz niiqui, jazic persunpacha liwriisalla. Yooz Maatimžlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžcalla.

⁴¹ Jalla nižta irata zakaz iñarchiča timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestrunacami, fariseo parti zoñinacami, wajtchiz jilirinacami. Jalla ninacaqui porapat parlassiča tuž cjican:

⁴² —Tiiqui yekja zoñinaca liwriichiča, pero persunpacha anaž liwrii atča. Israel zoñinacž chawc jilirizlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžquila. Nekztan niižquiz criyasacha. ⁴³ “Tiiča cjiñiqui, Yoozquin tjapa kuzziztča. Wejrtča Yooz Maatiqui”, cjican. Yoozqui tii k'aachichižlaja, jaziqui anzpacha Yooz tiij liwriila.

⁴⁴ Nii cruzquiz ch'awcta tjañinacami Jesusižquiz quintrā chiichizakazza.

JESUSAQUI TICZICHA

⁴⁵ Taypurquiztan majña kak oracama tjapa nii yokaqui zumchi cjissiċha. ⁴⁶ Jalla nii orapacha Jesusaqui tjapa aztan kjawchiċha, tuž cjican:

—Elí, Elí, ġlama sabactani? —Jalla nii takuqui cjċha: “Wejt Yooz, wejt Yooz, ġkjažtiquiztan wejr jaytichamtaġo?”

⁴⁷ Yekġap nekz žejlñi žoñinacaqui jalla nii kġawñi nonžcu, cjċhiċha:

—Nonžna. Tiiġui Elías profetaž kġaw kġawla.

⁴⁸ Nekztan tsġii tsġiġui esponġa cjita kġaz ch'umñi apti zajtċhiċha. Jar vinu ch'umkatžcu zġġcċhiċha. Nekztanaqui war puntižtan ġġapžcu, Jesusižquin ġġalziċha, liquinzġapa. ⁴⁹ Parti žoñinacaqui cjċhiċha:

—Zela cġee. Antiz ġekžla, Elías tii liwrii cuna-mit tjonaġhan.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan wila kġawchiċha. Jalla nuž kġawžcu ticziċha. ⁵¹ Jalla nii orapacha ġajk timplu cortina ġġicatquiz ġuys-tokaz wġajrziċha, tsewctan kozzuc. Nižaza yokac ġġekinċhiċha. Nižaza cur akġinacaqui c'acċhiċha.

⁵² Nižaza sipulturanacaqui cġetsi cjissiċha. Muzpa Yoozquin criċhi ticzi žoñinacaqui ġacatatchiċha.

⁵³ Jesusaž ġacatattiquiztan nii parti ġacatatchi žoñinacaqui Jerusalén wġjtquiz luzquichiċha. Jalla niġju muzpa žoñinacaqui ninaca ġerġhiċha.

⁵⁴ Zultat capitanaqui nii Jesusa wġġlñi zultatunacžtanpacha yoka ġġekiñi ġeržcu, nižaza tjapa

nii watñi cheržcu, walja tsucchiča. Jalla nekztan cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui werar Yooz Maatitakalala.

⁵⁵ Jalla nicju wacchi maatakanacaqui želatča, ažquiztan chekžcan. Nii maatakanacaqui Galilea yokquiztanpacha Jesusa apziča, nii atintizjapa.

⁵⁶ Jalla nii maatakanacaqui tuž cjita tjunchiztača: María Magdalenatača; nižaza Mariiqui Jacob Josež maatača; nižaza Zebedeož tjun želatča. Naaqui majchwichchiztača.

JESUSIZ CURPU TJATZTA

⁵⁷ Waj zumznan, tsjii ricach žoñi, José cjita tjonchiča. Arimatea wajtchiz žoñitača. Nižaza Jesusa cumpañt'iñi žoñitača. ⁵⁸ Jalla nii žoñiqui Pilato jiliržquin zali ojkchiča. Nuž zalžcu, Jesusiž curpu maychiča. Nekztan Pilato jiliriqui mantichiča nii curpu intirjajo. ⁵⁹ Josequi Jesusiž curpu chjichcu, limpu saban pañžtan capziča.

⁶⁰ Niižta ew sipultura želatča, mazquiztan jwetta. Jalla nii sipulturquiz Jesusiž curpu tjatchiča. Jalla nuž tjatžcu, sipultur zana pajk maztan pjucziča. Nekztan ojkchiča. ⁶¹ Jalla nicju María Magdalena, nižaza tsjaa María julzi želatča, sipulturž yujcquiz.

SIPULTURA ZUMPACHA PJUCZTA, NIZAZA WI-JILTA

⁶² Jakatažuqui, jeejz tjuñijapa tjaczcu, timplu jilirinacami, fariseo parti žoñinacami Pilato jiliržquin zali ojkchizakazza. ⁶³ Jalla nuž zalžcu tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnaqui tuž cjuñznuča. Tii toscar chiiñi žoñiqui, žejtcanaqui, tuž cjichiča: “Chjep maj ticziquiztan jacatatača wejrqui” cji-can chiiñitača. ⁶⁴ Jalla nižtiquiztan mantižinalla čhjep majcama sipultura zumpacha wijilta cjila. Ana zuma wijilta cjequiž niiqui, niž tjaajinta žoñinacaqui ween niž curpu chjichi tjonasača. Jalla nekztanaqui žoñinaczquiz k'otasača: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatchiča” cjican. Nižta toscara juc'ant anawaliž cjesača, primira toscara chiitiquiztan.

⁶⁵ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui ninaczquiz cjichiča:

—Jalla tekz zultatunaca žejlča wijilñijapaqui. Ančhucqui oka, nii sipultura zumpachaž chawjcza, jaknužt atčhaja, jalla nuž.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui ojkzcu, sipultura zumpacha chawjcžquichiča. Nižaza nii chawjcžta maz latuquiz sinalt'izcu ecchiča. Nižaza nekzpacha nii sipultura wijilñi zultatunacami ecchiča.

28

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Kiantati jeejz tjuñi watzcu María Magdalena cjitiqui tsjaa Mariatan sepultura cherzñi ojkchiča, primir siman tjuñi kallznan. ² Tsjii Yooz anjilaqui arajpachquiztan chjijwžquichiča. Nekztan yoka walja chjekinchiča. Anjilaž nii sipultura pjuczta maz cjewžinchiqi. Nekztan Yooz anjilaqui nii maz juntun julziča. ³ Anjilaqui ancha kjañchiča liwjlwñižtakaz. Nižaza ancha chiwitača niž zquitiqui, kjatñižtakaz. ⁴ Jalla nuž

cheržcu wijilñi zultatunacaqui walja tsucchiča chjekinzcam. Ticzi žoñižtakaz cjissiča. ⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui maatakanacžquiz cjichiča:

—Anaž ančhuc eksna. Wejrqui zizuča, ančhucqui Jesusaž kjurča, cruzquiz ch'awcta Jesusa. ⁶ Anaž tekz žejlča. Niiqui jacatatchiča, jaknužt chiitčaja, jalla nuž. Pichay, tii sipultura chern. ⁷ Nekztanaqui apuraž oka. Niiž tjaajinta žoñinacžquiz mazca, tuž cjican: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatkālča. Ančuca tuqui Galilea yokquin okaychiča. Jalla nicjuž ančhucqui Jesusa jacatatchi cheraquiča”. Wejrqui cuchanžquitača tii puntuquiztan ančucaquiz maznajo. —Nuž cjican paljaychiča anjilaqui.

⁸ Jalla nekztanaqui sipultur kjuya cheržcu, maatakanacaqui apura ojkchiča, ispantichi nižaza walja cuntintu. Zati pariju ojkchiča tjaajintanacžquin mazñi. ⁹ Jalla nuž okan Jesusaqui ninacžquiz parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča. Nii maatakanacaqui Jesusižquiz macjatžcu rispitan, quilljatchiča, Nekztan niiž kjojcha žcojrziča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž ančhucqui eksna. Wejt jilanacžquin mazca, Galilea yok kjutñi ojkla ninacaqui. Jalla nicju ninacaqui wejr cheraquiča. Jalla nii maznaquiča.

ZULTATZ QUINTU

¹¹ Jalla nuž nii maatakanacaž okan wijilñi zultatunacaqui watja ojkchiča. Nekztan timplu jilirinacžquin tjapa watchinaca quint'ichiča.

¹² Jalla nekztanaqui timplu jilirinacaqui wajtchiz jilirinaczquin parli ojkchiča. Nuž parližcu tsjii acuerduquiz luzziča. Jalla nekztanaqui nii quint'iñi zultatunaczquiz paaz tjaachiča, ¹³ tuž cjican:

—Ančhucqui tii wajtchiz žoñinaczquiz cjequiča: “Ween wejtnacaž tjajan, niiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž curpu kjañžcu chjitchiča”. Jalla nužuž cjequiča. ¹⁴ Chawc jiliriqui ančucaž quint'ita nonznaquiž niiqui, wejrnacqui niižtan parlača ančhucqui ana casticta cjisjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii zultatunacaqui nii ch'iizinta paaz tanžcu, ojkchiča. Jalla nekztan nii paaz laycu toscara chiichiča. Jalla nižta toscar quintu judío žoñinacaqui chiichiñiča anz tii timpuquiziqui.

JESUSIZ MANTITANACA

¹⁶ Jalla nii maatakanacaž maztiquiztan nii tuncaman tjaajinta žoñinacaqui Galilea yoka ojkchiča, Jesusaž t'okinzt'ita curquin. ¹⁷ Jalla nicju Jesusa cheržcu, niižquiz rispitchiča. Yekjapa kuz turwaysi zelatča, ultimu werara Jesucristo, už anaj Jesucristo. ¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaczquin macjatžcu, tuž cjichiča:

—Wejtquizpacha tjapa mantiz poder tjaatača, arajpachquin žejlñinaca mantizjapami, nižaza tii yok muntuquiz žejlñinaca mantizjapami. ¹⁹ Jaziqui ančhucqui cuchnuča. Tjapa tii muntu nacionanaczquin oka. Tjapaman nacionchiz žoñinaczquiz wejtquin kuzziz cjisjapa tjaajinžca. Nižaza Yooz Ejp, Yooz Majch, Yooz Espíritu Santo, jalla wejtnaca tjuužtan criichi žoñinaca

bautizaquiĉha. ²⁰ Nižaza tjapa weriž mantitanaca
nii žoñinacžquiz tjaajnaquiĉha ninaca cazajo.
Zapuru wejrqui anĉhucatan chica cjeeĉha, tii
muntu tucuzinžcama. Jalla nii anĉhucqui tiraž
cjuñaquiĉha. Jalla nužoj cjila. Amén.

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184